

การศึกษสถานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังครูของโรงเรียนรัฐบาล
ในภาคศึกษา 3 ปีการศึกษา 2513

ปริญญานิพนธ์

ของ

ไพศาล ไกรสิทธิ์

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2514

การศึกษาด้านภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังครูของโรงเรียนรัฐบาล
ในภาคศึกษา 3 ปีการศึกษา 2513

บทคัดย่อ

ของ

ไพฑูริ ไกรสิทธิ์

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2514

การศึกษากครั้งนี้ เพื่อทราบสถานภาพการใช้อาคารสถานที่ และกำลังครู
ของโรงเรียนรัฐบาล ในภาคศึกษา 3 ได้แก่ จังหวัดสงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช
สุราษฎร์ธานี และชุมพร ในการรวบรวมข้อมูลใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังครูใหญ่ 22 คน
ครู 460 คน ซึ่งปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนส่วนมากตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม แต่มีพื้นที่คับแคบ
2. อาคารเรียนและอาคารประกอบอยู่ในสภาพใช้ได้ เว้นแต่หอประชุม
และโรงอาหารส่วนมากอยู่ในสภาพควรซ่อมแซม
3. โรงเรียนส่วนมากใช้อาคารต่าง ๆ อย่างเต็มที่
4. โรงเรียนส่วนมากต้องการอาคารเรียนเพิ่ม
5. ปัญหาสำคัญในการดูแลอาคารสถานที่คือ ขาดการโรง
6. ในภาคศึกษา 3 มีครูเพียงพอ แต่การจัดสรรกำลังครูยังไม่เหมาะสม
7. สวัสดิการของครูอยู่ในระดับน่าพอใจ ครูมีขวัญกำลังใจดี

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

สิงหาคม 2514

ประกาศคุณูปการ

ในการเขียนปฏิญานพนธฉบับนี้ ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร. พจน สะเพียรชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกียรติ ศรีพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริญญา อังกุสิงห์ จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่กล่าวนามมานี้เป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา ที่ได้ช่วยเหลือในการส่งแบบสอบถาม ครูใหญ่ - อาจารย์ใหญ่ ครู - อาจารย์ ในภาคศึกษา 3 ที่ได้ตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ

ในการทำปฏิญานพนธฉบับนี้ คุณโชติ เพชรชื่น และคุณจิต เอียดสังข์ ได้ช่วยเหลือด้วยประการต่าง ๆ จนปฏิญานพนธฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยดี ผู้เขียนจึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

อนึ่ง ขอขอบคุณ คุณนิเวกณ์ ชรรมรักษ์ แห่งสำนักงานทดสอบ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ที่ช่วยพิมพ์ปฏิญานพนธฉบับนี้ด้วยความเรียบร้อย

ไพศาล ไกรสิทธิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษารั้งนี้	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	4
2. เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	6
3. วิธีดำเนินการ	22
กลุ่มตัวอย่าง	22
การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย	24
การรวบรวมข้อมูล	26
การจัดกระทำกับข้อมูล	26
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29
ผลการวิเคราะห์ที่ตั้งของโรงเรียน	30
ผลการวิเคราะห์ จำนวน ลักษณะ สภาพ และคุณลักษณะ ของอาคารและห้องต่าง ๆ	39
ผลการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์และความสูญเสีย เกี่ยวกับการใช้อาคาร	78
ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่ และความต้องการอาคารเพิ่ม	96

ผลการวิเคราะห์จำนวนกฎ วุฒิ และประสบการณ์ของครู	99
ผลการวิเคราะห์การใช้ และปัญหาการใช้ครู	106
ผลการวิเคราะห์ สวัสดิการและขวัญของครู	162
5. สรุปผลการศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะ	201
ความมุ่งหมาย	201
กลุ่มตัวอย่าง	201
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	202
การวิเคราะห์ข้อมูล	202
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	202
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	207
ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษาค้นคว้าคราวต่อไป	208
บรรณานุกรม	209
ภาคผนวก	214

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. จำนวนครู อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา แผนกโรงเรียนส่วนภูมิภาค กองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา ภาคศึกษา 3 จำแนกตาม สถานศึกษา -----	23
2. แสดงการแจกแจงตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนตามระดับความห่างไกล จากแหล่งชุมชน จำแนกเป็นรายจังหวัด -----	30
3. แสดงการแจกแจงตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนกับแหล่งเสื่อมโทรม ทางศีลธรรม จำแนกเป็นรายจังหวัด -----	31
4. แสดงการแจกแจงตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนกับความสะดวกในการ คมนาคมถึงโรงเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด -----	32
5. แสดงการแจกแจงจำนวนพื้นที่ของโรงเรียน โดยจำแนกเป็นรายจังหวัด . . .	33
6. แสดงการแจกแจงสภาพของที่ดินที่โรงเรียนตั้งอยู่ จำแนกเป็นรายจังหวัด ..	34
7. แสดงการแจกแจงสนามกีฬาของโรงเรียนและสภาพการใช้ จำแนก เป็นรายจังหวัด -----	35
8. แสดงการแจกแจงร่มไม้และที่พักนอนของนักเรียนในแต่ละโรงเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด -----	36
9. แสดงการแจกแจงแหล่งน้ำคั้นน้ำใช้ จำแนกเป็นรายจังหวัด -----	37
10. แสดงการแจกแจงจำนวนโรงเรียน อาคารเรียนและห้องเรียน ในอาคารเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด -----	39

ตาราง	หน้า
11. แสดงการแจกแจงลักษณะอาคาร เรือน จำแนกเป็นรายจังหวัด	41
12. แสดงการแจกแจงอายุของอาคาร เรือน จำแนกเป็นรายจังหวัด	42
13. แสดงการแจกแจงสภาพอาคาร เรือน จำแนกเป็นรายจังหวัด	43
14. แสดงค่าเฉลี่ยสูงสุดลักษณะของห้องเรือนในอาคาร เรือนแต่ละหลัง จำแนกเป็นรายจังหวัด	44
15. แสดงการแจกแจงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีห้องเฉพาะวิชา จำแนกตามประเภทของห้องเป็นรายจังหวัด	46
16. แสดงค่าเฉลี่ยสูงสุดลักษณะของห้องเฉพาะวิชา จำแนกตามประเภท ของห้องเฉพาะวิชา เป็นรายจังหวัด	48
17. แสดงการแจกแจงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีอาคารอุตสาหกรรมศิลป์ หรือคหกรรมศิลป์ จำแนกเป็นรายจังหวัด	50
18. แสดงการแจกแจงลักษณะอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และอาคารคหกรรมศิลป์ จำแนกเป็นรายจังหวัด	51
19. แสดงการแจกแจงอายุของอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และอาคารคหกรรมศิลป์ จำแนกเป็นรายจังหวัด	53
20. แสดงการแจกแจงสภาพอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และอาคารคหกรรมศิลป์ จำแนกเป็นรายจังหวัด	55
21. แสดงค่าเฉลี่ยของสูงสุดลักษณะของอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์ จำแนกตามประเภทอาคาร เป็นรายจังหวัด	57

ตาราง	หน้า
22. แสดงการแจกแจงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารรวมกับหอประชุม จำแนกเป็นรายจังหวัด	59
23. แสดงการแจกแจงลักษณะอาคารของโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหาร กับหอประชุมรวมในอาคารเดียว จำแนกเป็นรายจังหวัด	60
24. แสดงการแจกแจงอายุของโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารกับหอประชุมรวมกันในอาคารเดียว จำแนกเป็นรายจังหวัด	63
25. แสดงการแจกแจงสภาพของโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารกับหอประชุมรวมกันในอาคารเดียว จำแนกเป็นรายจังหวัด	66
26. แสดงค่าเฉลี่ยสู่ลักษณะของโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารกับหอประชุม จำแนกตามประเภทอาคาร เป็นรายจังหวัด	69
27. แสดงจำนวนโรงเรียนโดยเฉลี่ยต่อส้วมหรือที่ปัสสาวะ 1 ที่ จำแนกเป็นรายจังหวัด	71
28. แสดงที่ตั้งของส้วมและที่ปัสสาวะของภาคศึกษา 3	71
29. แสดงชนิดของส้วมในภาคศึกษา 3	73
30. แสดงการแจกแจงสภาพของส้วมและที่ปัสสาวะของนักเรียนแต่ละโรงเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด	74
31. แสดงค่าเฉลี่ยของสู่ลักษณะของส้วมและที่ปัสสาวะ จำแนกเป็นรายจังหวัด ..	76
32. แสดงการแจกแจงการคัดแปลงห้องเรียนเพื่อใช้ประโยชน์อื่น จำแนกเป็นรายจังหวัด	78

ตาราง	หน้า
33. แสดงการจำแนกจำนวนชั่วโมงที่ใช้ห้องเรียนในอาคารเรียนแต่ละหลัง โดยเฉลี่ยใน 1 วัน จำแนกเป็นรายจังหวัด	79
34. แสดงการแจกแจงการใช้ที่เรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด	80
35. แสดงจำนวนชั่วโมงที่ใช้ห้องเฉพาะวิชา โดยเฉลี่ยต่อ 1 วัน จำแนกตามประเภทของห้อง	82
36. แสดงการใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์และอาคารคหกรรมศิลป์ จำแนกตามประเภทอาคาร	84
37. แสดงจำนวนชั่วโมงที่ใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์และอาคารคหกรรมศิลป์ โดยเฉลี่ยต่อ 1 วัน จำแนกตามประเภทอาคาร	85
38. แสดงการใช้โรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารกับหอประชุม ในอาคารเดียว จำแนกตามประเภทอาคาร	87
39. แสดงจำนวนชั่วโมงที่ใช้โรงอาหาร หอประชุม โรงอาหารกับหอประชุม รวมกันในอาคารเดียวโดยเฉลี่ยต่อ 1 วัน จำแนกตามประเภทอาคาร เป็นรายจังหวัด	89
40. แสดงตำแหน่งที่ตั้งห้องสมุดกับความสะดวกในการเข้ามาใช้ของครูและนักเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด	92
41. แสดงจำนวนนักเรียนที่สามารถเข้าใช้ห้องสมุดได้พร้อมกันในคราวเดียว จำแนกเป็นรายจังหวัด	93
42. แสดงจำนวนชั่วโมงที่นักเรียนเข้ามาใช้ห้องสมุดโดยเฉลี่ยต่อ 1 วัน จำแนกเป็นรายจังหวัด	94

ตาราง	หน้า
43. แสดงปัญหาในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายจังหวัด	96
44. แสดงลำดับความต้องการอาคารเพิ่ม จำแนกตามประเภทอาคาร เป็นรายจังหวัด	97
45. จำนวนครูแจกแจงตามเพศ วุฒิ อายุ อายุราชการและเงินเดือน เป็นรายจังหวัด	99
46. แสดงจำนวนครูใหญ่ จำแนกตามเพศ วุฒิ อายุ จำนวนปีที่ เป็นครูใหญ่ และเงินเดือน เป็นรายจังหวัด	101
47. แสดงระดับความสนใจในการแสวงหาความรู้ของครูในทัศนะของครู โรงเรียนเดียวกัน จำแนกเป็นรายจังหวัด	103
48. แสดงระดับความสนใจในการแสวงหาความรู้ของครูในทัศนะของครูใหญ่	104
49. แสดงจำนวนครูที่ เคยและไม่เคยได้รับการอบรม และการนำความรู้ จากการอบรมมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน จำแนกเป็นรายจังหวัด	105
50. แสดงจำนวนครูใหญ่ที่ เคยและไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ และการนำความรู้จากการอบรมมาใช้ปฏิบัติงาน	106
51. แสดงจำนวนเฉลี่ย นักเรียนต่อครู 1 คน จำแนกเป็นรายจังหวัด	107
52. แสดงชั่วโมงสอนของครูใน 1 สัปดาห์ จำแนกตามเพศเป็นรายจังหวัด	108
53. แสดงชั่วโมงสอนของครู จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด	111
54. แสดงชั่วโมงสอนของครู จำแนกตามอายุเป็นรายจังหวัด	114

ตาราง	หน้า
55. แสดงชั่วโมงสอนของครู จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด	117
56. แสดงชั่วโมงสอนของครู จำแนกตามเงินเดือนเป็นรายจังหวัด	120
57. แสดงจำนวนชั่วโมงสอนของครูใหญ่ต่อ 1 สัปดาห์	123
58. แสดงจำนวนชั่วโมงที่ครูต้องสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนช้า และมีปัญหา ต่อ 1 สัปดาห์	124
59. แสดงค่าเฉลี่ยการทำงานนอกเหนือการสอนของครู จำแนกตามเพศ วุฒิ และอายุราชการ	125
60. แสดงความถี่ของจำนวนนักเรียนในชั้นที่ครูสอนโดยเฉลี่ย จำแนกเป็นรายจังหวัด	128
61. แสดงจำนวนครูที่สอนตรงและไม่ตรงความรู้ความสามารถ จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด	129
62. แสดงปัญหาของครูใหญ่ในการจัดครูเข้าสอน	131
63. แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีครูสาขาวิชาต่าง ๆ เกินต้องการและสาขา ที่มีไม่พอ จำแนกเป็นรายจังหวัด	132
64. แสดงจำนวนโรงเรียนที่ต้องการครูเพิ่มอีกในปีการศึกษา 2513 จำแนกเป็นรายจังหวัด	134
65. แสดงความเหมาะสมของงานนอกเหนือการสอนกับความรู้ความสามารถ ของครู จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด	135

ตาราง	หน้า
66. แสดงค่าเฉลี่ยเวลาที่ใช้เตรียมตัวเข้าสอนเมื่อสัปดาห์แรกเริ่มแล้ว เวลาที่อยู่โรงเรียนก่อนโรงเรียนเข้าและโรงเรียนเลิกแล้ว จำแนกเป็นรายจังหวัด	137
67. แสดงวันลาของครูในภาคต้นปีการศึกษา 2513 จำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด	139
68. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้นปีการศึกษา 2513 จำแนกตามวุฒิ เป็นรายจังหวัด	141
69. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้นปีการศึกษา 2513 จำแนกตามอายุ เป็นรายจังหวัด	143
70. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้นปีการศึกษา 2513 จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด	145
71. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้นปีการศึกษา 2513 จำแนกตามเงินเดือน เป็นรายจังหวัด	147
72. แสดงจำนวนวันลาของครูใหญ่ในภาคต้นปีการศึกษา 2513 จำแนกตามเพศ วุฒิ อายุ จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่และอัตราเงินเดือน	149
73. แสดงจำนวนครูที่เข้าสอนแทนครูที่ไม่มาทำการสอน จำแนกเป็นรายจังหวัด	156
74. แสดงชั้นเรียนที่ว่างไม่มีครูเข้าสอน ตามความสังเกตของครู จำแนกเป็นรายจังหวัด	157
75. แสดงจำนวนครั้งที่มีการประชุมปรึกษาหารือในโรงเรียน	158

76.	แสดงระดับความพอใจของครูเกี่ยวกับระดับมาตรฐานการเรียนรู้ ของนักเรียน เมื่อเทียบกับข้ออื่น ๆ จำแนกเป็นรายจังหวัด	159
77.	แสดงระดับความพอใจของครูใหญ่เกี่ยวกับระดับมาตรฐานการเรียนรู้ ของนักเรียน เมื่อเทียบกับข้ออื่น ๆ	160
78.	แสดงการใช้เวลาว่างที่โรงเรียนของครู จำแนกเป็นรายจังหวัด	161
79.	แสดงจำนวนครูที่อยู่อาศัยและไม่ได้อยู่อาศัยบ้านพักครู ความสะดวกสบาย ของผู้ที่อยู่นบ้านพักครู และความจำเป็นที่ต้องอยู่บ้านพักครูของผู้ที่ไม่ได้อยู่ จำแนกเป็นรายจังหวัด	162
80.	แสดงความสะดวกเรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่มที่ครูได้รับ จำแนกเป็นรายจังหวัด	163
81.	แสดงความพอใจของอุปกรณ์และหนังสือประกอบการสอนที่โรงเรียนจัดให้ ในทัศนะของครู จำแนกเป็นรายจังหวัด	164
82.	แสดงค่าเฉลี่ย การส่งเสริมขวัญและกำลังใจที่ครูได้รับ จำแนกตามเพศ วุฒิ และอายุราชการของครู	165
83.	แสดงระดับความสนใจให้ข้อเสนอแนะและข้อกีดเห็นในการทำงานของครู ในทัศนะของครูใหญ่	166
84.	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจของครู จำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด	169
85.	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจของครู จำแนกตามวุฒิ เป็นรายจังหวัด	170

ตาราง	หน้า
86. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความรู้สึกลบอคภัยและอบอุ่นใจของครู จำแนกตามอายุ เป็นรายจังหวัด	171
87. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความรู้สึกลบอคภัยและอบอุ่นใจของครู จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด	172
88. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความรู้สึกลบอคภัยและอบอุ่นใจของครู จำแนกตามเงินเดือน เป็นรายจังหวัด	173
89. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความร่วมมือกันทำงานและเจตนาคติ ต่ออาชีพครูของครู ในทัศนะของครูโรงเรียนเดียวกัน จำแนกเป็นราย รายจังหวัด	174
90. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความร่วมมือกันทำงานและเจตนาคติ ต่ออาชีพครูของครู ในทัศนะของครูใหญ่	175
91. แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด	176
92. แสดงเหตุผลที่ครูต้องการย้าย จำแนกตามเพศเป็นรายจังหวัด	178
93. แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามวุฒิ เป็นรายจังหวัด	180
94. แสดงเหตุผลที่ครูต้องการย้าย จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด	183
95. แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามอายุ เป็นรายจังหวัด	185

ตาราง	หน้า
96. แสดงเหตุผลที่ครูต้องการย้าย จำแนกตามอายุ เป็นรายจังหวัด	187
97. แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด	189
98. แสดงเหตุผลที่ครูต้องการย้าย จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด	191
99. แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามเงินเดือน เป็นรายจังหวัด	193
100. แสดงเหตุผลที่ครูต้องการย้าย จำแนกตามเงินเดือน เป็นรายจังหวัด	196
101. แสดงจำนวนครูใหญ่ที่ต้องการย้าย ไม่ต้องการย้าย และต้องการเป็นครูน้อย จำแนกตาม เพศ อายุ จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่และอัตราเงินเดือน	198
102. แสดงเหตุผลในการต้องการย้ายของครูใหญ่ที่ต้องการย้าย จำแนกตามเพศ วุฒิ อายุ จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่และอัตราเงินเดือน	200

บัญชีภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1. แสดงการ เปรียบเทียบลักษณะของอาคารต่าง ๆ	62
2. แสดงการ เปรียบเทียบอายุของอาคารต่าง ๆ	65
3. แสดงการ เปรียบเทียบสภาพของอาคารต่าง ๆ	68
4. แสดงการ เปรียบเทียบการใช้อาคารต่าง ๆ ใน 1 วัน	91
5. แสดงการ เปรียบเทียบการใช้ห้องต่าง ๆ ใน 1 วัน	95
6. แสดงการ เปรียบเทียบชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ ของครูชายและครูสตรี	110
7. แสดงการ เปรียบเทียบชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ ของครูผู้ต่ำกว่าปริญญาตรีและครูผู้ปริญญาตรีขึ้นไป	113
8. แสดงการ เปรียบเทียบชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ ของครูอายุไม่เกิน 40 ปีและครูอายุ 41 ปีขึ้นไป	116
9. แสดงการ เปรียบเทียบชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ ของครูอายุราชการไม่เกิน 5 ปีและครูอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป	119
10. แสดงการ เปรียบเทียบชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ ของครูเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท ครูเงินเดือน 1400 – 2750 บาท และครูเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป	
11. แสดงการ เปรียบเทียบจำนวนวันลาของครูชาย ครูสตรี ครูใหญ่ชาย และครูใหญ่สตรี	151

12. แสดงการ เปรียบเทียบจำนวนวันลาของครูต่ำกว่าปริญญาตรี
ครูปริญญาตรีขึ้นไป ครูใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี และครูใหญ่
ปริญญาตรีขึ้นไป 152
13. แสดงการ เปรียบเทียบจำนวนวันลาของครูอายุไม่เกิน 40 ปี
ครูอายุ 41 ปีขึ้นไป ครูใหญ่อายุไม่เกิน 40 ปี และครูใหญ่
อายุ 41 ปีขึ้นไป 153
14. แสดงการ เปรียบเทียบจำนวนวันลาของครูอายุราชการไม่เกิน 5 ปี
อายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ครูใหญ่มีอายุการเป็นครูใหญ่ไม่เกิน 5 ปี
และครูใหญ่มีอายุการเป็นครูใหญ่ 6 ปีขึ้นไป 154
15. แสดงการ เปรียบเทียบจำนวนวันลาของครูเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท
ครูเงินเดือน 1400 – 2750 บาท ครูเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป
ครูใหญ่เงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท ครูใหญ่เงินเดือน 1400 – 2750 บาท
และครูใหญ่เงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป 155
16. แสดงการ เปรียบเทียบความต้องการย้ายและไม่ต้องการย้ายของครูชาย
กับครูสตรี 177
17. แสดงการ เปรียบเทียบความต้องการย้ายและไม่ต้องการย้ายของครู
ต่ำกว่าปริญญาตรี และครูปริญญาตรีขึ้นไป 182
18. แสดงการ เปรียบเทียบความต้องการย้ายและไม่ต้องการย้ายของครู
อายุไม่เกิน 40 ปี กับครูอายุ 41 ปีขึ้นไป 186

19. แสดงการเปรียบเทียบความต้องการย้ายและไม่ต้องการย้ายของครู
อายุราชการไม่เกิน 5 ปี และครูอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป 190
20. แสดงการเปรียบเทียบความต้องการย้ายและไม่ต้องการย้ายของครู
เงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท ครูเงินเดือน 1400 – 2750 บาท
และครูเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป 195

ภูมิหลัง

การศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ การขยายและการปรับปรุงการศึกษา จะต้องให้สอดคล้องกับการขยายตัวในด้านการเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม สำหรับด้านเศรษฐกิจ ประเทศต้องการคนระดับกลางเป็นจำนวนมาก เพื่อที่จะช่วยในการเพิ่มผลผลิตทางอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม กร.สุกิจ เหล่าสุนทร (สุกิจ เหล่าสุนทร, 2509 : 49) ได้กล่าวถึงความต้องการกำลังคนในระดับกลางไว้ว่า ประเทศไทยต้องการคนงานที่มีฝีมือเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะช่างฝีมือในต่าง ๆ ในระดับกลาง ฉะนั้นความจำเป็นในการสร้างช่างฝีมือ ให้มีความสามารถพอสมควรที่จะประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มผลผลิตให้แก่ประเทศตามแผนเศรษฐกิจของชาติ จึงมีความสำคัญยิ่ง เพราะการพัฒนาประเทศในทางเศรษฐกิจมีความจำเป็นต้องการสร้าง และผู้ทำงานในสาขาต่าง ๆ มากมาย การสร้างหรือการฝึกกำลังแรงงานเช่นนี้ จะกระทำ ใดก็ได้และได้ผลก็ในเมื่อบุคคลนั้นกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะเห็นว่าการมัศึกษามีความสำคัญต่อการที่จะสนองความต้องการกำลังคนในระดับกลาง อย่างยิ่ง การพัฒนาเศรษฐกิจจะดำเนินไปได้นั้น ต้องอาศัยการมัธยมศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญ ในการฝึกอบรมคน เพื่อสนองความต้องการกำลังคนดังกล่าวแล้ว ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับที่ คร.เอกวิทย์ ณ ถลาง (เอกวิทย์ ณ ถลาง, 2510 : 22) ได้กล่าวไว้ว่า จากผลการศึกษาค้นคว้าเรื่องกำลังคน พบว่า ต้องการขยายตัวระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษามากที่สุด เพราะผู้ที่มีการศึกษาระดับนี้ จะให้ผลตอบแทนเศรษฐกิจกับประเทศในอัตราสูง คุณภาพของ ประชากรและกำลังคนของประเทศ จะเจริญขึ้นหรือทรุดต่ำลงเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพของ การมัธยมศึกษา เป็นส่วนใหญ่

สำหรับสภาพโดยทั่วไปของมัธยมศึกษาในปัจจุบัน กร.กอ สวัสดิ์พาณิชย์ อธิบตี
กรมวิสามัญศึกษา (กอ สวัสดิ์พาณิชย์, 2513 ก : 21) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการมัธยมศึกษา
โดยตรง กล่าวว่าที่เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์
ยังมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน การขาดแคลนสถานที่เรียนเกิดขึ้น
ทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค เรื่องการขาดแคลนที่เรียนที่กล่าวมานี้
คลุมไปถึงการขาดแคลนครู ขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษา และขาดงบประมาณเพื่อการศึกษาด้วย
ดร.ขุ แสงศักดิ์ (ขุ แสงศักดิ์, 2513 : 17) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับครู
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาว่า มีครูมัธยมศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ไม่เตรียมการสอน ยังใช้วิธีการ
บรรยายโดยอาศัยตำรา การอบรมก็เกือบจะไม่ได้ทำเลย มีครูอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยที่ยังห่วง
เรื่องสวัสดิภาพส่วนตัว เช่น การสอนพิเศษ การขอย้ายไปอยู่ตามจุดที่สะดวกสบายกว่า...
ถ้าเป็นครูรุ่นใหม่ที่ยังไม่ได้เรียนวิชาครู ยังเห็นวาทะมีหน้าที่เพียงการสอนวิชาการอย่างเดียว
ก็เพียงพอแล้ว นอกจากนั้นผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับนักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
เด็กวัยรุ่นเสียอีกด้วย...

อาจจะเป็นเพราะสาเหตุดังกล่าวแล้ว คุณภาพของการมัธยมศึกษา จึงมีลักษณะดังที่
ดร.กอ สวัสดิ์พาณิชย์ (กอ สวัสดิ์พาณิชย์, 2513 : 17) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การมัธยมศึกษา
ในส่วนกลาง คือ พระนคร ธนบุรี ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ มีคุณภาพสูงกว่า
ต่างจังหวัดแทบทุกจังหวัด เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเกิดจากโรงเรียนในส่วนกลาง มีอาคารสถานที่
และอุปกรณ์การสอนดี มีครูดี โดยทั่วไปคุณภาพของการมัธยมศึกษา ยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ
นักเรียนเรียนอ่อนในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย ซึ่งเป็นวิชา
หลักทั้งสิ้น

กรมวิสามัญศึกษาซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง จึงได้วางแผนที่จะปรับปรุงคุณภาพ
และเพิ่มปริมาณนักเรียนมัธยมศึกษา โดยวางแผนเป็นนโยบายของกรมวิสามัญศึกษา (กรมวิสามัญศึกษา,
2512 : 3) ไว้ดังนี้

1. จะเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพการมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลให้สูงขึ้น
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนภูมิภาค

2. จะใช้อาคารสถานที่ ครุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่
3. จะปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น
4. จะนำวิธีการ และอุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่จำเป็นบางประการมาใช้ในการขยายปริมาณ

และคุณภาพ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนภูมิภาค คร. ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ (ก่ สวัสดิ์พาณิชย์,

2513 : 25) อธิบดีกรมวิสามัญศึกษา ได้แถลงนโยบายของกรมวิสามัญศึกษาว่า กรมวิสามัญศึกษา
ถือเป็นนโยบายที่จะปรับปรุงคุณภาพ และขยายการศึกษาในต่างจังหวัดอย่างรวดเร็ว ด้วยการ

1. สร้างอาคารเรียนชั้นคี่ในต่างจังหวัด เพื่อดึงดูดครูให้อยากไปทำงานในสิ่งแวดล้อม
ที่ดี

2. จัดหาอุปกรณ์การศึกษาอย่างถี่ถ้วน ให้แก่โรงเรียนในส่วนภูมิภาค

3. จัดหาครูคี่ ๆ ไปสอนในส่วนภูมิภาค

4. ให้สวัสดิการ และพิจารณาความดีความชอบให้แก่ครูในต่างจังหวัดเป็นพิเศษ

5. ผู้บริหารการศึกษา ให้ความสำคัญใส่ต่อโรงเรียนต่างจังหวัด และต่างอำเภอ

ให้มากเป็นพิเศษ

จากนโยบายที่กล่าวไว้นี้ ทำให้ผู้เขียนอยากทราบว่า ในปัจจุบันการมัธยมศึกษา

ในภาคศึกษา 3 อันประกอบด้วยจังหวัดสงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี
และชุมพร มีสภาพที่แท้จริงเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ และกำลังครู เป็นอย่างไร อยู่ในสภาพ
ใช้ได้เหมาะสม มีประสิทธิภาพ หรือเกิดความสูญเสียเปล่าเพียงใด

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

ศึกษาสภาพอาคารสถานที่ และกำลังครูในแง่การใช้ ความหัวข้อต่อไปนี้

1. เกี่ยวกับอาคารสถานที่

1.1 ที่ตั้งของโรงเรียน

1.2 จำนวน ขนาด ลักษณะ สภาพ และสุขลักษณะของอาคาร

1.3 การใช้ประโยชน์ และการสูญเสียเกี่ยวกับการใช้อาคาร

- 1.4 ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่ และความต้องการอาคารเพิ่ม
2. เกี่ยวกับกำลังครู
 - 2.1 จำนวน วุฒิ และประสบการณ์ของครู
 - 2.2 การใช้และปัญหาการใช้ครู
 - 2.3 สวัสดิการ และการใช้ครู

ความสำคัญของการค้นคว้า

1. ทำให้ทราบสถานภาพการใช้อาคารสถานที่ และกำลังครู การสูญเสียค่าใช้จ่ายที่ไม่เต็มที่ เพื่อหาทางปรับปรุงต่อไป
2. ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการด้านกำลังครูและอาคาร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการจัดสรรงบประมาณและวางแผนการศึกษา
3. เพื่อเป็นรากฐานในการศึกษาค้นคว้าวิจัยที่ละเอียดลึกซึ้งต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะกระทำกับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ครู อาจารย์ ในโรงเรียนสังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา ภาคศึกษา 3 จำนวนโรงเรียน 26 โรงเรียน จำนวนครู 653 คน ในปีการศึกษา 2513
2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้เขียนกระทำในขอบเขตตามความมุ่งหมายในการค้นคว้าเท่านั้น ตัวแปรอื่น ๆ ที่มีไต่กล่าวถึง ไม่อยู่ในขอบข่ายของการศึกษาครั้งนี้

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถานภาพของอาคารสถานที่และกำลังครู หมายถึงสภาพของอาคารสถานที่และกำลังครูที่เป็นอยู่จริงในวันที่ตอบแบบสอบถาม

2. โรงเรียน หมายถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคศึกษา 3
3. ครู อาจารย์ หมายถึงข้าราชการครู สังกัดกรมวิสามัญศึกษา ในภาคศึกษา 3
4. อาคารเรียน หมายถึงอาคารที่ใช้ทำการสอนการเรียน
5. อาคารประกอบ หมายถึงอาคารที่ใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง นอกเหนือจากอาคารเรียน เช่น หอประชุม โรงอาหาร โรงฝึกงาน ฯลฯ
6. สถานที่ หมายถึงบริเวณโรงเรียน เช่น สนาม ที่พักผ่อน
7. ภาคศึกษา 3 หมายถึงภาคการศึกษาที่ประกอบด้วย จังหวัด สงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร

เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ก. เกี่ยวกับอาคารสถานที่

การเลือกสถานที่ตั้งโรงเรียนมีความสำคัญมาก ม.ร.ป.เป็น มาตรา 2506 : 145) กล่าวถึงสถานที่ตั้งโรงเรียนไว้ว่า ควรอยู่ใกล้ชุมชน เพื่อความสะดวกแก่การไปมา... สถานที่ที่จะสร้างโรงเรียน ควรเป็นที่ที่อากาศดี ไม่แฉะไม่ชื้น และสูงพ้นระดับน้ำท่วมในเวลาน้ำขึ้น

สมบุรณ์ พรหมกมล และคนอื่น ๆ (สมบุรณ์ พรหมกมล และคนอื่น ๆ, 2505 : 182) ได้ให้ความเห็นว่า โรงเรียนที่ดีควรจะต้องอยู่ในสถานที่ ที่ประกอบด้วยลักษณะดังนี้

1. ตั้งอยู่ไม่ห่างไกลจากย่านชุมชนจนเกินไป แต่อยู่ห่างจากย่านที่จอแจและสกปรก
2. ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ชื้นแฉะ ไม่เป็นหลุมเป็นบ่อมากจนเกินไป และไม่เป็นที่ที่มีน้ำขังตลอดปี ที่ดินปนทรายหรือดินแดง
3. มีบริเวณกว้างพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน
4. ตั้งอยู่ในที่ที่ปลอดภัยจากอุบัติเหตุและภัยอันตราย
5. ตั้งอยู่ในที่ที่ปลอดภัยจากโรคติดต่อต่าง ๆ

รีคเกอร์ (Reeder, 1958 : 210) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการเลือกทำเลที่ตั้งโรงเรียนไว้ว่า

1. ควรมีระยะทางใกล้ หรือมีการคมนาคมให้นักเรียนไปมาสะดวก ถ้าเดินไปนักเรียนมัธยมจะต้องไม่เดินไกลกว่า $1\frac{1}{2}$ ไมล์
2. โรงเรียนควรตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมซึ่งปราศจากสิ่งที่เป็นภัยต่อร่างกายและจิตใจ อันได้แก่ ทางรถไฟ โรงงาน สายน้ำที่มีอันตราย ถนนที่มีการจราจรคับคั่ง เสียง ฝุ่น และกลิ่นเหม็น

3. ดิน มีลักษณะแห้งเร็ว ไม่มีสิ่งที่ทำให้เกิดการสึกร่อนง่าย สามารถใช้สร้างสวน สนามได้ ดินมีลักษณะเป็นดินร่วน

4. ที่ดินมีราคาถูก

5. มีการระบายน้ำโดยธรรมชาติ หรือสามารถสร้างระบบระบายน้ำได้ง่าย

และมีราคาถูก

6. มีน้ำใช้เพียงพอ และมีคุณภาพดี

7. ทำเลที่ตั้ง ควรมีแสงอาทิตย์ส่องตลอดวัน

ซีเกอร์ส (Seagers, 1961 : 6) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกสถานที่ตั้งโรงเรียนไว้ว่า ทำเลที่ตั้งโรงเรียนควรมีลักษณะดังนี้ คือ

1. ที่ตั้งควรอยู่ในที่สูง ระบายน้ำได้สะดวก ไม่เป็นที่น้ำท่วม น้ำขัง

2. ควรอยู่ในย่านที่เหมาะสม ปราศจากเสียงและฝุ่นรบกวน

3. ควรอยู่ในที่ปลอดมลพิษ และบริเวณที่มีทัศนียภาพสวยงาม

4. ควรจะตั้งอยู่ห่างจากเสียงรบกวนทั้งหลาย ทั้งที่เป็นธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น

5. ที่ตั้งควรจะอยู่ในที่มีถนนใหญ่ และทางเท้าเข้าไปถึง

จะเห็นว่าการเลือกสถานที่ตั้งโรงเรียนมีสิ่งที่ควรคำนึงหลายประการ เช่น

การคมนาคม สิ่งแวดล้อม ลักษณะของดิน ตลอดจนถึงความเหมาะสมในเรื่องราคา คือต้องมีราคาถูก

สำหรับขนาดของพื้นที่ทำเลที่จะสร้างโรงเรียน ประจวบ คำมูญรัตน์ (ประจวบ คำมูญรัตน์, 2513 : 1) ได้ให้ความเห็นว่า บริเวณของโรงเรียนมัธยมศึกษา จะต้องพิจารณาให้รอบคอบ เพื่อเตรียมขยายปริมาณนักเรียนในอนาคต และพร้อมกันนั้นควรคำนึงถึงเรื่องการลงทุน และคุณภาพของการศึกษาควบคู่กันไปด้วย กรมวิสามัญศึกษาเห็นว่า ที่ดินที่ใช้สร้างโรงเรียนระดับอำเภอ ควรจะมีไม่น้อยกว่า 35 ไร่ และระดับจังหวัดไม่ควรน้อยกว่า 70 ไร่ ทั้งนี้โดยเห็นว่า การจัดโรงเรียนควรจะได้แบ่งเขตพื้นที่ของโรงเรียนออกเป็น 4 ส่วนด้วยกันคือ

1. ส่วนที่ใช้เป็นที่สร้างอาคารสถานที่

2. ส่วนที่ใช้เป็นที่สร้างโรงฝึกงาน

3. ส่วนที่เป็นสนามและที่พักผ่อนของเด็ก

4. ส่วนที่ใช้เป็นที่สร้างบ้านพักครู การโรง

เชื้อ สาริมาน และสุรินทร์ สรสิริ (เชื้อ สาริมาน และสุรินทร์ สรสิริ, 2507ก : 139) ว่าจะขนาดที่ดินสำหรับสร้างโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่ควรจะน้อยกว่า 50 ไร่ และเตรียมไว้สำหรับการขยายโรงเรียนเมื่อมีนักเรียนเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 1 ไร่ ต่อนักเรียน 100 คน

รีคเคอร์ (Reeder, 1958 : 210) กล่าวว่า ขนาดและรูปร่างของที่ดินที่ทั้งโรงเรียนจะต้องได้มาตรฐาน ใหญ่พอสำหรับสร้างอาคาร สนามเล่น สวนทดลอง และจำนวนของนักเรียนที่จะเพิ่มต่อไป โรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมีพื้นที่ 25 ไร่ และเพิ่มอีก $2\frac{1}{2}$ ไร่ทุก ๆ นักเรียน 100 คน รูปร่างควรมีลักษณะเป็นแบบ 2 x 3 หรือ 3 x 4 หรือ 4 x 5 โดยประมาณ สำหรับอาคารเรียน เชื้อสาริมาน และสุรินทร์ สรสิริ (เชื้อ สาริมาน และสุรินทร์ สรสิริ, 2507ข : 138 - 148) ได้ให้ความเห็นว่า ในการสร้างอาคารให้ถูกหลักการศึกษา จำเป็นต้องอาศัยความคิด ความสามารถ ของบุคคลหลายฝ่ายมี นักการศึกษา ศิลปิน สถาปนิก นักเศรษฐกิจ และแพทย์ การสร้างอาคารเรียนควรไ้คำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. พิจารณาถึงความต้องการใช้อาคารให้ถี่ถ้วน และให้ใช้ประโยชน์ได้หลายทางตามหลักของการศึกษาของแต่ละท้องถิ่น

2. พิจารณาถึงหลักสถาปัตยกรรม ให้สวยงาม ทนทาน เหมาะเป็นสถานศึกษา และพิจารณาไปถึงการถ่ายเทของอากาศ แสงสว่าง และถูกสุขลักษณะอื่น ๆ พร้อมกันไปด้วย

3. พิจารณาถึงห้องต่าง ๆ ตลอดจนครุภัณฑ์ในการเรียน การสร้างอาคารเรียนควรนึกไปถึงครุภัณฑ์ทุกอย่างในอาคารนั้นด้วย

ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของรีคเคอร์ (Reeder, 1958 : 199 - 200) ที่กล่าวว่า การสร้างและการลงทุนสร้างอาคารเรียนต้องการสติปัญญาและความร่วมมือจาก นักการศึกษา ศิลปิน วิศวกร ผู้เชี่ยวชาญทางสุขวิทยา และนักเศรษฐกิจ การวางแผนสร้างอาคารเรียนที่ไม่เหมาะสมย่อมก่อให้เกิดความสูญเปล่า...อาคารและสถานที่ที่ดีจะต้องส่งเสริมสวัสดิการของนักเรียน

ในการวางแผนสร้างอาคารเรียน ปัญหาที่ควรสนใจเกี่ยวกับการใช้อาคารเรียนคือ

(Reeder, 1958 : 272)

1. จะใช้หลักสูตรชนิดใด และมีวิธีการสอนอย่างไร
2. ในวันหนึ่ง ๆ แบ่งเวลาเรียนออกเป็นกี่คาบ (periods)
3. จะใช้สอนเด็กระดับไหน และจะสอนวิชาอะไร
4. ในชั้นหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็นกี่ห้อง
5. ในปัจจุบันแต่ละชั้น (grades) แบ่งออกเป็นกี่ห้อง และในกาลข้างหน้าจะแบ่งออกเป็นกี่ห้อง

6. ในห้องหนึ่ง ๆ จะมีนักเรียนกี่คน
 7. จะจัดบริการใดให้แก่เด็กบ้าง
 8. จะจัดการอย่างไร จึงจะทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน
- เมื่อตอบปัญหาเหล่านี้ได้แล้ว จึงจะวางแผนสร้างอาคารเรียน

เบนท์ และแมคกันน์ (Bent and McCann, 1960 : 297) ให้ความเห็นว่า ในการสร้างอาคารเรียน ควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้คือ

1. จำนวนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นการออกแบบโรงเรียน ควรให้มีลักษณะขยายได้อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ โดยไม่ทำให้โรงเรียนลดความสวยงามลงไป

2. หลักสูตรจะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นอาคารเรียนต้องยืดหยุ่นได้ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงาน จะต้องออกแบบให้สามารถดัดแปลงได้อย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพ

3. บริเวณโรงเรียน ควรจะมีลักษณะเป็นจุดสนใจของนักเรียนชายหญิงในโรงเรียนมัธยม เพราะฉะนั้นควรออกแบบและตกแต่งให้นักเรียนเห็นว่า เป็นสถานที่ที่เขาต้องการมากที่สุด

ส่วนแบบของอาคารเรียนและบริเวณโรงเรียน ควรพิจารณาถึงเรื่องต่อไปนี้ (เชื้อ สาริมาข และสุรินทร์ สรสิริ, 2511 : 140)

1. ถูกต้องและเพียงพอกับความต้องการทางการศึกษา เช่น มีห้องถูกขนาด

มีห้องเรียนพอ มีห้องพิเศษ

2. ความปลอดภัยมีเพียงพอ เช่น มีบันไดขึ้นลงเพียงพอ รั้วระเบียงไม้ค้ำยัน
จนอาจทำให้นักเรียนตกลงมาได้

3. ถูกสุขลักษณะ เช่น มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทดี มีห้องน้ำและห้องส้วม
เพียงพอ ทั้งถูกทิศและทางลม

4. ความสะอาดมีแก่ผู้เรียนเพียงพอ เช่น มีทางเดินคึกคักกันไ้ทุกอาคาร หรือทุก
ห้องเรียน

5. อาคารเรียนควรสร้างแบบที่จะสร้างต่อเติมได้ในภายหลัง ทั้งนี้จะเป็นการประหยัด
เงินได้อีกมาก

6. ความสวยงาม มงคลสูง่า ขานให้เข้าชมหรืออยากเข้านั่งเรียน

7. ขนาดของห้องเรียน เป็น 7 x 9 เมตร หรือ 10 x 10 เมตร ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง
กิจกรรมในการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

8. การวางผังก่อสร้าง ในปัจจุบันนิยมวางผังอาคารเรียนเป็นรูปอักษรโรมัน เช่น
T U Y L และ E ดังนี้ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ย่อมแล้วแต่ความนิยมในสมัยนั้น ๆ

คณะกรรมการเกี่ยวกับการวางแผนอาคารเรียนและการก่อสร้างของสมาคมการศึกษา
แห่งชาติ (The Committee on Schoolhouse Planning and Construction of the
National Education Association) กล่าวว่า อาคารเรียนควรมีลักษณะ

8 ประการ ดังต่อไปนี้ (Reeder, 1958 : 213)

1. สามารถดัดแปลงให้เข้ากับความต้องการทางการศึกษาได้

2. มีความปลอดภัย

3. ถูกสุขลักษณะ คือทุก ๆ ห้องมีแสงสว่างธรรมชาติเพียงพอ ห้องน้ำห้องส้วม
ควรมีทุกชั้น (floor) และมีหน้าต่างเปิดรับอากาศได้ มีน้ำสำหรับดื่มเพียงพอ อาคารเรียน
ไม่ควรเกิน 4 ชั้น เว้นแต่ในเมืองใหญ่ที่มีที่ดินแพง

4. มีความสะอาดสบาย

5. สามารถขยายได้ อาคารเรียนควรวางแผนให้ขยายได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
โดยไม่ต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายมากนัก

6. ยึดหยุ่นได้ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ถ้าจำเป็น

7. มีความสวยงาม อาคารควรสร้างให้น่าดูและดึงดูดความสนใจเด็ก

8. ประหยัด

× ภายในอาคารเรียนหลังหนึ่ง ๆ ดูเหมือนว่าห้องเรียนจะมีความสำคัญว่าห้องประกอบอื่น ๆ ห้องเรียนที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ (สมบุรณ์ พรรณภาพ และคนอื่น ๆ, 2505 : 191)

1. รูปร่าง ห้องเรียนควรเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

2. ขนาด ควรมีขนาดพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน ควรมีอัตราเฉลี่ยเนื้อที่ของห้องเรียนระหว่าง 1.50 – 2.00 ตารางเมตรต่อนักเรียนหนึ่งคน และอัตราเฉลี่ยที่ว่างในห้องเรียนควรเป็น 5 – 8 ลูกบาศก์เมตรต่อนักเรียนหนึ่งคน ฉะนั้นห้องขนาด 6 x 8 หรือ 7 x 8 เมตร ควรจุนักเรียน 30 – 40 คน

3. การถ่ายเทอากาศ ควรจัดให้มีช่องลมและประตู หน้าต่างให้เพียงพอในห้องเรียน ส่วนบนฝาผนังห้องเรียนโดยรอบควรมีช่องลม เพื่อประโยชน์ในการระบายอากาศเสีย และควรปิดด้วยไม้ที่เป็นลูกกรง และให้มีชายคาคลุมพอกันฝนสาคเข้าได้

4. แสงสว่าง ควรจัดแสงสว่างในห้องเรียนให้เพียงพอ แสงสว่างที่เข้าถูกทางคือเข้าทางคาน้ำซ้ายมือ ถ้าอาศัยแสงสว่างจากวงไฟ ควรมีแสงสว่างเฉลี่ยประมาณ 30 ฟุต-เทียน

5. อุณหภูมิ อุณหภูมิของห้องเรียนมีพอเหมาะประมาณ 27 – 30 องศาเซนติเกรด

6. ประตูหน้าต่าง ควรทำประตูหน้าต่างเพื่อให้แสงสว่างเข้าได้โดยไม่มีสิ่งปิดบังควรเป็น 1 ใน 3 ของเนื้อที่พื้นห้อง

7. บริเวณใกล้ห้องเรียน โดยรอบตัวอาคารเรียน ไม่ควรปลูกต้นไม้ใหญ่ในระยะ

8 เมตร เพื่อมิให้บังแสงสว่าง และขัดขวางการระบายอากาศ ช่องว่างระหว่างอาคารเรียนหลังหนึ่งกับอีกหลังหนึ่ง ควรห่างกันไม่น้อยกว่าความสูงของทั้งสองอาคารที่ใกล้เคียงกันนั้นรวมกัน

× ทั้งนี้เพื่อไม่ให้บังลมและแสงสว่างแก่กัน

✓ นอกจากห้องเรียนแล้ว โรงเรียนควรมีห้องประกอบอื่น ๆ คือ (วิโรจน์ พูลสุข และอารักษ์ กาญจนพิทักษ์, 2505 : 157 – 167)

1. ห้องงูใหญ่ ควรอยู่ก้นหน้าของโรงเรียน เมื่อเวลามีคนมาติดคอจะได้ไม่ต้องเดินผ่านห้องเรียน ซึ่งจะทำให้ความสนใจของนักเรียนเสียไปโดยไม่จำเป็น ... ถ้าห้อง

กว้างขวางพอ ก็ควรจัดห้องรับแขกไว้ด้วย ภายในห้องจะต้องจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้ปกครองและนักเรียนจะเกิดความเลื่อมใส และรู้สึกว่ามีคุณค่าค้ำจุนที่นับถือ เป็นการช่วยการปกครองได้ส่วนหนึ่ง

2. ห้องครู ห้องครูควรเป็นห้องที่สบายพอสมควร อุปกรณ์เครื่องใช้ควรมีไว้ให้พร้อม เช่น มีห้องน้ำอยู่ใกล้ ๆ มีที่ใส่น้ำดื่ม โต๊ะทำงานควรจัดให้เป็นระเบียบ มีพจนานุกรม หนังสืออ่าน หรือตำราต่าง ๆ ที่ครูจะหาความรู้ได้ ในห้องครูไม่ควรแบ่งเป็นหลายห้อง เพราะการทำเช่นนั้น อาจเป็นช่องทางให้ครูแตกแยกกัน ห้องครูควรใกล้ห้องครูใหญ่ เพื่อสะดวกในการติดต่อและสั่งงาน หรือปรึกษาหารือ

3. ห้องพยาบาล โรงเรียนควรมีห้องพยาบาล ถ้าจัดเป็นเอกเทศจะดีมาก และควรจัดให้สะอาดเรียบร้อย โปร่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก

4. ห้องพิพิธภัณฑ์ ควรจัดห้องหรือมุมใดมุมหนึ่งให้เป็นพิพิธภัณฑ์ ถ้าหาที่ไม่ได้จะจัดไว้ในห้องสมุดก็พอจะใช้ได้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เห็นของจริง และสร้างนิสัยในการสร้างสม วัตถุสิ่งของที่สะสมถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เป็นอันดับแรก และรวบรวมไว้ให้เป็นระเบียบ แบ่งไว้เป็นพวก ๆ เพื่อสะดวกในการใช้

5. ห้องอาหาร (ปิ่น มาลากุล, 2503ก : 6) โรงเรียนควรจัดห้องอาหารให้นักเรียนใช้เป็นที่พักรับประทานอาหารกลางวัน หากจัดเป็นห้องหรือโรงอาหารไม่ได้ ก็ควรจัดให้มีที่สำหรับรับประทานอาหารให้เป็นที่เป็นทาง อย่าปล่อยให้เด็กนักเรียนนั่งรับประทานอาหารบนพื้นดิน ตามบันได หรือเกินรับประทาน

6. ห้องประชุม (ปิ่น มาลากุล, 2503ข : 6) ห้องประชุมเป็นห้องสำคัญเกี่ยวกับการอบรมเด็ก และเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องประชุมมีความสำคัญมาก

ห้องประชุมถ้าเป็นอาคารเอกเทศ (Jacobson and others, 1963 : 442) ควรจะห่างจากถนนและห้องเรียน มีจำนวนที่นั่งเป็น $\frac{1}{2}$ ของจำนวนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมทั้งหมด และไม่ควรมีน้อยกว่า 250 ที่นั่ง ... ห้องประชุม ควรออกแบบให้ใช้ประโยชน์ได้หลาย ๆ อย่าง เช่น ห้องอาหาร โรงพลศึกษา ห้องเรียน ห้องสังคมศึกษา ห้องดนตรี และสำหรับการแสดงละคร

7. ห้องสมุด ควรจัดไว้เฉพาะด้านใดด้านหนึ่งของอาคาร เพื่อให้พ้นจากเสียงรบกวน จัดไว้ในที่สงบ มีทางเข้าแต่เพียงทางเดียว เพื่อป้องกันหนังสือและของหาย และใช้คนดูห้องสมุดน้อยคน ควรมีทางออกในยามฉุกเฉินด้วย ที่เก็บหนังสือหรือชั้นของหนังสือควรไว้กลางห้อง เพื่อความสะดวกในการหยิบอ่าน

แมนมาส ขวลิขิต (แมนมาส ขวลิขิต, 2499ก : 274) ให้ความเห็นว่า ที่ซึ่งจะเลือกจัดให้เป็นห้องสมุดของโรงเรียนนั้น อาจเป็นอาคารหลังหรือห้องหนึ่งภายในอาคารเรียน หรือมุมหนึ่งในห้องเรียนก็ได้ การเลือกสถานที่สำหรับจัดเป็นห้องสมุดนั้น ต้องแล้วแต่

- ก. จำนวนนักเรียน และขนาดของโรงเรียน
- ข. ประเภทของโรงเรียน
- ค. งบประมาณสำหรับห้องสมุด
- ง. ความสะดวกของนักเรียนและครู ในการไปใช้ห้องสมุด

สำหรับขนาดของห้องสมุดนั้น ในโรงเรียนซึ่งมีแก่นักเรียนไม่เกิน 200 คน ใช้ห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างที่ใช้เป็นห้องเรียน กว้างประมาณ 32 ฟุต และยาวประมาณ 42 ฟุต ก็พอความยาวกับความกว้างของห้องไม่ควรให้ลำเลื่อมกันมากนัก เพราะทำให้ไม่สะดวกแก่การควบคุม

หลักเกณฑ์สำหรับกำหนดขนาดของห้องสมุดนั้น เป็นดังนี้

1. กำหนดให้เนื้อที่ 25 ตารางฟุตต่อเด็กคนหนึ่ง 25 ตารางฟุตนี้ รวมทั้งเนื้อที่ชั้นหนังสือ และโต๊ะหนังสือ

2. จำนวนนักเรียนซึ่งมาใช้ห้องสมุดพร้อมกันคราวเดียวมากที่สุดครั้งละกี่คน โดยมากเอาจากจำนวนนักเรียนในชั้นหนึ่ง ๆ หรือควรบรรจุได้ระหว่าง 15 – 20 % ของจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียนบวกด้วยจำนวนนักเรียนชั้นใหญ่ที่สุด

3. คิขนาดของห้อง โดยเอาจำนวนนักเรียน ซึ่งมาใช้ห้องสมุดคราวเดียวกันมากที่สุดนี้ คูณกับเนื้อที่ซึ่งเด็กคนหนึ่ง ๆ ต้องการ เช่น โรงเรียนมีนักเรียนไม่เกิน 200 คน ขนาดของห้องสมุดจะเป็น 65 x 25 เป็น 1625 ตารางฟุต

4. รวมเนื้อที่สำหรับเจ้าหน้าที่ทำงาน ต้องการประมาณ 200 ตารางฟุต รวมหมดด้วยกันเป็นเนื้อที่ที่ต้องการ $1625 + 200$ เป็น 1825 ตารางฟุต สำหรับโรงเรียนซึ่งมีนักเรียนไม่เกิน 200 คน

สถานที่ตั้งห้องสมุด (แมนมาส ชาลิต, 2499ช : 16) ควรจะมีลักษณะดังนี้

1. ห้องสมุดของโรงเรียน ควรอยู่ในย่านกลาง คือเป็นที่ซึ่งเด็กนักเรียนและครูไปมาได้สะดวก
 2. ควรให้ห่างไกลจากที่จอแจ เช่น ห้องอาหาร สนามกีฬา หรือที่ซึ่งมีเด็กพลุกพล่าน เช่น บันไดขึ้นลง ความเงียบสงบเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับห้องสมุด
 3. ห้องสมุดของโรงเรียนประจำ หากต้องการเปิดกลางคืน ควรเลือกเอาห้องที่อยู่ไกลทางเดิน และไม่ไกลจากที่พักของนักเรียนเกินไป
 4. ถ้าอาคารเรียนเป็น 2 ชั้น ควรเลือกห้องชั้นล่าง
- นอกจากห้องต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว โรงเรียนควรมีห้องเฉพาะวิชา ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องวิชาชีพ ห้องอาหาร ห้องน้ำและห้องส้วม ห้องรับแขก ห้องนอนเวร ห้องกีฬา ในร่ม ห้องโถงสำหรับที่ปักประกาศต่าง ๆ ห้องพัสดุต่าง ๆ ห้องขายหนังสือและเครื่องใช้ในการเรียน ห้องครัว ห้องไว้อกรยาน ห้องภารโรง สิ่งที่มีทั้งหมดนี้นับว่าเป็นโรงเรียนที่ดีที่สุด ซึ่งเป็นอุดมคติ จะทำได้ก็ต้องสิ้นเปลืองเงินทองมาก แต่ถ้าโรงเรียนใดทำใกล้เคียงอุดมคติมากเท่าใดก็จะดีมากขึ้นเท่านั้น (ปีน มาลากุล, 2506 : 145)

ส่วนห้องฝึกงาน (กรมวิสามัญศึกษา, 2500 : 1) ขนาดของห้องที่เหมาะสมที่สุด คือ กว้าง 1 ส่วน ยาว 2 ส่วน งานไม้กว้าง 30 ฟุต ยาว 58 ฟุต งานโลหะและเครื่องจักรกล กว้าง 30 ฟุต ยาว 64 ฟุต งานไฟฟ้ากว้าง 38 ฟุต ยาว 88 ฟุต งานเขียนแบบกว้าง 29 ฟุต ยาว 36 ฟุต งานพิมพ์ กว้าง 23 ฟุต ยาว 42 ฟุต

ห้องน้ำห้องส้วม (Jacobson and others, 1963 : 448) ในโรงเรียนจะต้องมีจำนวนเพียงพอ และได้รับการดูแลอย่างดี ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ห้องน้ำห้องส้วมสำหรับนักเรียนชายและหญิงจะต้องแยกกัน ควรมีทุกอาคารและทุกชั้น (floor) ไปมาได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ และไม่มืดเกินไป นักเรียนชาย 60 คน จะต้องมีที่อุจจาระ 1 ที่ นักเรียนชาย 30 คนต่อที่ปัสสาวะ 1 ที่ และห้องส้วม 1 ที่ต่อนักเรียนหญิง 30 คน

โรงเรียนจะต้องมีที่สำหรับก่มน้ำ (drinking fountain)¹ ที่ ค่อนักเรียน

75 คน

แม้ว่าอาคารสถานที่จะไ้วางแผนทุกอย่าง แต่ปรากฏว่า การใช้อาคารสถานที่ในแต่ละปีเกิดความสูญเสียเปลืองมากมาย (Reeder, 1958 : 231) มอร์เฟต ได้ศึกษาอย่างกว้างขวางถึงการใช้อาคารเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกา จำนวน 58 โรง ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 80 - 3365 คน พบว่า มีการใช้ห้องเรียนเพียงร้อยละ

75.4

สกอตต์ (Jacobson and others, 1963 : 438) ได้ศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในสหรัฐอเมริกา จำนวน 48 โรง พบว่าโรงเรียนหนึ่ง ๆ ห้องเรียนถูกใช้ร้อยละ 99.4 ของเวลาที่กำหนดให้ใช้ จะเห็นว่าเป็นไปได้ยากที่จะใช้ประโยชน์จากอาคารเรียนได้ 100 เปอร์เซ็นต์เต็ม การใช้อาคารได้ 100 เปอร์เซ็นต์เป็นเรื่องในอุดมคติที่ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาคควรจะยึด และพยายามใช้อาคารสถานที่ให้เกิดการสูญเสียที่น้อยที่สุด

ข. เกี่ยวกับกำลังคน

ผู้ทำงานทางการศึกษาโดยตรงในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยครู อาจารย์ กับครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่เป็นผู้บริหารสูงสุดและเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดของโรงเรียน ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่จะต้องรู้เสียก่อนว่า งานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีอะไรบ้าง กระบวนการบริหารควรจะเป็นอย่างไร สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทย งานบริหารควรมี 7 อย่าง คือ (ภิญโญ สาธร, 2513ก : 35)

1. การสอน กิจกรรมประกอบการสอน การศึกษาหรือขยายความหลักสูตร และประมวลการสอน

2. การปกครองนักเรียน และการแนะแนว

3. การเป็นผู้นำของชุมชนที่โรงเรียนมัธยมมนั้ตั้งอยู่

4. การบริหารงานบุคคล หรือครูและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน

5. การบริหารเกี่ยวกับอาคารสถานที่

6. การจักระบบบริหารโรงเรียน การแบ่งสายงาน และการมอบอำนาจหน้าที่

7. การบริหารงานธุรการ การเงิน และการบริการต่าง ๆ ของโรงเรียน

จะเห็นว่าครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ มีความสำคัญต่อการดำเนินการของโรงเรียนมาก

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2513 : 30) กล่าวว่า ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนคร ผู้บริหารส่วนมากเป็นผู้ชายมากกว่าหญิงถึงเท่าตัว ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี (ร้อยละ 50.00) อายุราชการตกอยู่ในราว 31 – 35 ปี เป็นจำนวนสูงสุด (ร้อยละ 24.32) วุฒิของผู้บริหารสำเร็จระดับปริญญาตรี มีสูงสุด ก็ร้อยละ 56.76 ต่ำกว่าปริญญาตรี มีร้อยละ 18.91

ดร.พนัส หันนาคินทร์ (พนัส หันนาคินทร์, 2513 : 58) กล่าวว่า ครูใหญ่เป็นผู้นำในการบริหาร จึงต้องเป็นผู้ประกอบด้วยคุณสมบัติอันดีทั้งส่วนตัวและคุณสมบัติทางวิชาชีพ เพื่อจะได้บริหารงานในตำแหน่งวิชาการ คำนับบริการนักเรียน และคานธุรการได้เป็นอย่างดี

ในการมอบหมายงานให้ครูทำ ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ ควรคำนึงถึงภาระของครู (Teacher load) (Ovard, 1966 : 205) ตลอดจนควิสัยสามารถของครูแต่ละคน เพื่อว่าจะได้มอบหมายงานให้เท่าเทียมกัน สิ่งที่ต้องใช้พิจารณาในการกำหนดงานให้ครูทำ มีหลายประการด้วยกัน คือ

1. เวลาที่ทำการสอน เป็นประจำวันหรือประจำสัปดาห์
2. จำนวนนักเรียนที่สอน
3. เวลาที่ต้องใช้เพื่อเตรียมการสอน
4. เวลาที่ต้องให้ความร่วมมือเพื่อทำกิจกรรมอื่น ๆ
5. ระยะเวลาที่ใช้สอนแต่ละคาบ (periods)
6. ธรรมชาติของวิชาที่สอน เวลาที่ใช้เตรียมการสอน เวลาที่ใช้ตรวจกระดาษ

คำตอบและสมุดจดงาน ตลอดจนเวลาจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และวัสดุต่าง ๆ

7. ลักษณะของนักเรียนที่สอน ว่ามีความสามารถต่างกันมากหรือไม่

8. อายุและวุฒิภาวะของนักเรียนที่สอน ตลอดจนลักษณะเนื้อหาวิชาที่สอน

สำหรับอัตราส่วนระหว่างครูกับนักเรียน ผู้บริหารจะต้องพิจารณาให้มาก

(Reeder, 1958 : 93) ถ้าจำนวนนักเรียนมากเกินไป ผลก็คือนักเรียนขาดประสิทธิภาพ แต่ถ้าจำนวนนักเรียนน้อยเกินไปจะมีผลต่อเศรษฐกิจ และควรจำไว้ว่าห้องเรียนที่ใหญ่เกินไปจะกลายเป็นเครื่องทำลายครู อัตราส่วนที่เหมาะสมระหว่างครูกับนักเรียน จากการทดลองยังไม่สามารถจะตกลงกันได้ บางโรงเรียนต้องการนักเรียนต่อครู เท่ากับ 25 : 1 บางโรงเรียน 30 : 1, 35 : 1 จนถึง 40 : 1 หรือ 45 : 1 อย่างไรก็ตามห้องเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 30 เป็นห้องเรียนที่ไม่เหมาะสมนัก

การบริหารงานบุคคลมีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมความสำเร็จของโรงเรียนมัธยม แต่เนื่องจากครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนมัธยมขาดอำนาจในการบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน หรือเลื่อนชั้น (ภิญโญ สาร, 2513 : 40) การบริหารงานบุคคลส่วนใหญ่จึงเกี่ยวกับการบำรุงขวัญเป็นสำคัญ ทำอย่างไรจึงจะให้ครูหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมมือกับครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่เต็มที่ และพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามแผนด้วยความเต็มใจและเสียสละ ความเต็มใจทำงานและการเสียสละของบุคคลไม่คงที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพอใจของบุคคลนั้น การบังคับด้วยอำนาจบังคับบัญชาไม่ช่วยให้งานเป็นผลดีเท่าที่ควร งานโรงเรียนมัธยมเป็นงานที่ผู้บังคับบัญชาจะควบคุมทุกอย่างทั่วไปได้ และเป็นงานที่ต้องการความริเริ่มของครูทุกคน ไม่ใช่งานของครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่คนเดียว งานโรงเรียนมัธยมเป็นงานที่ต้องการสมองของคนหลายคน และหน่วยงานหลายหน่วยช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ดังนั้นขวัญของผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความสำเร็จของงานโรงเรียนมัธยม สิ่งที่มีอิทธิพลต่อขวัญของครูมีอยู่ 2 ประการ คือ (Ovard, 1966 : 216)

1. เกิดจากวัตถุ (material factors) ได้แก่ สภาพการทำงาน เงินเดือน การลา ค่ายาและค่ารักษาพยาบาล ความมั่นคงของอาชีพ บ้านานู และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

2. เกิดจากคน (Human factors) ได้แก่ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ และเพื่อนร่วมงาน ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่เป็นบุคคลสำคัญที่อาจจะเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของครูได้

สำหรับครูผู้ได้ศึกษาครูในโรงเรียนมัธยม ในรัฐโอเรกอน (Myers, 1967 : 2288-A) ว่าทำไมจึงเลือกอาชีพครู จะยึดอาชีพครูไปนานเท่าไร และถ้าออกจะออกไปประกอบอาชีพอะไรในอนาคต ครูที่ศึกษาเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการเป็นครู 1 – 3 ปี ปรากฏว่า

- ร้อยละ 63 เลือกอาชีพครูเป็นอาชีพแรก
- ร้อยละ 76 วางแผนที่จะเรียนปริญญาโท และร้อยละ 19 ต้องการจะเรียน

ให้ถึงปริญญาเอก

- ร้อยละ 36 จะเป็นครูตลอดไปจนปลดเกษียณ
- ร้อยละ 44 อยากทำงานอื่นที่เกี่ยวกับการศึกษา แต่ไม่ใช่งานสอน

ในจำนวนนี้ ร้อยละ 15 ต้องการสอนระดับวิทยาลัย ร้อยละ 13 ต้องการทำงานแนะแนว ร้อยละ 3 อยากเป็นหัวหน้าสาขาวิชา ที่เหลือต้องการทำงานอื่น เช่น งานบริหาร หลักสูตร ห้องสมุด และจิตวิทยา

- $\frac{1}{5}$ บอกว่าเขาจะออกจากอาชีพครูภายใน 5 ปีข้างหน้า
- $\frac{2}{5}$ จะออกจากครูเมื่อครบ 5 ปีแล้ว

เหตุผลที่ออกจากอาชีพครู

- เหตุผลสำคัญคือเงินเดือนไม่พอใช้
- ต้องใช้เวลาเตรียมสอนมากไป
- มีโอกาสทางธุรกิจดีกว่า
- ต้องการเรียนต่อ
- อยากสอนในวิทยาลัย
- สอนมาก
- มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากเกินไป
- ผู้ปกครองเก็กไม่นับถือ

จะเห็นว่า ปัญหาเรื่องเงินเดือนไม่พอใช้ มีความสำคัญอันดับแรกที่สุดที่ต้องการออกจากครู

สำหรับสภาพโดยทั่วไปของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย

(ก้อ สวัสดิ์พาณิชย์ และ Vronski, 2509 : 8 - 9) คืออายุเฉลี่ยของครูทั้งหมดตกประมาณ 29 ปี อัตราส่วนระหว่างครูชายต่อครูหญิง เท่ากับ 1.4 : 1 ครูประมาณร้อยละ 70 มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 9 ปี อัตราครูลาออก คาย ปลดเกษียณ หรือถูกให้ออกจากราชการ ตกปีละ ประมาณร้อยละ 7 ครูที่ออกจากอาชีพครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 - 35 ปี

ฐานะทางเศรษฐกิจของครูเป็นส่วนสำคัญของอาชีพครู ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้รับเงินเดือนระหว่างต่ำกว่า 500 บาทไปจนถึงเกินกว่า 4,000 บาท ใน พ.ศ. 2507 มีครูโรงเรียนมัศึกษามากกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนครูทั้งหมดที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่า 500 บาท และมีครูจำนวนไม่ถึงร้อยละ 1 ของจำนวนครูทั้งหมดได้รับเงินเดือนเกินกว่า 4,000 บาท ครูประมาณร้อยละ 85 ของจำนวนครูทั้งหมดได้รับเงินเดือนระหว่าง 500 - 2,000 บาท

วนิกา นิโลคม และคนอื่น ๆ (วนิกา นิโลคม และคนอื่น ๆ, 2503 : 101 - 102) ได้สำรวจผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีวิชาการศึกษ ตั้งแต่ปี 2497 ถึง 2503 พบว่า จำนวนผู้สำเร็จปริญญาตรีที่สำรวจทั้งสิ้น 1139 คน มีจำนวนร้อยละ 1.8 ที่สอนสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง มีร้อยละ 8.4 สอน 6 - 10 ชั่วโมง ร้อยละ 19.3 สอน 11 - 15 ชั่วโมง ร้อยละ 37.8 สอน 16 - 20 ชั่วโมง ร้อยละ 15.9 สอน 21 - 25 ชั่วโมงขึ้นไป ที่เหลือร้อยละ 11.1 ไม่ตอบหรือไม่มีชั่วโมงสอน สำหรับจำนวนผู้ที่ไม่ตอบหรือไม่มีชั่วโมงสอนนั้น ผู้สำรวจลงความเห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา หรือทำงานเฉพาะงานธุรการของโรงเรียนเพียงอย่างเดียว

วิทยา นาทอง (วิทยา นาทอง, 2508 : 67 - 71) ได้สำรวจปัญหาของครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ในด้านการสอนครูใหม่ส่วนมาก (ร้อยละ 31.52) มีชั่วโมงสอนระหว่าง 16 - 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงมา (ร้อยละ 28.26) สอน 22 - 24 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมีร้อยละ 10.90 ของครูใหม่ที่สอนตั้งแต่ 25 ชั่วโมงขึ้นไป โดยเฉลี่ยชั่วโมงสอนของครูใหม่ต่อสัปดาห์มีค่าเท่ากับ 20.1 ชั่วโมง สำหรับวิชาที่สอน พบว่าส่วนใหญ่

(ร้อยละ 44.58)สอน 2 วิชา ส่วนผู้ที่สอน 3 และ 4 วิชา มีร้อยละ 18.39 และ 14.18 ตามลำดับ ในด้านการเตรียมการสอน ครูใหม่ส่วนมาก (ร้อยละ 47.81) มีเวลาเตรียมสอนล่วงหน้าเพียง 1 วัน และร้อยละ 9.80 เตรียมการสอนก่อนจะถึงชั่วโมงสอน และร้อยละ 3.26 ตอบว่าไม่ได้เตรียมการสอน เพราะไม่มีเวลา ในด้านการตรวจสอบคุณภาพงานของนักเรียน แม้ว่าครูใหม่ส่วนมาก (ร้อยละ 43.47) ตรวจสอบคุณภาพงานก่อนชั่วโมงว่างหรือพัก ยังมีครูถึงร้อยละ 15.21 ที่ใช้วิธีตรวจสอบร่วมกันบนกระดานดำ บางส่วนนำสมุดไปตรวจที่บ้าน และบางส่วน (ร้อยละ 4.35) ให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจหรือเปลี่ยนกันตรวจในห้องเรียนในขณะทำการสอน สำหรับงานพิเศษ ครูใหม่ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.54) มีงานพิเศษที่ต้องทำนอกเหนือจากงานที่เกี่ยวกับการสอนตามปกติ เช่น ทำหน้าที่ครูประจำชั้นมากที่สุด รองลงมาคือทำงานเกี่ยวกับดูแลหรืออนุบาลเด็ก ส่วนงานฝ่ายปกครองและงานธุรการของโรงเรียน ช่วยฝึกซ้อมกีฬา ตลอดจนควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นต้น

วิจิต สุวรรณรัตน์ (วิจิต สุวรรณรัตน์, 2513 : 22 – 25) ได้ศึกษาครูอาจารย์จำนวน 2006 คน ที่สอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนครและธนบุรี พ.ศ. 2512 ในทั้งหมด 67 โรงเรียน พบว่า เกี่ยวกับการสอน ครูที่ทำการสอนระหว่าง 16 – 22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.80 ครูที่ทำการสอนระหว่าง 9 – 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีจำนวนมากเป็นอันดับรองลงมา คือคิดเป็นร้อยละ 10.86 ครูที่ทำการสอนน้อยกว่า 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.43 ... ครูที่ทำงานพิเศษนอกเหนือจากงานสอนคิดเป็นร้อยละ 61.90 ครูที่ไม่ได้ทำงานพิเศษนอกเหนือจากงานสอน คิดเป็นร้อยละ 38.10 งานพิเศษที่ครูทำ มีครูทำงานธุรการ คิดเป็นร้อยละ 26.37 มีครูทำงานฝ่ายปกครอง คิดเป็นร้อยละ 26.37 มีครูทำงานห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 5.77 และมีครูทำงานอื่น ซึ่งได้แก่งานด้านการเงิน งานประจำชั้น งานแนะแนว ดูแลหรืออนุบาลเด็ก ควบคุมวงดนตรี ควบคุมการซ้อมกีฬา พยาบาลประจำโรงเรียน คุมอาหารกลางวันของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.99 ระยะเวลาที่ครูใช้ไปในการทำงานพิเศษนอกเหนือจากงานสอน มีครูที่ทำงานพิเศษน้อยกว่า 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

มีจำนวนมากที่สุด คือ คิดเป็นร้อยละ 44.54 ครูทำงานพิเศษระหว่าง 9 - 15 ชั่วโมง
ต่อสัปดาห์ มีจำนวนรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 23.74 ครูทำงานพิเศษมากกว่า 22 ชั่วโมง
ต่อสัปดาห์ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ คิดเป็นร้อยละ 14.18

จะเห็นว่าครูอาจารย์ส่วนใหญ่ สอนกันหลาย ๆ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ต้องสอน 2 วิชา
เป็นอย่างน้อย ในขณะที่เดียวกันจะต้องช่วยงานพิเศษอื่น ๆ ด้วย แม้โดยเฉลี่ยครูอาจารย์
จะมีรายได้น้อยก็ตาม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครู อาจารย์ที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรง สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา ในภาคศึกษา 3 ซึ่งมีจังหวัดสงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร

โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคศึกษานี้ แบ่งออกเป็นสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 15 โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 5 จำนวน 11 โรงเรียน แบ่งตามประเภทของโรงเรียนเป็น โรงเรียนชาย 2 โรง โรงเรียนหญิง 2 โรง โรงเรียนสหศึกษา 22 โรง รวมทั้งสิ้น 26 โรง จำนวนโรงเรียนและประเภทของโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น ได้ขอเท็จจริงมาจากเจ้าหน้าที่กองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จำนวนครู อาจารย์ที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคศึกษา 3 (กรมวิสามัญศึกษา, 2512 : 61 – 75) และรายละเอียดเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่กองโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งสำรวจภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2513 มีจำนวนทั้งสิ้น 668 คน ผู้เขียนได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนทุกโรง ในภาคศึกษา 3 ในเดือนตุลาคม 2513 จำนวนทั้งสิ้น 668 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา รวมทั้งสิ้น 482 ฉบับ นับว่าเป็นจำนวนใกล้เคียงกับจำนวนที่ส่งไป

ตาราง 1. จำนวนครู อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาแผนกโรงเรียนส่วนภูมิภาค
กองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา ภาคศึกษา 3 จำแนกตามสถานศึกษา

จังหวัด			จำนวนผู้ตอบ		รวม	หมายเหตุ
			แบบสอบถาม	ชาย หญิง		
สงขลา	1	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	53			ไม่ได้รับแบบ สอบถามคืน
	2	วรรณารังเดิม	42	7	31	
	3	หาคีใหญ่วิทยาลัย	65	26	31	
	4	สะเคา"ขรรค์ชัยกัมพล				
พัทลุง		นาทอนุสรณ์"	15	9	5	14
	5	เทพา	29	7	6	13
	6	ระโนดวิทยา	14	6	7	13
	7	รัศมิ์วิทยา	1	1	—	1
	8	พัทลุง	35	24	8	32
	9	สตรีพัทลุง	29	9	20	29
	10	หาร เทา	12	9	3	12
	11	เขาชัยสน	8	5	3	8
	12	เบญจมาภูทิศ	57	23	15	38
	13	กัลยาณีศรีธรรมราช	38	10	22	32
นครศรีธรรมราช	14	ปากพนัง	22	19	3	22
	15	สตรีปากพนัง	20	7	12	19
	16	ทุ่งสง	21	14	2	16
	17	สตรีทุ่งสง	15	2	12	14

ตาราง 1. (ต่อ)

จังหวัด	เลขที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนครู อาจารย์ ที่สำรวจ	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม		รวม	หมายเหตุ
				ชาย	หญิง		
สุราษฎร์ธานี	18	สุราษฎร์ธานี	28	18	9	27	
	19	สตรีสุราษฎร์ธานี	26	3	20	23	
	20	เกาะสมุย	18	11	2	13	
	21	บ้านนาสาร	15				ไม่ได้รับคืน
	22	ศรีบารัก	28				ไม่ได้รับคืน
	23	สตรีชุมพร "สอากเนคิม วิทยา"	25	4	10	14	
	24	หลังสวน "สวนศรีวิทยา"	36	17	17	34	
	25	สวีวิทยา	14	7	6	13	
	26	ปะทิว	2				ไม่ได้รับคืน
		รวม	668	238	244	482	

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ผู้เขียนได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล การที่ผู้เขียนเลือกใช้แบบสอบถาม เพราะเห็นว่า แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมในการวิจัยชนิดที่เป็นการสำรวจมากที่สุด โดยเฉพาะการวิจัยเรื่องนี้ แบบสอบถามมีความจำเป็นอยู่หลายประการคือ

1. มวลประชากรที่ใช้ในการวิจัยกระจายอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ผู้เขียนไม่สามารถจะเดินทางไปจังหวัดนั้น ๆ เพื่อสัมภาษณ์หรือสังเกตได้ เพราะต้องใช้เวลานานเกินไป

2. การใช้แบบสอบถามจะได้คำตอบที่แท้จริงมากที่สุด เพราะครุมีเวลาติดโทรศัพท์อย่างถาวร และมีโอกาสได้ตอบอย่างจริงใจมากที่สุด

การสร้างแบบสอบถาม ผู้เขียนได้ศึกษาหลักการและวิธีสร้างแบบสอบถามของผู้อื่นที่ทำได้ แก่ของเบสต์ (Best, 1959 : 140 – 160) เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2510 : 1 – 17) แบบรายงานครูปีการศึกษา 2512 (กรมวิสามัญศึกษา, 2512 : 1 – 5) แบบรายงานการศึกษาปี 2512 (กรมวิสามัญศึกษา, 2512 : 1 – 47) แบบสอบถาม สร. 1 – 8 และแบบสำมะโนครูแบบ สค.1 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2510 . 1 – 2) แบบสอบถามการสำรวจหาสถานภาพทางการประถมศึกษาของอำเภอต่าง ๆ ในประเทศไทย ปีการศึกษา 2504 (คณะวิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2506 : 1 – 9)

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ อาการสถานที่ การปฏิบัติงานของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่และของครูในโรงเรียน ฉบับที่ 2 สอบถามเฉพาะครู อาจารย์ ถึงรายละเอียดเกี่ยวกับตัวครู อาจารย์ในการปฏิบัติงาน หน้าที่ และความคิดเห็น

เมื่อสร้างแบบสอบถามขึ้นมาแล้ว ให้นำไปทดสอบ (Pretest) กับครู อาจารย์ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ในจังหวัดแพร่ นครสวรรค์ ลพบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา กาญจนบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และภูเก็ต เพื่อนำมาปรับปรุงใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาพร้อมกับอาจารย์ที่เป็นกรรมการที่ปรึกษาและควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ เมื่อแก้ไขข้อบกพร่องจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

การแจกจ่ายแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้เขียนได้ขอความร่วมมือ จากกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้ช่วยออกหนังสือคำสั่งและส่งแบบสอบถามเป็นทางราชการไปยังโรงเรียนทุกโรง ในภาคศึกษา 3 ดังแสดงไว้ในภาคผนวก ทั้งนี้เพื่อว่าแบบสอบถามจะถูกส่งกลับคืนมายังผู้เขียนมากที่สุด เมื่อกรอกแบบสอบถามเสร็จแล้ว ทางโรงเรียนจะส่งมายังกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. เมื่อครบกำหนดเวลาส่งคืนแบบสอบถาม ผู้เขียนได้รับคืนจากกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนจากโรงเรียน 21 โรง แบบสอบถามครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ได้คืน 21 ฉบับ แบบสอบถามครู อาจารย์ได้คืน 461 ฉบับ ผู้เขียนได้ขอให้กองโรงเรียนรัฐบาลส่งหนังสือทวงถามโรงเรียนที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืนอีกครั้งหนึ่งตามความในจดหมายทวงถามแบบสอบถามที่แสดงไว้ในภาคผนวก ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามเพิ่มมาอีก 1 โรงเรียน เป็นฉบับของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ 1 ฉบับ ของครูอาจารย์ 26 ฉบับ ผู้เขียนไม่สามารถจะรอแบบสอบถามที่ยังเหลืออยู่ซึ่งเป็นส่วนน้อยได้อีกต่อไป จึงใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามเท่าที่ได้รับมาทำการวิจัย

การจัดกระทำกับข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด เป็นแบบสอบถามของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ 22 ฉบับ ของครูอาจารย์ 460 ฉบับ ผู้เขียนได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. สำนวณแบบสอบถามแต่ละฉบับที่ได้รับคืน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ ปรากฏว่าทุกฉบับเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ใช้วิจัยได้คือ เป็นของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ 22 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.61 ของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ทั้งหมดในภาคศึกษา 3 ที่เป็นของครูอาจารย์ 460 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 71.65 ของครูอาจารย์ทั้งหมดในภาคศึกษา 3

2. แยกข้อสอบถามเป็นสองพวก คือเกี่ยวกับอาคารสถานที่พวกหนึ่ง และเกี่ยวกับครูอีกพวกหนึ่ง

3. หากความถี่ของคะแนนทุก ๆ ข้อในแบบสอบถามตามความมุ่งหมายของการวิจัย และเรียงลำดับความถี่ของแต่ละข้อย่อย ส่วนข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ จะต้องอาศัยผลการวิเคราะห์ทั้งหมดมาประมวลเข้าด้วยกัน

4. วิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ด้วยวิธีการทางสถิติ คือหาค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และค่าความแปรปรวน (Variance) โดยใช้เครื่องมือคำนวณ (Calculator) เป็นเครื่องมือในการคำนวณหาสถิติต่าง ๆ

5. ตีความข้อมูลที่วิเคราะห์ออกมาแล้ว เพื่อทำรายงานและสรุปผลการวิเคราะห์นั้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. อัตราส่วนเปรียบเทียบเป็นร้อยละ (Percentage Ratio) ใช้ในการเปรียบเทียบความถี่ของข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้แจกแจงและบันทึกไว้เป็นร้อยละ โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean) ใช้คำนวณหารายเฉลี่ยของข้อมูลบางรายการ โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูล
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
 N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มนั้น

3. ความแปรปรวน (Variance) เพื่อทราบความแตกต่างภายในกลุ่ม
โดยใช้สูตร

$$s^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ค่าความแปรปรวน

$\sum x$ แทน ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มนั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทนี้จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

อาคารสถานที่

1. ที่ตั้งของโรงเรียน
2. จำนวน ลักษณะ สภาพ และคุณลักษณะของอาคารเรียน
อาคารประกอบ หักรเรียน และห้องต่าง ๆ
3. การใช้ประโยชน์และการสูญเสียในการใช้อาคาร
4. ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่และความต้องการอาคารเพิ่ม

กำลังครู

1. จำนวน วุฒิ และประสบการณ์ของครู
2. การใช้และปัญหาการใช้ครู
3. สวัสดิการและขวัญของครู

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน ค่าความแปรปรวน
%	แทน การยดละ

เกี่ยวกับอาคารสถานที่

1. ผลการวิเคราะห์ที่ตั้งของโรงเรียน จากการศึกษาค่าตอบแบบสอบถาม
ของครูใหญ่ ปรากฏผลตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 2. แสดงการแจกแจงตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนตามระดับ
ความห่างไกลจากแหล่งชุมชน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ตำแหน่งที่ตั้งโรงเรียนกับแหล่งชุมชน						
	ไม่ถึง 1 ก.ม.	1 ก.ม.	2 ก.ม.	3 ก.ม.	มากกว่า 3 ก.ม.		
สงขลา	2	2	1	1	—		
พัทลุง	22	1	1	—	—		
นครศรีธรรมราช	4	1	1	—	—		
สุราษฎร์ธานี	1	—	1	—	1		
ชุมพร	1	1	1	—	—		
รวม จำนวน	10	5	5	1	1	22	
%	45.46	22.73	22.73	4.54	4.54	100	

จากตาราง 2. แสดงว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก
(90.92 %) มีที่ตั้งของโรงเรียนห่างจากแหล่งชุมชนไม่เกิน 2 กิโลเมตร ที่อยู่ห่างจาก
แหล่งชุมชนเกิน 2 กิโลเมตรมีเพียงส่วนน้อยคือ 9.08 % ซึ่งพอจะกล่าวได้ว่า
โรงเรียนส่วนมากในภาคนี้ ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม คืออยู่ใกล้แหล่งชุมชน

ตาราง 3. แสดงการแจกแจงตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียน กับแหล่งเสื่อมโทรมทางศีลธรรม จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนกับแหล่งเสื่อมโทรม					
	ใกล้มาก	ใกล้	ปานกลาง	ไกล	ไกลมาก	
สงขลา	1	1	1	1	2	
พัทลุง	—	1	2	1	—	
นครศรีธรรมราช	—	2	2	1	1	
สุราษฎร์ธานี	—	1	—	1	1	
ชุมพร	—	—	1	1	1	
รวม จำนวน	1	5	6	5	5	23
%	4.54	22.73	27.27	22.73	22.73	100

จากตาราง 3. แสดงว่า ที่ตั้งของโรงเรียนไกลจากแหล่งเสื่อมโทรมทางศีลธรรมมีมากที่สุดคือ 45.46 % ส่วนที่ตั้งอยู่ใกล้กับที่มีระยะห่างปานกลางมีจำนวนเท่ากันคือ 27.27 % ซึ่งพอจะกล่าวได้ว่า ที่ตั้งของโรงเรียนส่วนมากอยู่ไกลจากแหล่งเสื่อมโทรมทางศีลธรรม อย่างไรก็ตามมีโรงเรียน 6 โรง ในจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 22 โรง ตั้งอยู่ใกล้แหล่งเสื่อมโทรมทางศีลธรรม ควรจะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ตาราง 4. แสดงการแจกแจงตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียน กับความสะดวก
ในการคมนาคมถึงโรงเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความสะดวกในการคมนาคมถึงโรงเรียน					
	ไม่สะดวกเลย	ไม่สะดวก	ปานกลาง	สะดวก	สะดวกมาก	
สงขลา	—	—	1	3	2	
พัทลุง	—	—	1	3	—	
นครศรีธรรมราช	—	—	—	5	1	
สุราษฎร์ธานี	—	1	—	1	1	
ชุมพร	—	1	—	2	—	
รวม จำนวน	—	2	2	14	4	22
%	—	9.09	9.09	63.64	18.18	100

จากตาราง 4. ปรากฏว่า ที่ตั้งของโรงเรียนในภาคศึกษา 3 ตั้งอยู่ในทำเล
ที่มีการคมนาคมสะดวก มีมากที่สุดคือ 82.82 % สะดวกปานกลาง และไม่สู้สะดวก
มีจำนวนเท่ากันคือ 9.09 % อาจกล่าวได้ว่า การไปมาโรงเรียนของครูและนักเรียน
ในภาคศึกษานี้ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด มีเพียง 1 ใน 10 เท่านั้น ที่มีปัญหาเกี่ยวกับ
การไปมาโรงเรียนของครูและนักเรียน

ตาราง 5. แสดงการแจกแจงจำนวนพื้นที่ของโรงเรียน โดยจำแนก
เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนพื้นที่ของโรงเรียน					
	ไม่เกิน 15 ไร่	16-25 ไร่	26-35 ไร่	36-45 ไร่	46 ไร่ขึ้นไป	
สงขลา	2	3	—	—	1	
พัทลุง	1	1	1	1	—	
นครศรีธรรมราช	5	1	—	—	—	
สุราษฎร์ธานี	1	1	—	1	—	
ชุมพร	—	3	—	—	—	
รวม จำนวน	9	9	1	2	1	22
%	40.91	40.91	4.54	9.10	4.54	100

จากตาราง 5. ผลปรากฏว่า โรงเรียนส่วนมาก (81.82 %) มีจำนวนพื้นที่ไม่เกิน 25 ไร่ มีเพียง 18.18 % ที่มีจำนวนพื้นที่เกินกว่า 25 ไร่ อาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนส่วนมากในภาคศึกษานี้ มีพื้นที่กับแคบ มี 1 ใน 5 ของโรงเรียนทั้งหมดเท่านั้นที่มีขนาดพื้นที่โรงเรียนพอใช้ได้

ตาราง 6. แสดงการแจกแจงสภาพของที่ดินที่โรงเรียนตั้งอยู่
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	สภาพของที่ดินที่โรงเรียนตั้งอยู่			
	ที่ดินน้ำท่วมทุกปี	น้ำท่วมบางปี	ที่ดอน	
สงขลา	1	3	2	
พัทลุง	1	1	2	
นครศรีธรรมราช	2	2	2	
สุราษฎร์ธานี	—	2	1	
ชุมพร	—	2	1	
รวม จำนวน	4	10	8	22
%	18.18	45.46	36.36	100

จากตาราง 6. แสดงว่า สภาพของที่ดินที่โรงเรียนตั้งอยู่ มีลักษณะน้ำท่วมบางปีมากที่สุด (45.46 %) รองลงมา มีลักษณะเป็นที่ดอน (36.36 %) และที่มีน้ำท่วมทุกปี น้อยที่สุด (18.18 %) หรืออาจจะกล่าวได้ว่า สภาพของที่ดินที่โรงเรียนตั้งอยู่ส่วนมาก (63.64 %) ควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข และร้อยละ 36.36 ที่มีสภาพของที่ดินเหมาะสมก็อยู่แล้ว

ตาราง 7. แสดงการแจกแจงสนามกีฬาของโรงเรียน และสภาพการใช้
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	สภาพสนามกีฬาของโรงเรียน			
	ไม่มี	มีใช้ได้บางฤดู	มีใช้ได้ตลอดปี	
สงขลา	1	2	3	
พัทลุง	1	1	2	
นครศรีธรรมราช	2	3	1	
สุราษฎร์ธานี	—	2	1	
ชุมพร	1	1	1	
รวม จำนวน	5	9	8	22
%	22.73	40.90	36.37	100

จากตาราง 7. แสดงว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (77.27 %) มีสนามกีฬา แต่เป็นสนามกีฬาที่ใช้ได้ตลอดปีเพียง 36.37 % อีก 40.90 % เป็นสนามกีฬาที่ใช้ได้บางฤดู ส่วนที่ไม่มีสนามกีฬาเลย มี 22.73 % หรืออาจจะกล่าวได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคศึกษา 3 มีสนามกีฬาที่ใช้ได้ก็ 36.37 % อีก 63.63 % ต้องการการปรับปรุงหรือสร้างสนามกีฬาขึ้นมาใหม่

ตาราง 8. แสดงการแจกแจงรมไม้และที่พักผ่อนของนักเรียนในแต่ละโรงเรียน
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	รมไม้และที่พักผ่อนของโรงเรียน			
	ไม่มี	มีน้อย	มีพอเพียง	
สงขลา	—	3	3	
พัทลุง	—	1	3	
นครศรีธรรมราช	—	4	2	
สุราษฎร์ธานี	—	3	—	
ชุมพร	—	2	1	
รวม จำนวน	—	13	9	22
%	—	59.10	40.90	100

จากตาราง 8. ปรากฏว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคศึกษา 3 ทุกโรง (100 %) มีรมไม้และที่พักผ่อนของนักเรียน แต่ที่มีเพียงพอ 40.90 % อีก 59.10 % มีน้อย ซึ่งควรจะมีการปรับปรุงแก้ไข

ตาราง 9. แสดงการแจกแจงแหล่งน้ำค้ำน้ำใช้ จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด และรายการ		แหล่งน้ำ *					
		ประปา	บ่อน้ำบาดาล	แม่น้ำ	คู-คลอง	น้ำฝน	
สงขลา	น้ำดื่ม	2	1	—	—	3	
	น้ำใช้	3	2	—	—	1	
พัทลุง	น้ำดื่ม	2	—	—	—	2	
	น้ำใช้	2	—	—	1	1	
นครศรีธรรมราช	น้ำดื่ม	5	—	—	—	1	
	น้ำใช้	6	—	—	—	—	
สุราษฎร์ธานี	น้ำดื่ม	2	1	—	—	—	
	น้ำใช้	2	1	—	—	—	
ชุมพร	น้ำดื่ม	2	—	—	—	1	
	น้ำใช้	2	—	—	—	1	
รวม น้ำดื่ม	จำนวน	13	2	—	—	7	22
	%	59.10	9.09	—	—	31.81	100
น้ำใช้	จำนวน	15	3	—	1	3	22
	%	68.18	13.64	—	4.54	13.64	100

หมายเหตุ * คอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 9. แสดงว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคศึกษา 3 ได้น้ำค้ำมาจาก 3 แหล่งด้วยกันคือ จาก ประปา บ่อน้ำบาดาล และน้ำฝน โดยใช้น้ำประปามากที่สุดคือ

59.10 % รองลงมาใช้น้ำฝนคือ 31.81 % และอีก 9.09 % ใช้น้ำบาดาล หรืออาจสรุปได้ว่า โรงเรียนทุกโรงมีความสะดวกในเรื่องน้ำดื่ม และเป็นน้ำที่มีความสะอาดเพียงพอสำหรับน้ำใช้ได้จาก ประปา บ่อน้ำบาดาล ภูเขา-คลอง และน้ำฝน โดยใช้น้ำประปามากที่สุดคือ 68.18 % ที่ใช้น้ำจากบ่อน้ำบาดาลและน้ำฝน มีจำนวนเท่ากันคือ 13.64 % ที่ใช้น้ำจาก ภูเขา-คลอง มีเพียง 4.54 % หรืออาจกล่าวได้ว่า ส่วนมาก (95.46 %) มีความสะดวกในเรื่องน้ำใช้ มีเพียง 1 โรงเรียนเท่านั้น ที่จำเป็นต้องแก้ไขเรื่องน้ำใช้อย่างรีบด่วน

2. ผลการวิเคราะห์ จำนวน ลักษณะ สภาพ และสัญลักษณ์ของอาคาร
และห้องต่าง ๆ

จากการศึกษาคำตอบแบบสอบถามของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ปรากฏผล
ตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 10. แสดงการแจกแจงจำนวนโรงเรียน อาคารเรียนและห้องเรียน
ในอาคารเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	โรงเรียน		อาคารเรียน		ห้องเรียนในอาคารเรียน	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
สงขลา	6	27.27	15	26.31	81	23.55
พัทลุง	4	18.18	8	14.04	65	18.89
นครศรีธรรมราช	6	27.27	19	33.33	110	31.98
สุราษฎร์ธานี	3	13.64	7	12.28	44	12.79
ชุมพร	3	13.64	8	14.04	44	12.79
รวม	22	100.00	57	100.00	344	100.00

จากตาราง 10. แสดงว่า จังหวัดที่มีโรงเรียนมากที่สุดเท่า ๆ กัน (27.27 %) 2 จังหวัดคือ จังหวัดสงขลา และนครศรีธรรมราช รองลงมาคือ จังหวัดพัทลุง มี 18.18 % จังหวัดที่มีจำนวนโรงเรียนน้อยที่สุดเท่ากัน 2 จังหวัด (13.64 %) คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และชุมพร

สำหรับอาคารเรียน จังหวัดที่มีอาคารเรียนมากที่สุด (33.33 %) คือ จังหวัด นครศรีธรรมราช รองลงมาคือ จังหวัดสงขลา มี 26.31 % ที่มีอาคารเรียนน้อยที่สุดคือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี 12.28 %

ส่วนจำนวนห้องเรียนในอาคารเรียน จังหวัดนครศรีธรรมราชมีจำนวนห้องเรียน มากที่สุดคือ 31.98 % รองลงมาเป็นจังหวัดสงขลา มี 23.55 % จังหวัดสุราษฎร์ธานี และชุมพรมีจำนวนห้องเรียนน้อยที่สุดเท่า ๆ กันคือ 12.79 %

ถ้าพิจารณาจากจำนวนโรงเรียน อาคารเรียน และห้องเรียน อาจกล่าวได้ว่า จังหวัดนครศรีธรรมราช กับจังหวัดสงขลา มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาสูงกว่า จังหวัดอื่น ๆ ในภาคการศึกษา 3

ตาราง 11. แสดงการแจกแจงลักษณะอาคารเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ลักษณะอาคารเรียน						
	ศาลาพัก	ชั่วคราว	ไม้	ตึกครึ่งไม้	ตึก		
สงขลา	—	1	8	2	4		
พัทลุง	—	2	3	3	—		
นครศรีธรรมราช	—	1	11	4	3		
สุราษฎร์ธานี	—	1	3	3	—		
ชุมพร	—	3	4	1	—		
รวม จำนวน	—	8	29	13	7		57
%	—	14.04	50.88	22.80	12.28		100

จากตาราง 11. แสดงให้เห็นว่า อาคารเรียนในภาคศึกษา 3 เป็นอาคารไม้มากที่สุดคือ 50.88 % รองลงมาเป็นอาคารตึกครึ่งไม้ มี 22.80 % อาคารตึกมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 12.28 % ส่วนอาคารชั่วคราว มี 14.04 % ที่อาศัยศาลาพักไม่มีเลย หรืออาจจะกล่าวได้ว่า อาคารเรียนในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (85.96 %) เป็นอาคารถาวร ส่วนที่เป็นอาคารชั่วคราวมีเพียงส่วนน้อย (14.04 %)

ตาราง 12. แสดงการแจกแจงอายุของอาคารเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	อายุอาคารเรียน					
	ไม่ถึงปี	1-5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16 ปีขึ้นไป	
สงขลา	1	5	1	5	3	
พัทลุง	—	3	2	1	2	
นครศรีธรรมราช	—	4	4	4	7	
สุราษฎร์ธานี	—	2	2	—	3	
ชุมพร	—	5	1	1	1	
รวม จำนวน	1	19	10	11	16	57
%	1.75	33.33	17.55	19.30	28.07	100

จากตาราง 12. แสดงว่า อาคารเรียนในภาคศึกษา 3 มีอายุระหว่าง 1-5 ปีมากที่สุดคือ 33.33 % รองลงมาเป็นอาคารที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มี 28.07 % ส่วนอาคารเรียนที่มีอายุไม่ถึงปี น้อยที่สุดคือ มีเพียง 1.75 % (1 โรง) หรืออาจกล่าวได้ว่า อาคารเรียนในภาคศึกษา 3 มีอาคารใหม่ 35.08 % อาคารค่อนข้างใหม่ 17.55 % และอาคารเก่ามากที่สุดคือ 47.37 %

ตาราง 13. แสดงการแจกแจงสภาพอาคารเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	สภาพอาคารเรียน				
	ควรรื้อปลูกใหม่	ควรซ่อมแซม	พอใช้ได้	เรียบร้อยดี	
สงขลา	4	3	2	6	
พัทลุง	2	2	2	2	
นครศรีธรรมราช	5	5	4	5	
สุราษฎร์ธานี	2	1	1	3	
ชุมพร	2	—	5	1	
รวม	15	11	14	17	57
จำนวน					
%	26.31	19.30	24.56	29.83	100

จากตาราง 13. แสดงให้เห็นว่า อาคารเรียนในภาคศึกษา 3 อยู่ในสภาพเรียบร้อยดีมากที่สุดคือ มี 29.83 % รองลงมาอยู่ในสภาพที่ควรรื้อปลูกใหม่ มี 26.31 % ส่วนที่อยู่ในสภาพควรซ่อมแซมมีน้อยที่สุดคือ 19.30 % หรืออาจกล่าวได้ว่า อาคารเรียนในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (70.17 %) อยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรมไม่เหมาะที่จะใช้เป็นอาคารเรียน ที่อยู่ในสภาพเรียบร้อยมีเพียง 29.83 % ซึ่งตรงกับข้อมูลในตาราง 12. ที่กล่าวว่า อาคารเรียนในภาคศึกษา 3 เป็นอาคารเก่ามากที่สุด

ตาราง 14. แสดงค่าเฉลี่ยสุขลักษณะของห้องเรียนในอาคารเรียนแต่ละหลัง
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	สุขลักษณะของห้องเรียน ($\bar{x}$)
สงขลา	2.740
พัทลุง	1.876
นครศรีธรรมราช	2.245
สุราษฎร์ธานี	2.227
ชุมพร	2.590
รวมทั้งภาค	2.334

หมายเหตุ คำนำหน้า $\bar{x}$

- 1.00 หมายความว่า ห้องเรียนมีขนาดแคบ แสงสว่างน้อย
การถ่ายเทอากาศไม่ดี มีเสียง กลิ่น ฝุ่นควัน
รบกวนเสมอ
- 2.00 หมายความว่า ห้องเรียนมีขนาดพอใช้ได้ แสงสว่าง
การถ่ายเทอากาศพอใช้ได้ มีเสียง กลิ่น ฝุ่นควัน
เป็นบางครั้ง
- 3.00 หมายความว่า ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสม แสงสว่าง
พอเพียง การถ่ายเทอากาศดี ไม่มีเสียง กลิ่น
ควันรบกวน

ตาราง 15. แสดงการแจกแจงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีห้องเฉพาะวิชา
จำแนกตามประเภทของห้อง เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	วิทยาศาสตร์			สังคมศึกษา			ภาษาไทย			ภาษาอังกฤษ			คณิตศาสตร์			อื่น ๆ *		
	มี	ไม่มี		มี	ไม่มี		มี	ไม่มี		มี	ไม่มี		มี	ไม่มี		มี	ไม่มี	
สงขลา	5	1		-	6		-	6		-	6		-	6		1	5	
พัทลุง	3	1		1	3		-	4		-	4		-	4		1	3	
นครศรีธรรมราช	6	-		2	4		1	5		-	6		-	6		2	4	
สุราษฎร์ธานี	3	-		-	3		-	3		-	3		-	3		1	2	
ชุมพร	3	-		1	2		-	3		-	3		-	3		2	1	
รวม จำนวน	20	2	22	4	18	22	1	21	22	-	22	22	-	22	22	7	15	22
%	90.91	9.09	100.00	18.18	81.82	100.00	4.54	95.46	100.00	-	100.00	100.00	-	100.00	100.00	31.82	68.18	100.00

หมายเหตุ * ได้แก่ห้องดนตรี พลศึกษา และศิลปะ

จากตาราง 15. แสดงให้เห็นว่า ในภาคศึกษา 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีและไม่มีห้องเฉพาะวิชา ดังนี้

โรงเรียนที่มีห้องเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 90.91 ไม่มีคิดเป็นร้อยละ 9.09 จังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานีและชุมพร มีห้องเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ทุกโรงเรียน

โรงเรียนที่มีห้องเฉพาะวิชาสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.18 ไม่มีคิดเป็นร้อยละ 81.82 จังหวัดนครศรีธรรมราชมีห้องเฉพาะวิชาสังคมศึกษามากที่สุด จังหวัดสงขลาและชุมพร ไม่มีห้องเฉพาะวิชาเลย

โรงเรียนที่มีห้องเฉพาะวิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 4.54 ไม่มีคิดเป็นร้อยละ 95.46 ห้องเฉพาะวิชาภาษาไทยมีเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราชเพียงจังหวัดเดียว ห้องเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ ไม่มีโรงเรียนใด ๆ ในภาคศึกษา 3 มีเลย

โรงเรียนที่มีห้องเฉพาะวิชาอื่น ๆ อันได้แก่ห้องดนตรี พลศึกษา และศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 31.82 ไม่มีคิดเป็นร้อยละ 68.18 จังหวัดนครศรีธรรมราชและชุมพรมีมากที่สุดเท่า ๆ กัน นอกนั้นมีจังหวัดละ 1 โรงเรียน

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า โรงเรียนส่วนมาก ในภาคศึกษา 3 มีห้องเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ ส่วนวิชาสังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ สอนกันในห้องเรียนที่ใช้เรียนประจำวัน

ตาราง 16. แสดงค่าเฉลี่ย殊ลักษณะของห้องเฉพาะวิชา จำแนกตามประเภท
ของห้องเฉพาะวิชา เป็นรายจังหวัด

ประเภทของ ห้องเฉพาะวิชา	การรายเฉลี่ย ***					
	สงขลา	พัทลุง	นครศรี ธรรมราช	สุราษฎร์ ธานี	ชุมพร	ทั้งภาค
ห้องวิทยาศาสตร์	2.333	2.665	2.194	2.443	2.221	2.341
ห้องสังคมศึกษา	—	2.500 *	2.000	—	2.496 *	2.249
ห้องภาษาไทย	—	—	2.000 *	—	—	2.000 *
ห้องภาษาอังกฤษ	—	—	—	—	—	—
ห้องคณิตศาสตร์	—	—	—	—	—	—
ห้องเฉพาะวิชาอื่น ๆ **	1.996 *	2.500 *	2.416	1.996 *	1.832	2.127

หมายเหตุ * มีเพียงห้องเดียว

** ได้แก่ห้องดนตรี พลศึกษา และศิลปะ

*** ความหมายของค่าน้ำหนักของ X เหมือนตาราง 14.

จากตาราง 16. แสดงให้เห็นว่า

ห้องเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคศึกษา 3

โดยเฉลี่ยทั้งภาคมี殊ลักษณะของห้องเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ คือมีรายเฉลี่ย
เท่ากับ 2.341 จังหวัดพัทลุงมีค่ารายเฉลี่ย殊ลักษณะสูงสุดคือ มีค่าเท่ากับ 2.665
จังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่ารายเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 2.194 จังหวัดสุราษฎร์ธานี สงขลา
และชุมพร มีค่ารายเฉลี่ยเท่ากับ 2.443, 2.333 และ 2.221 ตามลำดับ หรืออาจกล่าวได้ว่า

สัญลักษณ์ของห้อง เฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ในจังหวัดพัทลุงอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนจังหวัดอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

ห้องเฉพาะวิชาสังคมศึกษา โดยเฉลี่ยทั้งภาคมีสัญลักษณ์ของห้องเฉพาะวิชาสังคมศึกษาอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.249 จังหวัดพัทลุงและชุมพรซึ่งมีห้องเฉพาะวิชาสังคมศึกษาจังหวัดละ 1 ห้อง มีสัญลักษณ์ของห้องอยู่ในสภาพค่อนข้างดี โดยมีค่าเฉลี่ย 2.500 และ 2.496 ตามลำดับ จังหวัดนครศรีธรรมราชมีค่ารายเฉลี่ยสัญลักษณ์ของห้องเท่ากับ 2.000 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้

ห้องเฉพาะวิชาภาษาไทย จังหวัดนครศรีธรรมราชมีเพียง 1 ห้อง มีค่ารายเฉลี่ยสัญลักษณ์เท่ากับ 2.000 จัดว่ามีสัญลักษณ์อยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้

ห้องเฉพาะวิชาอื่น ๆ ได้แก่ห้องเฉพาะวิชา คณิต ตรี พละศึกษา และศิลป มีค่ารายเฉลี่ยสัญลักษณ์ของห้องทั้งภาค เท่ากับ 2.127 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ จังหวัดพัทลุงมีค่ารายเฉลี่ยสัญลักษณ์ของห้องสูงสุด มีค่า 2.500 รองลงมาเป็นจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีค่ารายเฉลี่ยเท่ากับ 2.416 จังหวัดชุมพรมีค่ารายเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 1.832 ส่วนจังหวัดสงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีค่ารายเฉลี่ยเท่ากันคือ เท่ากับ 1.996 ซึ่งอาจจะสรุปได้ว่า สัญลักษณ์ของห้อง ในจังหวัดพัทลุงอยู่ในลักษณะค่อนข้างดี จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ส่วนจังหวัดสงขลา สุราษฎร์ธานี และชุมพร อยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้

ตาราง 17. การแจกแจงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีอาคารอุตสาหกรรมศิลป์
หรือคหกรรมศิลป์ จำแนกเป็นรายจังหวัด

รายการ	สงขลา	พัทลุง	นครศรีธรรมราช	สุราษฎร์ธานี	ชุมพร	รวม	
						จำนวน	%
ร.ร.ที่ไม่มีอาคาร ทั้ง 2 ประเภท	3	1	1	2	1	8	36.36
ร.ร.ที่มีแต่อาคาร อุตสาหกรรมศิลป์	—	2	2	—	—	4	18.18
ร.ร.ที่มีแต่อาคาร คหกรรมศิลป์	1	1	—	1	1	4	18.18
ร.ร.ที่มีอาคาร ทั้ง 2 ประเภท	2	—	3	—	1	6	27.28
						22	100

จากตาราง 17. แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคศึกษา 3 ที่ไม่มีทั้งอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และอาคารคหกรรมศิลป์ มีมากที่สุดคือ 36.36 % ที่มีอาคารทั้ง 2 ประเภทมี 27.28 % ที่มีเฉพาะอาคารอุตสาหกรรมศิลป์หรืออาคารคหกรรมศิลป์ มีจำนวนเท่ากันคือ 18.18 % จะเห็นว่า มีจำนวนโรงเรียนถึง 2 ใน 5 ของโรงเรียนทั้งหมดในภาคศึกษานี้ ไม่มีทั้งอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์

ตาราง 18. แสดงการแจกแจงลักษณะอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และอาคาร
คหกรรมศิลป์ จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและประเภทอาคาร	ลักษณะอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์					
	ศาลาพัก	ชั่วคราว	ไม้	ถาวร	เหล็ก	
สงขลา	—	—	1	—	1	
อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	1	1	1	
พัทลุง	—	—	—	2	—	
อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	—	1	—	
นครศรีธรรมราช	—	—	3	1	1	
อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	1	1	1	
สุราษฎร์ธานี	—	—	—	—	—	
อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	1	—	—	
ชุมพร	—	—	1	—	—	
อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	1	1	—	
รวม	—	—	5	3	2	10
%	—	—	50.00	30.00	20.00	100
อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	4	4	2	10
%	—	—	40.00	40.00	20.00	100

จากตาราง 18. แสดงให้เห็นว่า ในภาคศึกษา 3 อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ ที่เป็นอาการไม้ มีมากที่สุดคือ 50 % รองลงมาเป็นอาการตีกริ่งไม้ มี 30 % ที่เป็นอาการตีกลิ้งมีน้อยที่สุดคือ มี 20 % ส่วนที่เป็นอาการชั่วคราวหรืออาถุยศาลาพักไม่มีเลย อาจกล่าวได้ว่า อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ในภาคศึกษา 3 ทั้งหมด เป็นอาการถาวร

สำหรับอาการคหกรรมศิลป์ ที่เป็นอาการไม้กับอาการตีกริ่งไม้ มีจำนวนเท่ากันคือ 40 % อีก 20 % เป็นอาการตีกลิ้ง ที่เป็นอาการชั่วคราวหรืออาถุยศาลาพักไม่มีเลย อาจกล่าวได้ว่า อาการคหกรรมศิลป์ ในภาคศึกษา 3 ทั้งหมดเป็นอาการถาวรเช่นเดียวกับ อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าพอใจยิ่ง

ตาราง 19! แสดงการแจกแจงอายุอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และอาคาร
 คหกรรมศิลป์ จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและประเภทของอาคาร		อายุของอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์				
		ไม่ถึงปี	1-5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16 ปีขึ้นไป
สงขลา	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	2	—	—	—
	อาคารคหกรรมศิลป์	1	2	—	—	—
พัทลุง	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	2	—	—	—
	อาคารคหกรรมศิลป์	—	1	—	—	—
นครศรีธรรมราช	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	4	—	1	—
	อาคารคหกรรมศิลป์	—	2	1	—	—
สุราษฎร์ธานี	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	—	—	—	—
	อาคารคหกรรมศิลป์	—	1	—	—	—
ชุมพร	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	1	—	—	—
	อาคารคหกรรมศิลป์	—	2	—	—	—
รวม	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	9	—	1	—
	%	—	90.00	—	10.00	—
	อาคารคหกรรมศิลป์	1	8	1	—	—
	%	10.00	80.00	10.00	—	—

จากตาราง 19. ผลปรากฏว่า อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ ในภาคศึกษา 3 มีอายุอยู่ระหว่าง 1-5 ปี เป็นส่วนมากคือ มี 90 % อีก 10 % มีอายุอยู่ระหว่าง 11-15 ปี หรืออาจกล่าวได้ว่า อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ส่วนมาก (90 %) เป็นอาคารใหม่ อีก 10 % เป็นอาคารเก่า

ส่วนอาคารคหกรรมศิลป์ มีอายุระหว่าง 1-5 ปี มากที่สุดคือ มี 80 % อาคารที่มีอายุไม่ถึงปีกับมีอายุระหว่าง 6-10 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือมีประเภทละ 10 % หรืออาจกล่าวได้ว่า อาคารคหกรรมศิลป์ส่วนมาก (90 %) เป็นอาคารใหม่ อีก 10 % เป็นอาคารค่อนข้างใหม่

ทั้งอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์ จัดว่าอยู่ในสภาพที่ใช้ได้อีกนาน

ตาราง 20. แสดงการแจกแจงสภาพอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและประเภทอาคาร		สภาพของอาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์				
		การรื้อปลูกใหม่	การซ่อมแซม	พอใช้ได้	เรียบร้อยดี	
สงขลา	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	1	—	1	
	อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	—	3	
พัทลุง	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	—	—	2	
	อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	—	1	
นครศรีธรรมราช	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	1	3	1	
	อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	1	2	
สุราษฎร์ธานี	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	—	—	—	
	อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	—	1	
ชุมพร	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	—	—	1	
	อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	1	1	
รวม	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์	—	2	3	5	10
	%	—	20.00	30.00	50.00	100
	อาคารคหกรรมศิลป์	—	—	2	8	10
	%	—	—	20.00	80.00	100

จากตาราง 20. แลปรากฏว่า อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ ของภาคศึกษา 3 ที่อยู่ในสภาพเรียบร้อยดี มีมากที่สุดคือ 50 % รองลงมาอยู่ในสภาพพอใช้ได้ มี 30 % อยู่ในสภาพที่ควรซ่อมแซมมีน้อยที่สุด คือมีเพียง 20 % หรืออาจกล่าวได้ว่า อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ส่วนมาก (80 %) อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

ส่วนอาคารเกษตรกรรมศิลป์ส่วนมาก (80 %) มีสภาพเรียบร้อยดี อีก 20 % อยู่ในสภาพที่พอใช้ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่า อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ทั้งหมด ในภาคศึกษา 3 อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

ตาราง 21. แสดงค่าเฉลี่ยของสัญลักษณ์ของอาคารอุตสาหกรรมศิลป์
และคหกรรมศิลป์ จำแนกตามประเภทอาคาร เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	สัญลักษณ์ **	
	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ (X)	อาคารคหกรรมศิลป์ (Y)
สงขลา	1.998	2.666
พัทลุง	2.582	2.831
นครศรีธรรมราช	2.332	2.333
สุราษฎร์ธานี	—	1.998 *
ชุมพร	2.665 *	2.616
รวมยอดทั้งภาค	2.315	2.516

หมายเหตุ * มีเพียงอาคารเดียว

** ความหมายของค่าน้ำหนักของ X เหมือนตาราง 14.

จากตาราง 21. แสดงให้เห็นว่า ค่ารายเฉลี่ยของสัญลักษณ์ของ
อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ทั้งภาค มีค่าเท่ากับ 2.315 จัดอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ถ้าพิจารณา
เป็นรายจังหวัดจะเห็นว่า จังหวัดชุมพรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2.665 รองลงมาเป็นจังหวัดพัทลุง
คือเท่ากับ 2.582 จังหวัดนครศรีธรรมราชมีค่ารายเฉลี่ยเท่ากับ 2.332 ส่วนจังหวัดที่มี
ค่ารายเฉลี่ยต่ำสุดคือ จังหวัดสงขลา คือมีค่าเพียง 1.998 หรืออาจกล่าวได้ว่า สัญลักษณ์
ของอาคารอุตสาหกรรมศิลป์ ในจังหวัดชุมพรและพัทลุงอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี
จังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ส่วนจังหวัดสงขลาจัดว่าต่ำกว่าจังหวัดอื่น ๆ
แต่ก็อยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ได้

อาคารคหกรรมศิลป์ มีค่ารายเฉลี่ยของสุขลักษณะเท่ากับ 2.516 จัดอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดจะเห็นว่า จังหวัดพัทลุง มีค่ารายเฉลี่ยสูงสุดคือ 2.831 รองลงมาเป็นจังหวัดสงขลา คือ 2.666 นครศรีธรรมราช มีค่ารายเฉลี่ยเท่ากับ 2.333 จังหวัดที่มีค่ารายเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีเพียง 1.998

อาจกล่าวได้ว่า จังหวัดพัทลุงกับจังหวัดสงขลามีสุขลักษณะของอาคารคหกรรมศิลป์อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี นครศรีธรรมราชอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้

สรุปได้ว่า อาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์ ในภาคศึกษา 3 มีสุขลักษณะของอาคาร เป็นที่น่าพอใจ

ตาราง 22. แสดงการแจกแจงจำนวนโรงเรียนที่มีและไม่มีโรงอาหาร
หอประชุม และโรงอาหารรวมกับหอประชุม จำแนกเป็นรายจังหวัด

รายการ	สงขลา	พัทลุง	นครศรีธรรมราช	สุราษฎร์ธานี	ชุมพร	รวม	
						จำนวน	%
ร.ร.ที่ไม่มีทั้งโรงอาหาร และหอประชุม	1	1	1	—	—	3	13.64
ร.ร.ที่มีแต่โรงอาหาร	1	—	2	—	—	3	13.64
ร.ร.ที่มีแต่หอประชุม	—	—	—	—	—	—	—
ร.ร.ที่มีโรงอาหาร และหอประชุมแยกกัน	2	—	2	—	—	4	18.18
ร.ร.ที่มีโรงอาหาร และหอประชุมรวมกัน	2	3	1	3	3	12	54.54
						22	100

จากตาราง 22. ปรากฏว่า ในภาคศึกษา 3 โรงเรียนที่มีโรงอาหาร
และหอประชุมรวมกัน มีมากที่สุดคือ มี 54.54 % รองลงมาเป็นโรงเรียนที่มีโรงอาหาร
และหอประชุมแยกกัน มี 18.18 % ที่มีแต่โรงอาหารอย่างเดียว มี 13.64 % ที่ไม่มีทั้ง
โรงอาหารและหอประชุม มี 13.64 % ไม่ปรากฏว่ามีโรงเรียนใดที่มีแต่หอประชุม
ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ส่วนมาก (86.36 %) โรงเรียนในภาคศึกษา 3 จะมีอาคารอย่างใด
อย่างหนึ่ง มีเพียง 13.64 % เท่านั้นที่ไม่มีทั้งโรงอาหารและหอประชุม

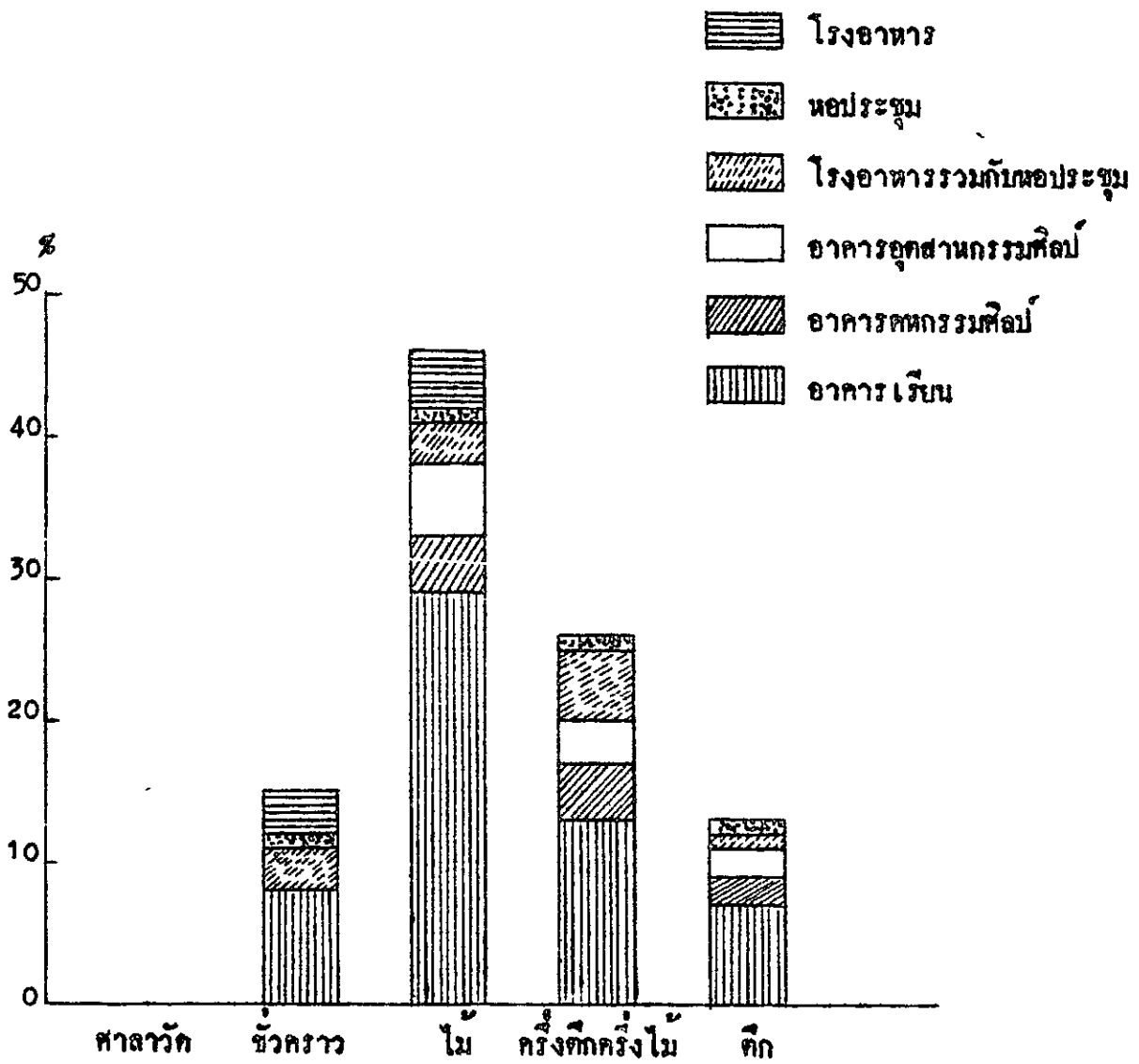
ตาราง 23. แสดงการแจกแจงลักษณะอาคารของโรงอาหาร หอประชุม
และโรงอาหารกับหอประชุม รวมในอาคารเดี่ยว จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและ ประเภทอาคาร		ลักษณะโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารกับหอประชุม				
		กถาวร	ชั่วคราว	ไม้	ตึกครึ่งไม้	ตึก
สงขลา	โรงอาหาร	—	—	3	—	—
	หอประชุม	—	—	—	1	1
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	—	1	—	1
พัทลุง	โรงอาหาร	—	—	—	—	—
	หอประชุม	—	—	—	—	—
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	1	—	2	—
นครศรีธรรมราช	โรงอาหาร	—	3	1	—	—
	หอประชุม	—	1	1	—	—
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	—	1	—	—
สุราษฎร์ธานี	โรงอาหาร	—	—	—	—	—
	หอประชุม	—	—	—	—	—
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	1	—	2	—
ชุมพร	โรงอาหาร	—	—	—	—	—
	หอประชุม	—	—	—	—	—
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	1	1	1	—
รวม	โรงอาหาร	—	3	4	—	—
	%	—	42.86	57.14	—	—
	หอประชุม	—	1	1	1	1
	%	—	25.00	25.00	25.00	25.00
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	3	3	5	1
	%	—	25.00	25.00	41.67	8.33
						100

จากการวาง 23. ผลปรากฏว่า โรงอาหารในภาคศึกษา 3 ส่วนใหญ่ (57.14 %) เป็นอาคารไม้ และ 42.86 % เป็นอาคารชั่วคราว จะเห็นว่า แม้อาคารส่วนใหญ่จะเป็นอาคารไม้ก็ตาม แต่มีโรงอาหาร 4 ใน 5 ของโรงอาหารทั้งหมด ในภาคศึกษา 3 ที่เป็นอาคารชั่วคราว ซึ่งควรจะได้มีการแก้ไขอย่างรีบด่วน

หอประชุม เป็นอาคารตึก ตึกครึ่งไม้ ไม้ และอาคารชั่วคราว ประเภทละ 25 % เท่ากัน หรือพอจะกล่าวได้ว่า ส่วนใหญ่ (75 %) เป็นอาคารถาวร อีก 25 % เป็นอาคารชั่วคราว

โรงอาหารกับหอประชุม เป็นอาคารตึกครึ่งไม้มากที่สุดคือ 41.67 % เป็นอาคารไม้ 25 % อาคารชั่วคราว 25 % อีก 8.33 % เป็นอาคารตึก หรือพอจะกล่าวได้ว่า อาคารโรงอาหารกับหอประชุมส่วนมาก (75 %) เป็นอาคารถาวร อีก 25 % เป็นอาคารชั่วคราว

ที่มา ตาราง 11, 18, 23

ภาพที่ 1. แสดงการเปรียบเทียบลักษณะของอาคารต่าง ๆ

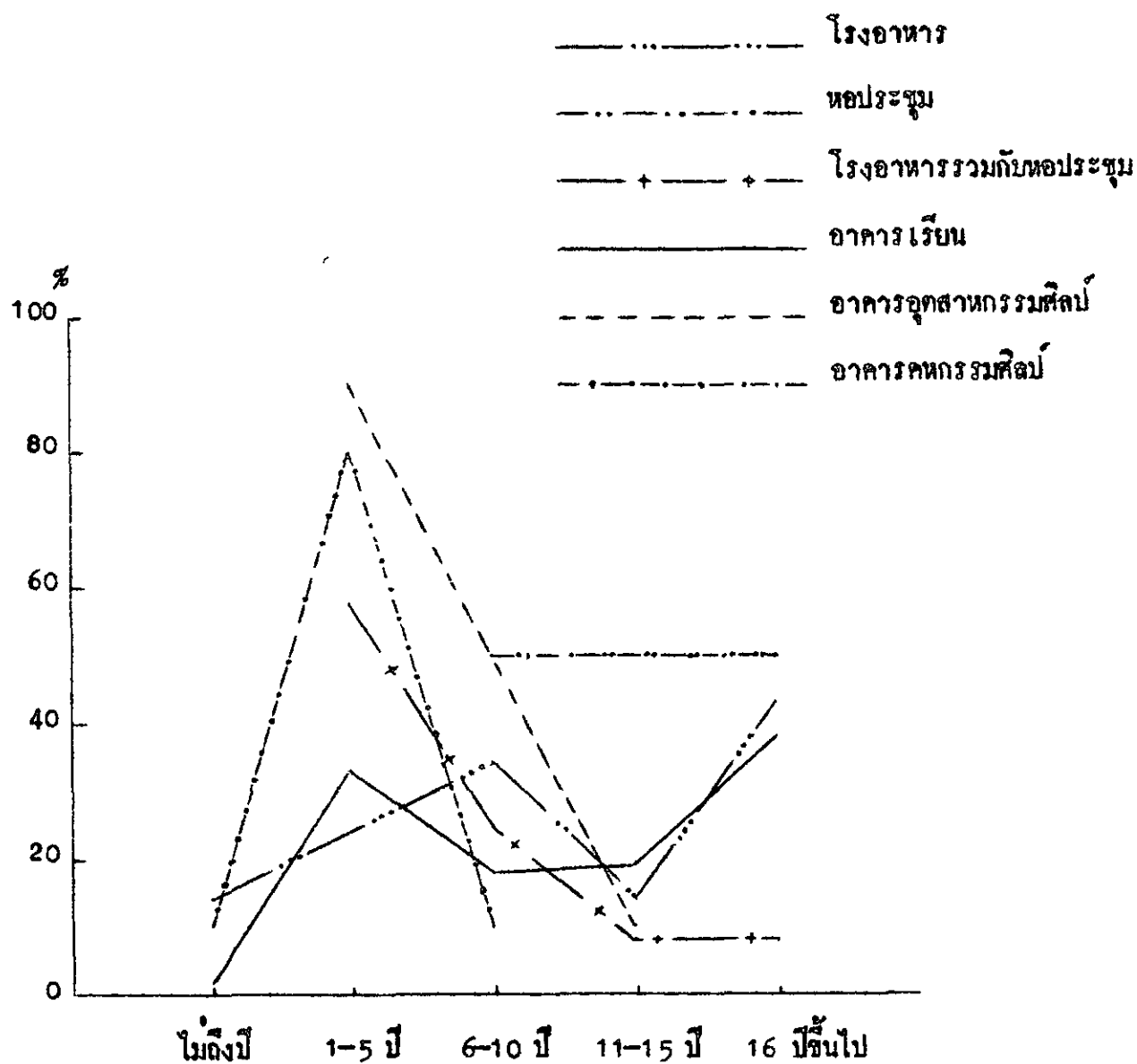
ตาราง 24. แสดงการแจกแจงอายุของโรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารกับหอประชุมรวมกันในอาคารเดียว จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและ		อายุของโรงอาหาร หอประชุมและโรงอาหารกับหอประชุม					
ประเภทอาคาร		ไม่ถึงปี	1-5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16 ปีขึ้นไป	
สงขลา	โรงอาหาร	1	—	1	—	1	
	หอประชุม	—	—	1	—	1	
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	2	—	—	—	
พัทลุง	โรงอาหาร	—	—	—	—	—	
	หอประชุม	—	—	—	—	—	
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	1	2	—	—	
นครศรีธรรมราช	โรงอาหาร	—	—	1	1	2	
	หอประชุม	—	—	1	—	1	
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	—	1	—	—	
สุราษฎร์ธานี	โรงอาหาร	—	—	—	—	—	
	หอประชุม	—	—	—	—	—	
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	1	—	1	1	
ชุมพร	โรงอาหาร	—	—	—	—	—	
	หอประชุม	—	—	—	—	—	
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	3	—	—	—	
รวม	โรงอาหาร	1	—	2	1	3	7
	%	14.28	—	28.57	14.28	42.87	100
	หอประชุม	—	—	2	—	2	4
	%	—	—	50.00	—	50.00	100
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	7	3	1	1	12
	%	—	58.34	25.00	8.33	8.33	100

จากการวาง 24. ผลปรากฏว่า ในภาคศึกษา 3 โรงอาหารที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไปมีมากที่สุด คือมี 42.87 % รองลงมาเป็นโรงอาหารที่มีอายุตั้งแต่ 6-10 ปี ซึ่งมี 28.67 % ที่มีอายุไม่ถึงปีกับมีอายุระหว่าง 11-15 ปี มีจำนวนเท่ากันคือ 14.28 % หรืออาจจะกล่าวได้ว่า โรงอาหารในภาคศึกษา 3 57.15 % เป็นอาคารเก่าที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป 28.57 % เป็นอาคารค่อนข้างใหม่มีอายุระหว่าง 6-10 ปี และอีก 14.28 % เป็นอาคารใหม่มีอายุไม่ถึงปี

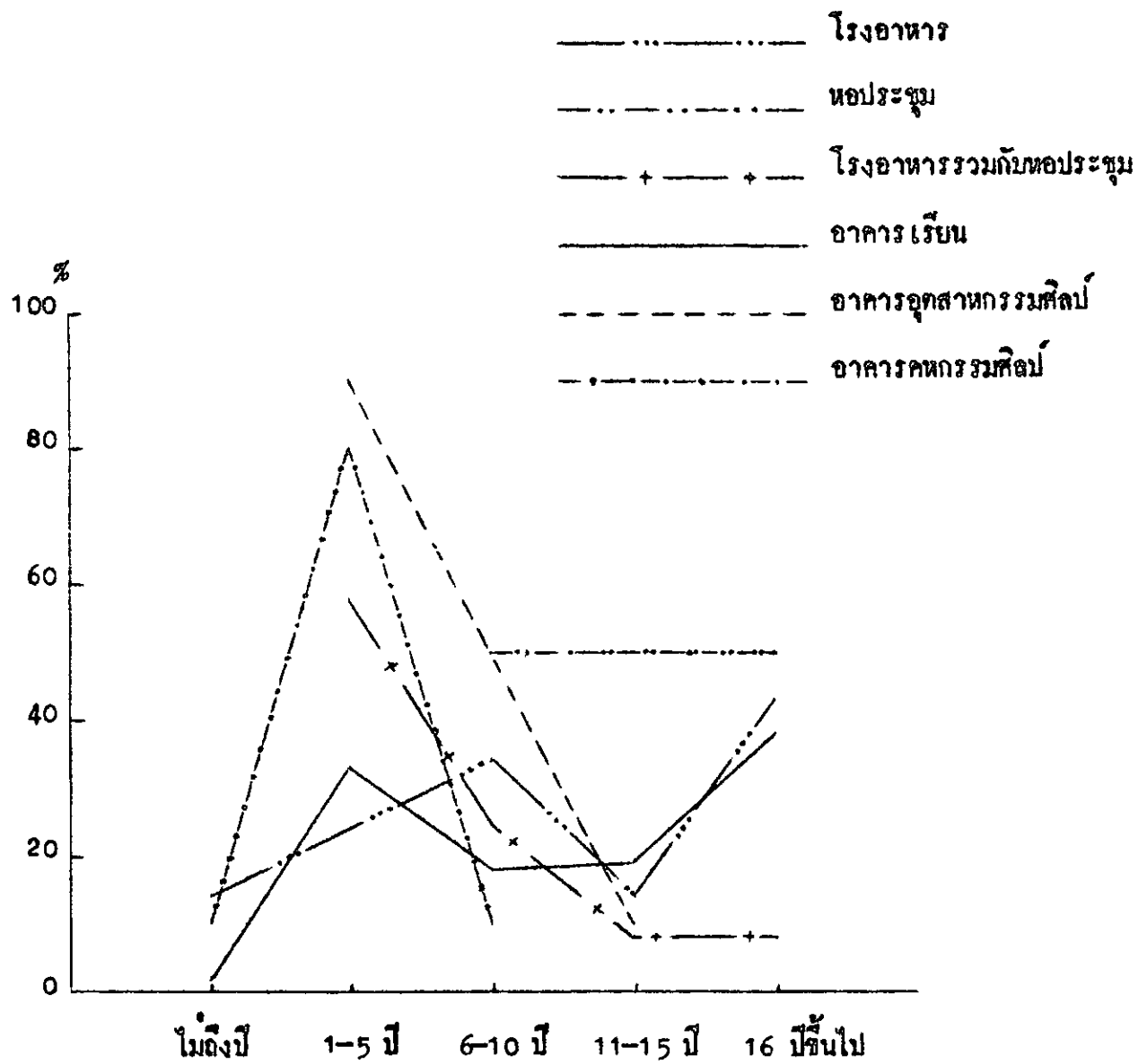
หอประชุม ในภาคศึกษา 3 อาคารหอประชุมมีอายุ 16 ปีขึ้นไป 50 % อีก 50 % เป็นอาคารที่มีอายุระหว่าง 6-10 ปี หรือพอจะกล่าวได้ว่า อาคารหอประชุมในภาคศึกษา 3 เป็นอาคารเก่าครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งเป็นอาคารค่อนข้างใหม่

โรงอาหารและหอประชุม ในภาคศึกษา 3 อาคารโรงอาหารและหอประชุมรวมกันมีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีมากที่สุดคือ 58.34 % รองลงมามีอายุอยู่ระหว่าง 6-10 ปีคือมี 25 % ที่มีอายุระหว่าง 11-15 ปี กับที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป มีจำนวนเท่ากันคือ มี 8.33 % อาจจะกล่าวได้ว่า อาคารโรงอาหารและหอประชุมรวมกันในภาคศึกษา 3 58.34 % เป็นอาคารใหม่ 25 % เป็นอาคารค่อนข้างใหม่ และ 16.66 % เป็นอาคารเก่าที่มีอายุ 11 ปีขึ้นไป

ที่มา ตาราง 12, 19, 24

ภาพที่ 2. แสดงการเปรียบเทียบอายุของอาคารต่าง ๆ

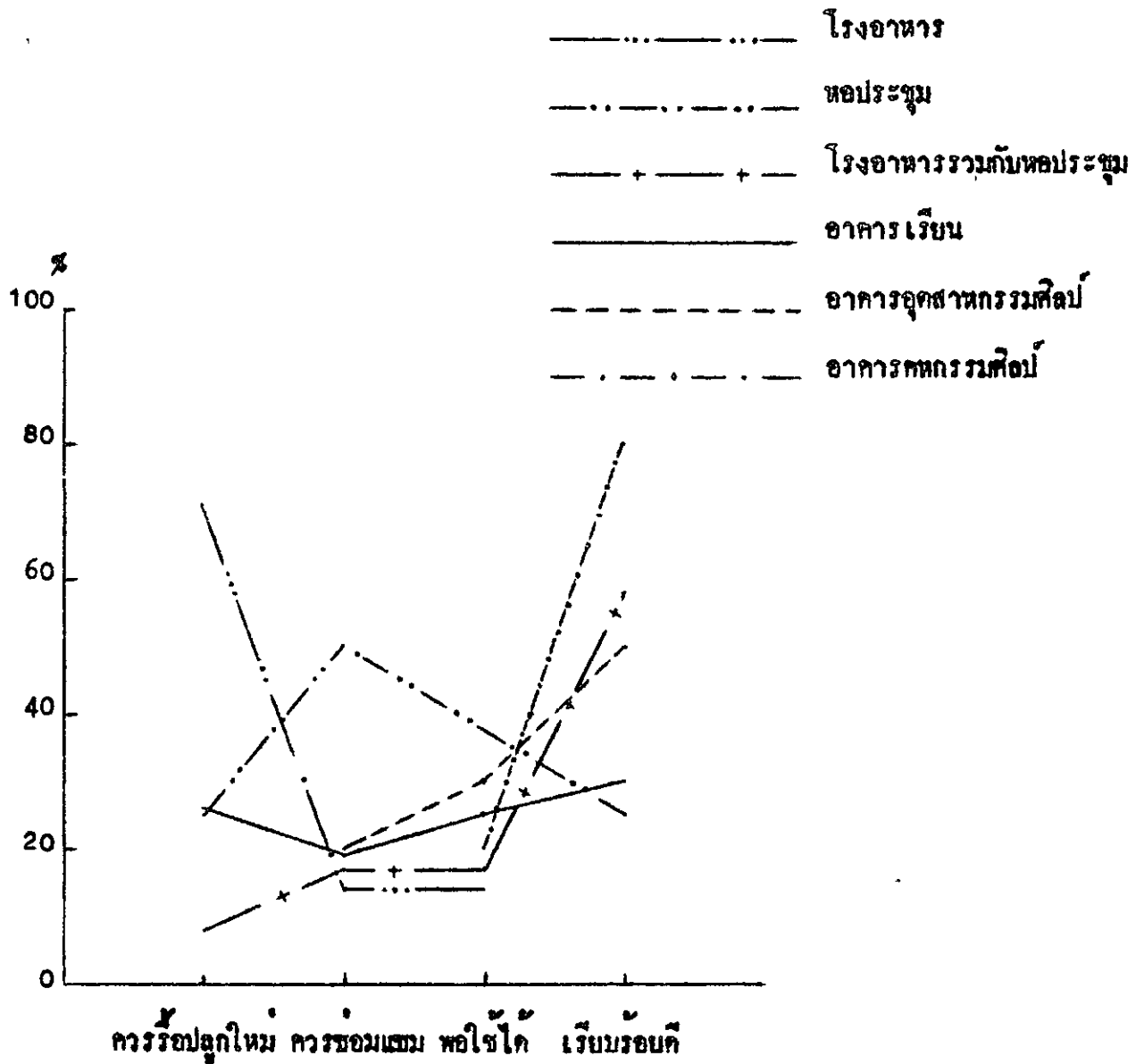
ที่มา ตาราง 12, 19, 24

ภาพที่ 2. แสดงการเปรียบเทียบอายุของอาคารต่าง ๆ

จากตาราง 25. แสดงว่า โรงอาหารในภาคศึกษา 3 อยู่ในลักษณะควรรื้อปลูกใหม่มากที่สุด คือมีถึง 71.44 % รองลงมาอยู่ในลักษณะควรซ่อมแซมและพอใช้ได้ อย่างละเท่า ๆ กันคือ 14.28 % หรือพอจะกล่าวได้ว่า โรงอาหารในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (85.72 %) อยู่ในสภาพควรรื้อปลูกใหม่และควรซ่อมแซมอีก 14.28 % อยู่ในลักษณะพอใช้ได้ เมื่อคำนึงถึงอนามยในการรับประทานอาหารของนักเรียนแล้ว เห็นว่าควรจะได้แก้ไข อย่างรีบด่วน

หอบประชุม หอบประชุมอยู่ในลักษณะที่ควรซ่อมแซม 50 % ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุด 25 % อยู่ในลักษณะที่ควรรื้อปลูกใหม่อีก 25 % อยู่ในลักษณะเรียบร้อยดี หรืออาจจะกล่าวได้ว่า หอบประชุมส่วนมาก (75 %) อยู่ในสภาพที่ควรซ่อมแซม ที่อยู่ในสภาพเรียบร้อยก็มีเพียง 25 %

โรงอาหารกับหอบประชุม มีลักษณะตรงข้ามกับโรงอาหารและหอบประชุมที่ใช้แยกกัน คือโรงอาหารกับหอบประชุมที่ใช้ร่วมกัน 58.33 % อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยดี สภาพที่พอใช้ได้ และควรซ่อมแซมมีจำนวนเท่า ๆ กันคือ 16.67 % สภาพควรรื้อปลูกใหม่มี 8.33 % หรือกล่าวได้ว่า โรงอาหารกับหอบประชุมส่วนมาก (75 %) อยู่ในสภาพพอใช้ได้ อีก 25 % ควรจะได้รับการซ่อมแซมหรือควรรื้อปลูกใหม่

ที่มา ตาราง 13, 20, 25

ภาพที่ 3. แสดงการเปรียบเทียบสภาพของอาคารต่าง ๆ

ตาราง 26. แสดงค่าเฉลี่ยสุชลักษณะของโรงอาหาร หอประชุมและโรงอาหารกับหอประชุม จำแนกตามประเภทอาคาร เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	สุชลักษณะ**		
	โรงอาหาร ($\bar{x}$)	หอประชุม ($\bar{x}$)	โรงอาหารกับหอประชุม ($\bar{x}$)
สงขลา	2.333	2.499	2.548
พัทลุง	—	—	2.665
นครศรีธรรมราช	2.249	1.748	1.500 *
สุราษฎร์ธานี	—	—	2.332
ชุมพร	—	—	2.165
รวมหมดทั้งภาค	2.285	2.123	2.340

หมายเหตุ

* มีเพียงหลังเดียว

** คำนวณจาก $\bar{x}$ เหมือนตาราง 14.

จากตาราง 26. จะเห็นว่า ค่าเฉลี่ยของสุชลักษณะของโรงอาหารทั้งภาคเท่ากับ 2.285 นับว่าอยู่ในลักษณะพอใช้ได้ ค่ารายเฉลี่ยของโรงอาหารในจังหวัดสงขลา กับนครศรีธรรมราช มีค่าเท่ากับ 2.333 และ 2.249 ตามลำดับ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้เหมือนกัน

หอประชุม มีค่าเฉลี่ยทั้งภาค 2.123 อยู่ในลักษณะพอใช้ได้ เมื่อเปรียบเทียบค่ารายเฉลี่ยของสุชลักษณะของจังหวัดสงขลา ซึ่งมีค่ารายเฉลี่ย เท่ากับ 2.499 กับของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีค่ารายเฉลี่ย เท่ากับ 1.748 แล้ว จังหวัดนครศรีธรรมราช

มีสัญลักษณ์ของหอประชุมโดยทั่วไปค่อนข้างมาก น่าจะได้แก้ไขต่อไป

โรงอาหารกับหอประชุม มีค่าเฉลี่ยทั้งภาค เท่ากับ 2.340 จักว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ จังหวัดที่มีค่ารายเฉลี่ยสูงสุดคือ พัทลุง มีค่าเท่ากับ 2.665 รองลงมาเป็นของจังหวัดสงขลา มีค่ารายเฉลี่ยเท่ากับ 2.548 จังหวัดที่มีค่ารายเฉลี่ยต่ำสุดคือ นครศรีธรรมราช มีค่าเท่ากับ 1.500 ส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีและชุมพร มีค่ารายเฉลี่ย 2.332 และ 2.165 ตามลำดับ ซึ่งอาจสรุปได้ว่า จังหวัดพัทลุงและสงขลา มีสัญลักษณ์ของโรงอาหารกับหอประชุมอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี จังหวัดสุราษฎร์ธานีและชุมพรอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ ส่วนของจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างจะด้อยสัญลักษณ์

ตาราง 27. แสดงจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อส้วมหรือที่ปัสสาวะ 1 ที่
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เฉลี่ยจำนวนนักเรียนต่อ 1 ที่		
	ส้วมหญิง	ส้วมชาย	ที่ปัสสาวะ
สงขลา	34	59	84
พัทลุง	81	58	75
นครศรีธรรมราช	77	123	63
สุราษฎร์ธานี	66	120	160
ชุมพร	71	72	59
รวมเฉลี่ยทั้งภาค	63	80	76

จากตาราง 27. ผลปรากฏว่า โดยเฉลี่ยทั้งภาคส้วมหญิง 1 ที่คือนักเรียนหญิง 63 คน อัตราเฉลี่ยสูงสุดคือจังหวัดพัทลุง คือ 1 ที่คือนักเรียนหญิง 81 คน อัตราเฉลี่ยต่ำสุดคือจังหวัดสงขลา คือเฉลี่ย 1 ที่คือนักเรียนหญิง 34 คน

ส้วมชายโดยเฉลี่ยทั้งภาค 1 ที่คือนักเรียนชาย 80 คน อัตราเฉลี่ยสูงสุด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช คือเฉลี่ย 1 ที่คือนักเรียนชาย 123 คน อัตราเฉลี่ยต่ำสุด คือ จังหวัดพัทลุง คือ 1 ที่คือนักเรียนชาย 58 คน

ที่ปัสสาวะโดยเฉลี่ยทั้งภาค 1 ที่คือนักเรียนชาย 76 คน อัตราเฉลี่ยสูงสุด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เฉลี่ย 1 ที่คือนักเรียนชาย 160 คน อัตราเฉลี่ยต่ำสุด คือจังหวัดชุมพร คือ 1 ที่คือนักเรียนชาย 59 คน

ตามอัตราเฉลี่ยทั้งหมดที่กล่าวแล้ว จะเห็นว่า ส้วมหญิง ส้วมชาย และที่ปัสสาวะ ในภาคศึกษา 3 มีจำนวนไม่พอกับจำนวนนักเรียน เพราะตามเกณฑ์โดยทั่วไปจะต้องมีส้วมหรือที่ปัสสาวะ 3 ที่ต่อจำนวนนักเรียน 100 คน

ตาราง 28. แสดงที่ตั้งของส้วมและที่ปัสสาวะของภาคศึกษา 3

ที่ตั้ง	จำนวน	%
อยู่ในอาคาร	8	27.59
อยู่กึ่งอาคาร	1	3.45
อยู่นอกอาคาร	20	68.96
รวม *	29	100

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 28. ผลปรากฏว่าในภาคศึกษา 3 ส้วมและที่ปัสสาวะ อยู่นอกอาคารมากที่สุด คือ 68.96 % รองลงมาอยู่ในอาคาร คือมี 27.59 % ส่วนอยู่กึ่งอาคารมีน้อยที่สุดเพียง 3.45 % พอจะกล่าวได้ว่า ส่วนมาก (72.41 %) นักเรียนไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ส้วมและที่ปัสสาวะ อีก 27.59 % ได้รับความสะดวกก็ ทั้งนี้เพราะตามหลักสุขศาสตร์โรงเรียน ส้วมและที่ปัสสาวะจะต้องอยู่ในอาคารและมีทุกชั้น (floor)

ตาราง 29. แสดงชนิดของส้วมในภาคศึกษา 3

ชนิด	จำนวน	%
ส้วมหลุม	—	—
ส้วมซึม	22	91.67
ส้วมชักโครก	2	8.33
รวม *	24	100

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 29. ปรากฏว่า ในภาคศึกษา 3 ส้วมส่วนใหญ่ (91.67 %) เป็นส้วมซึม อีก 8.33 % เป็นส้วมชักโครก แสดงว่าส้วมทั้งหมดในภาคศึกษา 3 สร้างขึ้นอย่างถาวร

ตาราง 30. แสดงการแจกแจงสภาพของสวนและที่ปัสสาวะของนักเรียน
แต่ละโรงเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและ ประเภทของสวน		สภาพของสวนและที่ปัสสาวะ				
		ควรรื้อปลูกใหม่	การซ่อมแซม	พอใช้ได้	เริ่มรื้อยคั	
สงขลา	สวนหญิง	2	—	1	3	
	สวนชาย	2	—	2	2	
	ที่ปัสสาวะ	2	—	2	1	
พัทลุง	สวนหญิง	—	1	2	—	
	สวนชาย	2	1	1	—	
	ที่ปัสสาวะ	—	—	1	1	
นครศรีธรรมราช	สวนหญิง	1	—	2	1	
	สวนชาย	2	1	1	—	
	ที่ปัสสาวะ	1	—	3	—	
สุราษฎร์ธานี	สวนหญิง	—	1	1	1	
	สวนชาย	—	—	1	2	
	ที่ปัสสาวะ	—	—	2	—	
ชุมพร	สวนหญิง	1	—	1	1	
	สวนชาย	2	—	—	—	
	ที่ปัสสาวะ	2	—	—	—	
รวม	สวนหญิง	4	2	7	6	19
	%	21.05	10.53	36.84	31.58	100
	สวนชาย	8	2	5	4	19
	%	42.10	10.53	26.32	21.05	100
	ที่ปัสสาวะ	5	—	8	2	15
	%	33.33	—	53.34	13.33	100

จากตาราง 30. ผลปรากฏว่า ในภาคศึกษา 3 สัปดาห์มีสภาพพอใจได้มากที่สุด คือ 36.84 % รองลงมาอยู่ในสภาพเรียบร้อยดี มี 31.58 % ที่ควรซ่อมแซมมีน้อยที่สุด คือ 10.53 % ที่ควรรื้อปลูกใหม่มี 21.05 % ซึ่งพอสรุปได้ว่าสัปดาห์ส่วนใหญ่ (68.42 %) อยู่ในสภาพที่พอใจ อีก 31.55 ควรจะรื้อปลูกใหม่หรือควรซ่อมแซม

สัปดาห์ 42.10 % ควรจะรื้อปลูกใหม่ 26.32 % มีสภาพพอใจได้ 21.05 % มีสภาพเรียบร้อยดี อีก 10.53 % อยู่ในสภาพที่ควรจะได้รับการซ่อมแซม จากข้อมูลพอจะสรุปได้ว่า สัปดาห์เกินกว่าครึ่ง (52.63 %) ที่ควรจะรื้อใหม่หรือควรซ่อมแซม นับว่าเป็นสภาพที่น่าวิตกและควรแก้ไขอย่างรีบด่วน

ที่มีสภาวะ อยู่ในสภาพพอใจได้มากที่สุด คือ 53.34 % รองลงมา 33.33 % ควรจะรื้อปลูกใหม่ มีเพียง 13.33 % ที่มีสภาพเรียบร้อยดี ซึ่งพอสรุปได้ว่า ที่มีสภาวะ ส่วนมาก (66.67 %) อยู่ในสภาพพอใจได้ และประมาณ 3 ใน 10 ของที่มีสภาวะทั้งหมด ควรจะรื้อปลูกใหม่

ตาราง 31. แสดงค่าเฉลี่ยของสัญลักษณ์ของส้มและที่ปัสสาวะ
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	สัญลักษณ์		
	ส้มหญิง ($\bar{X}$)	ส้มชาย ($\bar{X}$)	ที่ปัสสาวะ ($\bar{X}$)
สงขลา	2.166	2.000	2.250
พัทลุง	1.666	1.750	1.500
นครศรีธรรมราช	1.500	1.250	1.500
สุราษฎร์ธานี	2.000	2.666	1.500
ชุมพร	2.000	1.000	1.000
รวมเฉลี่ยทั้งภาค	1.894	1.789	1.533

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยสัญลักษณ์
1.000 หมายความว่า ยังต้องปรับปรุง
2.000 หมายความว่า พอใช้ได้
3.000 หมายความว่า ดี

จากตาราง 31. ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ย ของสัญลักษณ์ของส้มหญิงทั้งภาค มีค่าเท่ากับ 1.894 จักว่ามีสัญลักษณ์อยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ จังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือจังหวัดสงขลา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.166 รองลงมาเป็นค่าเฉลี่ยของจังหวัด สุราษฎร์ธานีและชุมพร ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.000 เท่ากัน จังหวัดพัทลุงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.666 จังหวัดนครศรีธรรมราชมีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1.500 ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า

สัญลักษณ์ของส่วนหญิงในภาคศึกษา 3 เป็นดังนี้ จังหวัดสงขลา สุราษฎร์ธานี และชุมพร อยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ (2.000 – 2.166) ส่วนจังหวัดพัทลุงกับนครศรีธรรมราช อยู่ในเกณฑ์ที่ยังต้องปรับปรุง (1.500 – 1.666)

ส่วนชาย ค่ารายเฉลี่ยทั้งภาคเท่ากับ 1.789 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีค่ารายเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 2.666 จังหวัดชุมพรมีค่ารายเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 1.000 ส่วนจังหวัดสงขลา พัทลุง และนครศรีธรรมราช มีค่ารายเฉลี่ย 2.000, 1.750 และ 1.250 ตามลำดับ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัญลักษณ์ของส่วนชาย ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ในเกณฑ์ดี จังหวัดสงขลาพัทลุงอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ (1.750 – 2.000) ส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช และชุมพรอยู่ในลักษณะที่ต้องปรับปรุงอย่างรีบด่วน (1.000 – 1.250)

ที่ปัสสาวะ มีค่ารายเฉลี่ยทั้งภาค เท่ากับ 1.533 นับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง จังหวัดสงขลา มีการรายเฉลี่ยสูงสุด คือ 2.250 จังหวัดชุมพรมีค่ารายเฉลี่ยต่ำสุด คือ 1.000 ส่วนจังหวัดพัทลุง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี มีค่ารายเฉลี่ยเท่ากัน คือ 1.500 ซึ่งอาจสรุปได้ว่า นอกจากจังหวัดสงขลาซึ่งมีสัญลักษณ์ของที่ปัสสาวะอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้แล้ว จังหวัดอื่น ๆ ในภาคศึกษา 3 ที่ปัสสาวะอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงอย่างรีบด่วนทั้งสิ้น (1.000 – 1.500)

เป็นที่น่าสังเกตว่า ส่วนหญิงในภาคศึกษา 3 มีสัญลักษณ์ค่อนข้างจะดีกว่าส่วนชาย และที่ปัสสาวะชาย

3. ผลการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์และความสูญเสียเกี่ยวกับการใช้อาคาร

จากการศึกษาแบบสอบถามของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ปรากฏผลตามตาราง
ดังต่อไปนี้

ตาราง 32. แสดงการแจกแจงการดัดแปลงห้องเรียนเพื่อใช้ประโยชน์อื่น
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	การดัดแปลงห้องเรียน			
	ดัดแปลงไม่ได้เลย	พอทำได้	ทำได้ดี	
สงขลา	1	14	—	
พัทลุง	—	7	1	
นครศรีธรรมราช	1	17	1	
สุราษฎร์ธานี	1	5	1	
ชุมพร	1	7	—	
รวม จำนวน	4	50	3	57
%	7.02	87.72	5.26	100

จากตาราง 32. ผลปรากฏว่า ห้องเรียนในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (92.98 %) สามารถดัดแปลงเพื่อจุดประสงค์ทางการศึกษาได้ มีอีก 7.02 % เท่านั้นที่ไม่สามารถจะดัดแปลงได้เลย

ตาราง 33. แสดงการจำแนกจำนวนชั่วโมงที่ใช้ห้องเรียนในอาคารเรียน
แต่ละห้อง โดยเฉลี่ยใน 1 วัน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	การใช้ห้องเรียนโดยเฉลี่ยใน 1 วัน				
	ไม่ได้ใช้	ใช้ 1-2 ชม.	ใช้ 3-4 ชม.	ใช้ 5-6 ชม.	ใช้มากกว่า 6 ชม.
สงขลา	—	—	1	9	5
พัทลุง	—	—	—	6	2
นครศรีธรรมราช	—	—	1	13	5
สุราษฎร์ธานี	—	1	—	4	2
ชุมพร	—	—	—	4	4
รวม จำนวน	—	1	2	36	18
%	—	1.75	3.51	63.16	31.58

จากตาราง 33. ผลปรากฏว่า ใช้ห้องเรียน 5-6 ชั่วโมงต่อ 1 วัน เป็นอัตราสูงสุด คือ 63.16 % รองลงมาใช้มากกว่า 6 ชั่วโมงต่อ 1 วัน คือ 31.58 % ส่วนการใช้วันละ 1-2 ชั่วโมงมี 1.75 % เป็นอัตราต่ำสุด หรืออาจกล่าวได้ว่า ส่วนมาก (94.74 %) ใช้ห้องเรียนวันละ 5 ชั่วโมงขึ้นไป มีเพียง 5.26 % ที่ใช้ห้องเรียนน้อยกว่าวันละ 4 ชั่วโมง แสดงว่าการใช้ห้องเรียนในภาคศึกษา 3 มีการสูญเสียเปลือง

ตาราง 34. แสดงการแจกแจงการใช้ที่เรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	(2) จำนวน ที่เรียน	(3) กำหนดการใช้ ห้องเรียนสูงสุด	(4) จำนวนที่เรียน ซึ่งการจะใช้ สูงสุด	(5) จำนวน นักเรียน	(6) การร้อยละ ของการใช้ ที่เรียน
สงขลา	2835	0.80	2268	3228	142.32
พัทลุง	2275	0.80	1820	2313	127.89
นครศรีธรรมราช	3850	0.80	3080	3946	128.12
สุราษฎร์ธานี	1540	0.80	1232	1776	144.16
ชุมพร	1540	0.80	1232	1786	144.97
รวมทั้งภาค	12040	0.80	9632	13049	136.31

หมายเหตุ

- ข้อที่ 2 หมายถึงผลคูณระหว่างจำนวนห้องเรียนกับจำนวนนักเรียน 35 คน
โดยถือว่า ห้องเรียนห้องหนึ่ง ๆ จุนักเรียนได้ 35 คน
- ข้อที่ 3 ผู้เขียนถือว่าถ้ามีที่เรียน 5 ที่ เด็กจะใช้เวลาที่เรียนเต็ม 4 ที่
ทุกชั่วโมงตลอดเวลาเรียน
- ข้อที่ 4 หมายถึงผลคูณระหว่างข้อที่ 2 กับข้อที่ 3
- ข้อที่ 6 หมายถึงข้อที่ 5 หารด้วยข้อที่ 4 คูณด้วย 100

จากตาราง 34. ผลปรากฏว่า การใช้ที่เรียนของภาคศึกษา 3 ใต้ได้ผลก็คือใช้ใต้สูงถึง 136.31 % จังหวัดที่ใช้ที่เรียนใต้สูงสุดคือ จังหวัดชุมพร มีเปอร์เซ็นต์การใช้สูงถึง 144.97 % รองลงมาเป็นจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเปอร์เซ็นต์การใช้เท่ากับ 144.16 % จังหวัดที่มีการใช้ที่เรียนต่ำสุดเป็นจังหวัดพัทลุง มีเปอร์เซ็นต์การใช้เท่ากับ 127.89 % อาจสรุปได้ว่า ในห้องเรียนห้องหนึ่ง ๆ ของภาคศึกษา 3 มีนักเรียนมากกว่า 35 คน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การใช้อาคารเรียนในภาคศึกษา 3 ไม่มีการสูญเสีย

ตาราง 35. แสดงจำนวนชั่วโมงที่ใช้ห้องเฉพาะวิชา โดยเฉลี่ยต่อ 1 วัน
จำแนกตามประเภทของห้อง

ประเภทห้อง เฉพาะวิชา	การใช้ห้องเฉพาะวิชาใน 1 วัน											
	ไม่ได้ใช้		ใช้ 1-2 ชม.		ใช้ 3-4 ชม.		ใช้ 5-6 ชม.		ใช้มากกว่า 6 ชม.		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ห้องวิทยาศาสตร์	—	—	2	10.00	15	75.00	3	15.00	—	—	20	100
ห้องสังคมศึกษา	—	—	—	—	3	75.00	1	25.00	—	—	4	100
ห้องภาษาไทย	—	—	—	—	1	100.00	—	—	—	—	1	100
ห้องภาษาอังกฤษ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ห้องคณิตศาสตร์	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ห้องเฉพาะวิชาอื่น ๆ *	—	—	—	—	5	71.42	2	28.58	—	—	7	100

หมายเหตุ * ได้แก่ห้อง พลศึกษา คณิต และศิลปะ

จากตาราง 35. ผลปรากฏว่า ใช้ห้องเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์วันละ 3-4 ชั่วโมงมากที่สุด คือ 75 % รองลงมาใช้วันละ 5-6 ชั่วโมง คือ 15 % อีก 10 % ใช้วันละ 1-2 ชั่วโมง หรืออาจกล่าวได้ว่า ส่วนมาก (90 %) ใช้ห้องเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ 3-6 ชั่วโมง อีก 10 % ใช้วันละ 1-2 ชั่วโมง แสดงว่าการใช้ห้องเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ในภาคศึกษา 3 มีการสูญเสียไปน้อย

ห้องสังคมศึกษา ส่วนใหญ่ (75 %) ใช้วันละ 3-4 ชั่วโมง 25 % ใช้วันละ 5-6 ชั่วโมง แสดงว่าในภาคศึกษา 3 ได้มีการใช้ห้องเฉพาะวิชาสังคมศึกษาอย่างเต็มที่

ห้องภาษาไทย มีเพียง 1 ห้อง ใช้วันละ 3-4 ชั่วโมง นับว่าการใช้ห้องภาษาไทย มีการสูญเสียเปลือง

ห้องเฉพาะวิชาอื่น ๆ ได้แก่ ห้องพลศึกษา ดนตรี และศิลปะ ปรากฏว่า 71.42 % ใช้วันละ 3-4 ชั่วโมง อีก 28.58 % ใช้วันละ 5-6 ชั่วโมง หรืออาจสรุปได้ว่า ได้มีการใช้ห้องเฉพาะวิชาเหล่านั้นอย่างเต็มที่

ตาราง 36. แสดงการใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ และอาคารคหกรรมศิลป์
จำแนกตามประเภทอาคาร

ลักษณะการใช้	อาคารอุตสาหกรรมศิลป์		อาคารคหกรรมศิลป์	
	จำนวน	%	จำนวน	%
เรียนและปฏิบัติการวิชา อุตสาหกรรมศิลป์หรือคหกรรมศิลป์	10	50.00	8	42.11
เรียนวิชาอื่น ๆ	2	10.00	4	21.05
เก็บเครื่องอุปกรณ์	6	30.00	6	31.58
ห้องพักครู	2	10.00	1	5.26
รวม *	20	100.00	19	100.00

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 36. ปรากฏว่า ใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ เพื่อเรียนและปฏิบัติการวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ มากที่สุด (50.00 %) รองลงมา (30.00 %) ใช้เก็บเครื่องอุปกรณ์ ส่วนที่ใช้เรียนวิชาอื่น ๆ กับเป็นห้องพักครู มีเปอร์เซ็นต์เท่ากัน คือ 10.00 % แสดงว่า ส่วนมาก (80 %) ใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์เพื่อวิชาอุตสาหกรรมศิลป์โดยเฉพาะ มีเพียง 20 % เท่านั้น ที่ใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์เพื่อกิจการอย่างอื่น

อาคารคหกรรมศิลป์ ใช้เพื่อเรียนและปฏิบัติการวิชาคหกรรมศิลป์ 42.11 % ซึ่งเป็นเปอร์เซ็นต์การใช้สูงสุด รองลงมาใช้เพื่อเก็บเครื่องอุปกรณ์ (31.58 %) ใช้เพื่อเรียนวิชาอื่น 21.05 % และใช้เพื่อเป็นห้องพักครู 5.26 % อาจกล่าวได้ว่า การใช้อาคารคหกรรมศิลป์มีลักษณะการใช้เหมือนกับการใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ คือส่วนมาก (73.69 %) ใช้เพื่อการเรียนวิชาคหกรรมศิลป์โดยเฉพาะ มีเพียง 26.31 % ที่ใช้อาคารคหกรรมศิลป์เพื่อกิจการอย่างอื่น

จากการาง 37. ผลปรากฏว่า ส่วนมาก (90.00 %) ใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์
วันละ 3-4 ชั่วโมง อีก 10.00 % ใช้วันละ 5-6 ชั่วโมง จึงกล่าวได้ว่า มีการใช้
อาคารอุตสาหกรรมศิลป์อย่างเต็มที่

อาคารคหกรรมศิลป์ 70.00 % ใช้อาคารคหกรรมศิลป์วันละ 3 ชั่วโมงถึง 5 ชั่วโมง
กว่า 20.00 % ใช้วันละ 1-2 ชั่วโมง อีก 10.00 % ไม่ได้ใช้อาคารคหกรรมศิลป์เลย
อาจสรุปได้ว่า การใช้อาคารคหกรรมศิลป์มีการสูญเสียบ้างเล็กน้อย.

ตาราง 38. แสดงการใช้โรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารกับหอประชุม
ในอาคารเกี่ยว จำแนกตามประเภทอาคาร

ลักษณะการใช้	โรงอาหาร		หอประชุม		โรงอาหารและหอประชุม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
รับประทานอาหาร	7	58.33	—	—	10	27.03
ประชุม	1	8.33	3	27.27	9	24.32
เรียน	2	16.67	4	36.36	8	21.62
จัดกิจกรรม	1	8.33	3	27.27	9	24.32
อื่น ๆ	1	8.33	1	9.09	1	2.71
รวม *	12	100.00	11	100.00	37	100.00

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 38. แสดงให้เห็นว่า 58.33 % ใช้โรงอาหารเพื่อรับประทานอาหาร รองลงมา 16.67 % ใช้เพื่อการเรียน 8.33 % ใช้เพื่อประชุม อีก 16.66 % ใช้เพื่อกิจการอย่างอื่น อาจสรุปได้ว่า การใช้โรงอาหารเป็นไปตามจุดประสงค์ นอกจากนั้นยังใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นด้วย

หอประชุม ปรากฏว่า ใช้หอประชุมเพื่อกิจการเรียนมากที่สุด (36.36 %) ส่วนการใช้หอประชุมเพื่อการประชุม และเพื่อจัดกิจกรรมมีเปอร์เซ็นต์เท่ากัน คือ 27.27 % อีก 9.09 % ใช้เพื่อกิจการอย่างอื่น อาจกล่าวได้ว่า การใช้หอประชุมในภาคศึกษา 3 ไม่ค่อยตรงตามจุดประสงค์นัก แต่พยายามใช้หอประชุมให้เกิดการสูญเสียเปลืองน้อยที่สุด

โรงพยาบาลและหอประชุมรวมกัน ปรากฏว่าใช้เพื่อรับประทานอาหารมากที่สุด (27.03 %) รองลงมาใช้เพื่อการประชุมและจัดกิจกรรม โดยมีเปอร์เซ็นต์การใช้อย่างละเท่า ๆ กัน คือ 24.32 % ใช้เพื่อการเรียน 21.62 % และใช้เพื่อกิจการอย่างอื่น 2.71 % แสดงว่าการใช้โรงพยาบาลและหอประชุม ได้พยายามใช้อย่างเต็มที่และเพื่อประโยชน์หลาย ๆ อย่าง

เป็นที่น่าสังเกตว่าโรงพยาบาล หอประชุม และโรงพยาบาลกับหอประชุม ใช้เพื่อจุดประสงค์คล้ายกัน และดูเหมือนว่า โรงพยาบาลจะมีคุณค่าในการใช้มากกว่าหอประชุม

ตาราง 39. แสดงจำนวนชั่วโมงที่ใช้โรงอาหาร หอประชุม โรงอาหารกับหอประชุมรวมกันในอาคารเดียว โดยเฉลี่ยต่อ 1 วัน จำแนกตามประเภทอาคาร เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและ ประเภทอาคาร		การใช้โรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารกับหอประชุมเฉลี่ยใน 1 วัน					
		ไม่ได้ใช้	1-2 ชม.	3-4 ชม.	5-6 ชม.	มากกว่า 6 ชม.	
ลา	โรงอาหาร	—	3	—	—	—	
	หอประชุม	—	1	—	—	1	
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	1	—	1	—	
ลุง	โรงอาหาร	—	—	—	—	—	
	หอประชุม	—	—	—	—	—	
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	3	—	—	—	
รกริ มราช	โรงอาหาร	—	3	1	—	—	
	หอประชุม	—	2	—	—	—	
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	—	1	—	—	
าบวร นี	โรงอาหาร	—	—	—	—	—	
	หอประชุม	—	—	—	—	—	
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	—	3	—	—	
พร	โรงอาหาร	—	—	—	—	—	
	หอประชุม	—	—	—	—	—	
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	1	—	1	1	
ม	โรงอาหาร	—	6	1	—	—	7
	%	—	85.71	14.29	—	—	100
	หอประชุม	—	3	—	—	1	4
	%	—	75.00	—	—	25.00	100
	โรงอาหารกับหอประชุม	—	5	4	2	1	12
	%	—	41.67	33.33	16.67	8.33	100

จากการาง 39. ปรากฏว่าส่วนมาก (85.71 %) ใช้โรงอาหารวันละ 1-2 ชั่วโมง อีก 14.29 % ใช้วันละ 3-4 ชั่วโมง

หอประชุมใช้วันละ 1-2 ชั่วโมงเป็นส่วนมาก (75.00 %) อีก 25.00 % ใช้มากกว่าวันละ 6 ชั่วโมง

โรงอาหารและหอประชุม ใช้วันละ 1-2 ชั่วโมงมีเปอร์เซ็นต์สูงสุดคือ 41.67 % รองลงมาใช้วันละ 3-4 ชั่วโมง มี 33.33 % ใช้วันละ 5-6 ชั่วโมง มี 16.67 % ที่ใช้วันละมากกว่า 6 ชั่วโมงมีน้อยที่สุด มีเพียง 8.33 %

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลจะพบว่า การสร้างโรงอาหารหรือหอประชุมแยกกันเกิดการสูญเสียในการใช้มากกว่าการสร้างโรงอาหารและหอประชุมรวมกัน ฉะนั้นในการสร้างอาคารเหล่านี้ในครั้งต่อไป น่าจะสร้างโรงอาหารรวมกับหอประชุม สำหรับอาคารที่มีอยู่แล้ว ควรจะหาทางใช้ประโยชน์ให้เต็มที่

ตาราง 40. แสดงตำแหน่งที่ตั้งห้องสมุดกับความสะดวกในการเข้ามาใช้ของครู
และนักเรียน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความสะดวกในการใช้ห้องสมุด			
	ไม่สะดวก	ปานกลาง	สะดวก	
สงขลา	—	2	3	
พัทลุง	—	1	2	
นครศรีธรรมราช	—	4	2	
สุราษฎร์ธานี	—	—	3	
ชุมพร	—	1	2	
รวม	—	8	12	20
จำนวน	—			
%	—	40.00	60.00	100.00

จากตาราง 40. แสดงว่าตำแหน่งที่ตั้งของห้องสมุดทั้งหมด (100.00 %) อยู่
ในตำแหน่งที่นักเรียนและครูสามารถจะไปใช้ได้สะดวก

ตาราง 41. แสดงจำนวนนักเรียนที่สามารถเข้าใช้ห้องสมุดได้พร้อมกันคราวเดียว
จำแนก เป็นรายจังหวัด

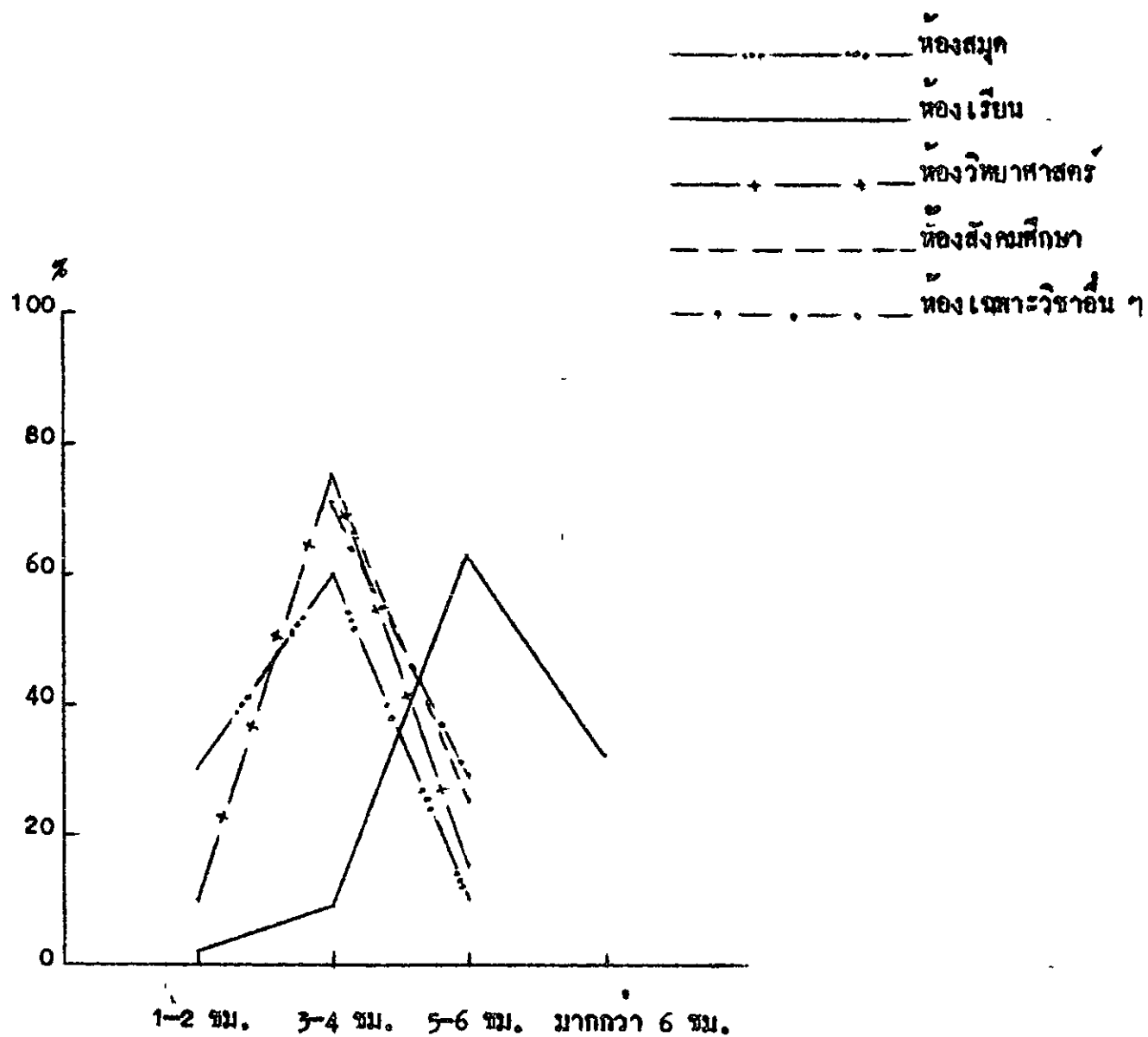
จังหวัด	จำนวนนักเรียนที่สามารถเข้าใช้ห้องสมุด				
	น้อยกว่า 25 คน	25-50 คน	51-75 คน	76-100 คน	มากกว่า 100 คน
สงขลา	1	3	1	—	—
พัทลุง	—	2	—	1	—
นครศรีธรรมราช	—	4	2	—	—
สุราษฎร์ธานี	—	2	—	1	—
ชุมพร	—	3	—	—	—
รวม จำนวน	1	14	3	2	—
%	5.00	70.00	15.00	10.00	—

จากตาราง 41. ปรากฏว่า นักเรียนสามารถเข้าใช้ห้องสมุดคราวละ 25 - 50 คน มีเปอร์เซ็นต์สูงสุด คือ 70 % รองลงมามี 15 % ใช้คราวละ 51 - 75 คน ส่วนที่ใช้คราวละน้อยกว่า 25 คน มีเปอร์เซ็นต์น้อยที่สุด คือ 5 % หรืออาจกล่าวได้ว่า 75 % เป็นห้องสมุดขนาดเล็ก อีก 25 % เป็นห้องสมุดที่มีขนาดใหญ่กว่าห้องเรียนธรรมดา

ตาราง 42. แสดงว่าจำนวนชั่วโมงที่นักเรียนเข้ามาใช้ห้องสมุด โดยเฉลี่ยต่อ 1 วัน
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	การใช้ห้องสมุดเฉลี่ยในหนึ่งวัน				
	ไม่ได้ใช้	1-2 ชม.	3-4 ชม.	5-6 ชม.	มากกว่า 6 ชม.
สงขลา	—	3	2	—	—
พัทลุง	—	1	2	—	—
นครศรีธรรมราช	—	1	4	1	—
สุราษฎร์ธานี	—	—	3	—	—
ชุมพร	—	1	1	1	—
รวม จำนวน	—	6	12	2	—
%	—	30.00	60.00	10.00	—

จากตาราง 42. แสดงให้เห็นว่า ใช้ห้องสมุดวันละ 3 - 4 ชั่วโมงมีเปอร์เซ็นต์
สูงสุด คือ 60 % รองลงมา มี 30 % ใช้วันละ 1 - 2 ชั่วโมง อีก 10 % ใช้วันละ 5 - 6
ชั่วโมง หรืออาจกล่าวได้ว่า ส่วนมาก (70 %) นักเรียนใช้ห้องสมุดวันละ 3 - 6 ชั่วโมง
และอีก 30 % ใช้ห้องสมุดวันละ 1 - 2 ชั่วโมง นับว่าการใช้ห้องสมุดในภาคศึกษา 3
มีเปอร์เซ็นต์ที่น่าพอใจ

ที่มา ตาราง 33, 35, 42

ภาพที่ 5. แสดงการเปรียบเทียบการไร้ของต่าง ๆ ใน 1 วัน

4. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่ และความต้งการ อาคาร เพิ่ม

จากการศึกษาคำตอบแบบสอบถามของ ครูใหญ่ – อาจารย์ใหญ่ ปรากฏผล
ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 43. แสดงปัญหาในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ปัญหาในการดูแลรักษาอาคารสถานที่					
	มีภารโรง ไม่พอ	ใบไม้รื้อ	มีปลวกมาก	ไม่มีเงิน ซ่อมแซม	ไม่มีไฟฟ้า	
สงขลา	5	4	2	3	—	
พัทลุง	3	3	1	—	—	
นครศรีธรรมราช	3	4	1	4	—	
สุราษฎร์ธานี	2	3	—	1	—	
ชุมพร	2	3	—	2	—	
รวม * จำนวน	52	17	4	10	—	83
%	62.65	20.48	4.82	12.05	—	100

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 43. ปรากฏว่า ปัญหาในการดูแลรักษาอาคารสถานที่เกิดจากมีภารโรง
ไม่พอ มากที่สุด คือ 62.65 % รองลงมา 20.48% มีปัญหาเนื่องจากไม่มีรื้อ 12.05 %
เกิดจากไม่มีเงินซ่อมแซม และที่เกิดจากมีปลวกมากมีน้อยที่สุด คือมีเพียง 4.82 % อาจจะกล่าว
ได้ว่าในภาคศึกษา 3 มีความต้องการภารโรงอย่างยิ่ง ถ้าหากมีภารโรงเพียงพอแล้ว น่าจะแก้
ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่ได้มาก

ตาราง 44. แสดงลำดับความต้องการอาคารเพิ่ม จำแนกตามประเภทอาคาร
เป็นรายจังหวัด

ประเภทอาคาร	สงขลา		พัทลุง		นครศรีธรรมราช		สุราษฎร์ธานี		ชุมพร		รวม
			จำนวน		จำนวน	น.น.	จำนวน	น.น.	จำนวน	น.น.	จำนวน
อาคารเรียน	6	22	4	22	3	11	3	22	2	14.67	18
โรงอาหารและ หอประชุม	5	18.33	3	16.50	3	11	1	7.33	3	22	15
ห้องสมุด	—	—	1	5.50	—	—	1	7.33	—	—	2
โรงฝึกงาน	4	14.67	3	16.50	—	—	2	14.67	2	14.67	11
อาคารวิทยาศาสตร์	1	3.67	—	—	1	3.67	—	—	—	—	2
โรงพลศึกษา	2	7.33	—	—	1	3.67	1	7.33	—	—	3
ส้วมและที่ปัสสาวะ	2	7.33	—	—	1	3.67	1	7.33	1	7.33	5
บ้านพักครู และภารโรง	4	14.67	3	16.50	1	3.67	3	22	—	—	11

หมายเหตุ กำนานักความต้องการอาคาร เท่ากับจำนวนโรงเรียนที่ต้องการอาคาร
เพิ่ม คูณกับจำนวนโรงเรียนทั้งหมดหารด้วยจำนวนโรงเรียนทั้งจังหวัด

จากตาราง 44. ปรากฏว่า จังหวัดที่ต้องการอาคารเรียนเพิ่มมากที่สุด คือสงขลา
พัทลุง สุราษฎร์ธานี ต่างก็มีกำนานักความต้องการเท่ากับ 22

โรงอาหารและหอประชุม จังหวัดชุมพรมีความต้องการมากที่สุด มีกำนานัก
ความต้องการเท่ากับ 22

ห้องสมุด จังหวัดที่ต้องการมากที่สุด คือสุราษฎร์ธานี มีกำนานักความต้องการเท่ากับ

โรงงาน จังหวัดพัทลุงมีความต้องการโรงงานมากที่สุด มีค่าน้ำหนักความต้องการเท่ากับ 16.50

อาคารวิทยาศาสตร์ จังหวัดสงขลากับนครศรีธรรมราชมีความต้องการเท่า ๆ กัน โดยต่างก็มีค่าน้ำหนักความต้องการเท่ากับ 3.67

โรงพลศึกษา จังหวัดสงขลากับจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความต้องการมากที่สุดเท่ากัน โดยมีค่าน้ำหนักความต้องการเท่ากับ 7.33

ส้วมและที่ปัสสาวะ จังหวัดสงขลา สุราษฎร์ธานี และชุมพร มีความต้องการมากที่สุดเท่ากัน โดยมีค่าน้ำหนักความต้องการเท่ากับ 7.33

บ้านพักครูและภารโรง จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความต้องการมากที่สุด มีค่าน้ำหนักความต้องการเท่ากับ 22

เมื่อพิจารณาารวมกันทั้งภาค อาจสรุปได้ว่า ภาคเงิษา 3 มีความต้องการอาคารต่าง ๆ ตามลำดับความต้องการมาก-น้อย ดังนี้ ก็คือต้องการอาคารเรียนมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นโรงอาหารและหอประชุม บ้านพักครูและภารโรง โรงฝึกงาน ส้วมและที่ปัสสาวะ โรงพลศึกษา ห้องสมุด และอาคารวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ

จากตาราง 45. ปรากฏว่า ครูในภาคศึกษา 3 51.31 % เป็นครูสตรี 48.69 % เป็นครูชาย หรือกล่าวได้ว่า ครูสตรีกับครูชายในภาคศึกษา 3 มีปริมาณใกล้เคียงกัน

เมื่อพิจารณาตามวุฒิ ครูในภาคศึกษา 3 มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี 69.35 % มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป 30.65 % คิดเป็นอัตราส่วนระหว่างครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีต่อครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป เท่ากับ 2.2 : 1

เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่าครูส่วนมาก (84.35 %) มีอายุไม่เกิน 40 ปี มีเพียง 15.65 % ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป หรืออาจจะกล่าวได้ว่า 1 ใน 5 ของครูในภาคศึกษา 3 ทั้งหมดเป็นครูที่มีอายุมาก

พิจารณาตามอายุราชการ พบว่า 66.09 % เป็นครูที่มีอายุราชการตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป 33.91 % เป็นครูที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี หรือกล่าวได้ว่า ครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป มีมากกว่าครูที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี หนึ่งเท่า

พิจารณาตามเงินเดือน ครูที่มีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท มี 53.04 % เงินเดือนระหว่าง 1400 – 2750 บาท มี 45.65 % เงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป มี 1.31 % อาจกล่าวได้ว่า ครูส่วนมาก (53.04 %) มีเงินเดือนน้อย 45.65 % มีเงินเดือนอยู่ในระดับปานกลาง อีก 1.31 % มีเงินเดือนอยู่ในระดับสูง

หรือกล่าวโดยสรุปว่า ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมากเป็นครูสตรีมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี อายุไม่เกิน 40 ปี มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป มีเงินเดือนตั้งแต่ 1300 บาท จนถึง 2750 บาท

ตาราง 46. แสวงจำนวนครูใหญ่ จำแนกตามเพศ วุฒิ อายุ จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ และเงินเดือน เป็นรายจังหวัด

	รายการ	สงขลา	พัทลุง	นครศรีธรรมราช	สุราษฎร์ธานี	ชุมพร	รวม	
							จำนวน	%
เพศ	ชาย	5	3	3	2	1	14	63.64
	หญิง	1	1	3	1	2	8	36.36
							22	100.00
วุฒิ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	2	5	2	2	15	68.18
	ปริญญตรีขึ้นไป	2	2	1	1	1	7	31.82
							22	100.00
อายุ	ไม่เกิน 40 ปี	3	2	1	1	1	8	36.36
	41 ปีขึ้นไป	3	2	5	2	2	14	63.64
							22	100.00
จำนวนปีที่ เป็นครูใหญ่	ไม่เกิน 5 ปี	5	2	4	1	2	14	63.64
	6 ปีขึ้นไป	1	2	2	2	1	8	36.36
							22	100.00
เงินเดือน	ไม่เกิน 1300 บาท	1	2	—	—	—	3	13.64
	1400 — 2750 บาท	3	—	4	2	1	10	45.45
	2900 บาทขึ้นไป	2	2	2	1	2	9	40.91
							22	100.00

จากตาราง 46. พบว่าครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 เป็นชาย 63.64 % เป็นหญิง 36.36 % หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูใหญ่ชายมีจำนวนมากกว่า ครูใหญ่หญิงเกือบหนึ่งเท่าตัว

พิจารณาตามวุฒิ ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มี 68.18 % อีก 31.82 % มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีจำนวนมากกว่าครูใหญ่ที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป

พิจารณาตามอายุ พบว่า 63.64 % เป็นครูใหญ่มีอายุ 41 ปี ขึ้นไปอีก 36.36 % มีอายุไม่เกิน 40 ปี หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูใหญ่ส่วนมาก (63.64 %) เป็นผู้มีอายุมาก

พิจารณาตามจำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ ส่วนมาก (63.64 %) เป็นครูใหญ่ไม่เกิน 5 ปี ที่เกินนาน 6 ปีขึ้นไป มีเพียง 36.36 % หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูใหญ่ที่มีอายุราชการเป็นครูใหญ่ไม่เกิน 5 ปี มีจำนวนมากกว่า ครูใหญ่ที่มีอายุการเป็นครูใหญ่ 6 ปีขึ้นไป เกือบหนึ่งเท่า

พิจารณาตามเงินเดือน เงินเดือนระหว่าง 1400 – 2750 บาท มีเปอร์เซ็นต์สูงสุด คือ 45.45 % รองลงมา มีเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป มี 40.91 % ที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 1300 บาทมีเพียง 13.64 % แสดงว่า ครูใหญ่ส่วนมาก (86.36 %) มีเงินเดือนอยู่ในระดับกลางและระดับสูง

หรืออาจสรุปได้ว่า ครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 ส่วนมากเป็นครูใหญ่ชาย มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี อายุ 41 ปีขึ้นไป มีอายุการเป็นครูใหญ่ไม่เกิน 5 ปี และมีเงินเดือนตั้งแต่ 1400 บาทขึ้นไป

ตาราง 47. แสดงระดับความสนใจในการแสวงหาความรู้ของครู ในทัศนะของครู
โรงเรียนเดียวกัน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความสนใจแสวงหาความรู้				
	น้อยที่สุด		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
สงขลา	—	3	40	78	9
พัทลุง	—	3	27	36	11
นครศรีธรรมราช	—	8	68	58	1
สุราษฎร์ธานี	—	4	22	31	3
ชุมพร	—	2	29	23	4
รวม	—	20	186	226	28
%	—	4.35	40.43	49.13	6.09
					100

จากตาราง 47. ปรากฏว่า ครูโรงเรียนเดียวกันให้ความเห็นว่า ครูมีความสนใจ
แสวงหาความรู้มาก มี 49.13 % ที่มีความสนใจปานกลาง มี 40.43 % ที่มีความสนใจมากที่สุด
มี 6.09 % ส่วนที่มีความสนใจน้อยมีเพียง 4.35 % หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูส่วนมาก
(95.65 %) ในภาคศึกษา 3 มีความสนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดี
สำหรับผู้นับประกอบอาชีพครู

ตาราง 48. แสดงระดับความสนใจในการแสวงหาความรู้ของครู ในทัศนะของครูใหญ่

	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
จำนวน	—	—	15	7	—	22
%	—	—	68.18	31.82	—	100

จากตาราง 48. แสดงให้เห็นว่า ตามทัศนะของครูใหญ่ ครูส่วนมาก (100 %) สนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลที่ได้จากตาราง 47.

ตาราง 49. แสดงจำนวนครูที่เคยและไม่เคยได้รับการอบรม และการนำความรู้จากการอบรมมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	เคย อบรม	ไม่เคย อบรม		เคยอบรมและนำความรู้ไปใช้					
				น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
สงขลา	100	30		—	5	32	50	13	
พัทลุง	54	23		1	7	24	16	6	
นครศรีธรรมราช	108	27		6	6	39	43	14	
สุราษฎร์ธานี	52	8		—	6	21	18	7	
ชุมพร	48	10		1	1	21	17	8	
รวม	362	98	460	8	25	137	144	48	362
%	78.70	21.30	100	2.21	6.90	37.85	39.78	13.26	100

จากตาราง 49. ปรากฏว่า ครูส่วนมาก (78.70 %) ในภาคศึกษา 3 เป็นผู้ที่เคยได้รับการอบรม อีก 21.30 % ไม่เคยได้รับการอบรมเลย และเมื่ออบรมมาแล้วพบว่า สามารถนำความรู้ไปใช้ได้มากมี 39.78 % ซึ่งเป็นเปอร์เซ็นต์สูงสุด รองลงมาสามารถนำไปใช้ได้ในระดับปานกลางมี 37.85 % ที่นำไปใช้ได้น้อยที่สุดมีเพียง 2.21 % หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูส่วนมาก (92.89 %) ที่ได้รับการอบรมมาแล้ว นำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้ นับว่าเป็นสิ่งที่น่ายินดีสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้จัดการอบรม

ตาราง 50. แสดงจำนวนครูใหญ่ที่เคยและไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงาน
ในหน้าที่ และการนำความรู้จากการอบรมมาใช้ปฏิบัติงาน

	เคย อบรม	ไม่เคย อบรม		การนำความรู้มาใช้ของผู้ที่เคยรับการอบรม					
				น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
จำนวน	14	8	22	—	—	5	8	1	14
%	63.64	36.36	100	—	—	35.71	57.15	7.14	100

จากตาราง 50. ผลปรากฏว่า ครูใหญ่ส่วนมาก (63.64 %) เคยได้รับการอบรมมาแล้ว ที่ไม่เคยได้รับการอบรมมีเพียง 36.36 % และเมื่อผ่านการอบรมแล้ว ครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 ทั้งหมด (100 %) สามารถนำความรู้ไปใช้ได้

2. ผลการวิเคราะห์การใช้ครูและปัญหาการใช้ครู

จากการศึกษาคำตอบแบบสวตามของครูใหญ่ — อาจารย์ใหญ่ และครู — อาจารย์ ปรากฏผลตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 51. แสดงจำนวนเฉลี่ย นักเรียนต่อครู 1 คน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ครู			นักเรียน			เฉลี่ยจำนวนนักเรียน ต่อครู 1 คน
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
สงขลา	69	97	166	1721	1507	3228	19
พัทลุง	49	35	84	1314	969	2313	27
นครศรีธรรมราช	94	79	173	2094	1852	3946	23
สุราษฎร์ธานี	38	33	71	962	817	1779	25
ชุมพร	33	41	74	645	1141	1786	24
ทั้งภาค *	283	285	568	6766	6286	13052	22

หมายเหตุ * จากแบบสอบถามของครูใหญ่ - อาจารย์ใหญ่

จากตาราง 51. ปรากฏว่า อัตราเฉลี่ยทั้งภาคของภาคศึกษา 3 คือนักเรียน 22 คน ต่อครู 1 คน จังหวัดที่มีอัตราเฉลี่ยสูงสุด คือ พัทลุง มีอัตราเฉลี่ย นักเรียนต่อครูเท่ากับ 27 : 1 รองลงมาเป็นจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอัตราเฉลี่ย 25 : 1 จังหวัดที่มีอัตราเฉลี่ยต่ำสุด คือ จังหวัดสงขลา มีอัตราเฉลี่ยนักเรียนต่อครู เท่ากับ 19 : 1 เมื่อพิจารณาตามอัตราเฉลี่ยแล้ว เป็นที่น่าสังเกตว่า ในภาคศึกษา 3 น่าจะไม่มีปัญหาการขาดแคลนครู

ตาราง 52. แสดงชั่วโมงสอนของครูใน 1 สัปดาห์ จำแนกตามเพศ
เป็นรายจังหวัด

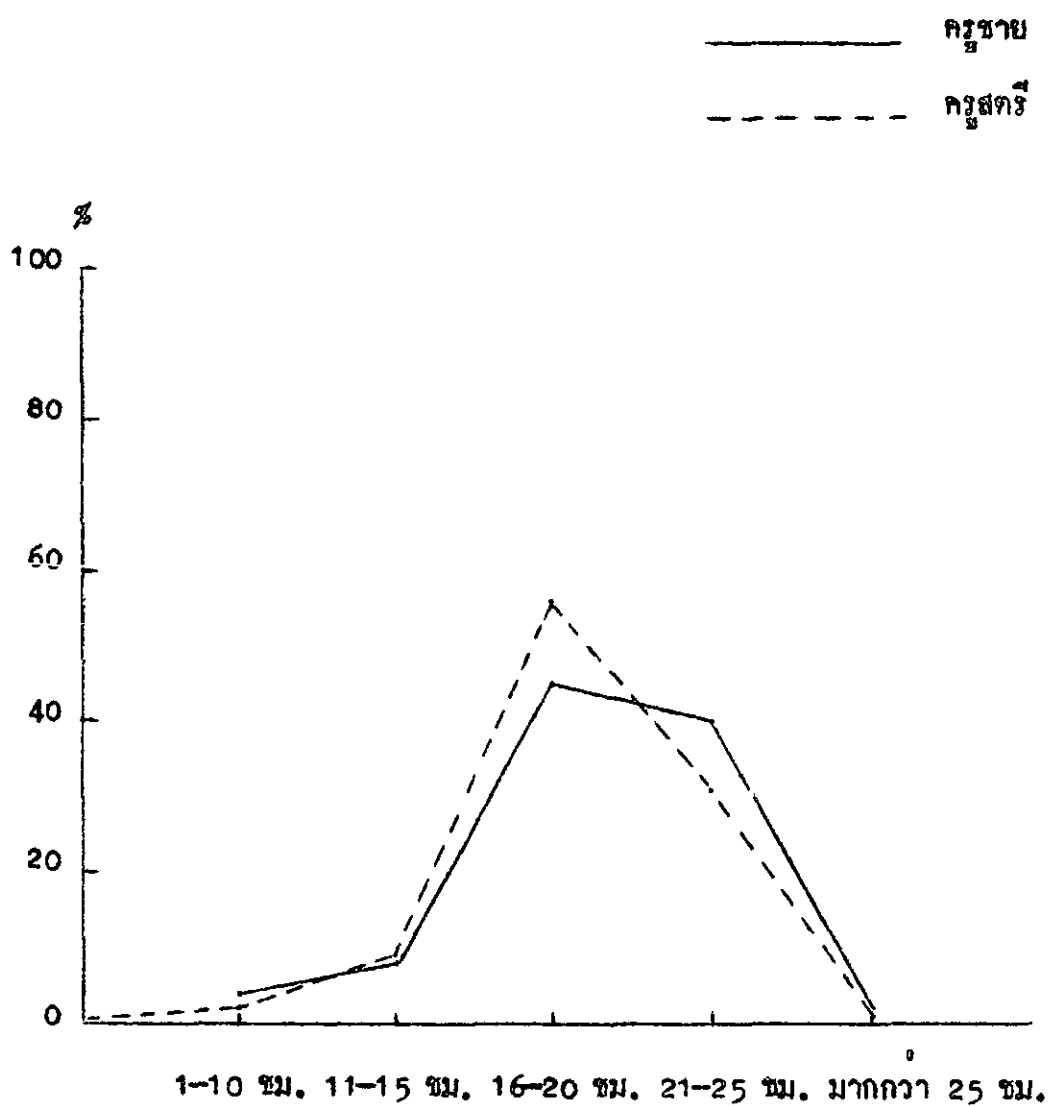
		จำนวนชั่วโมงสอนของครูใน 1 สัปดาห์					
		ไม่มี ชม.สอน	1-10 ชม.	11-15 ชม.		21-25 ชม.	มากกว่า 25 ชม.
สงขลา	ชาย	—	2	3	28	18	—
	หญิง	—	3	7	51	17	1
พัทลุง	ชาย	—	—	1	20	23	—
	หญิง	—	—	1	15	17	—
นครศรีธรรมราช	ชาย	—	6	13	26	24	3
	หญิง	1	1	11	31	19	—
สุราษฎร์ธานี	ชาย	—	1	1	11	16	1
	หญิง	—	—	2	16	11	1
ชุมพร	ชาย	—	1	1	16	8	1
	หญิง	—	1	1	19	10	—
รวม	ชาย	—	10	19	101	89	5 224
	%	—	4.46	8.49	45.09	39.73	2.23 100
	หญิง	1 *	5	22	132	74	2 236
	%	0.43	2.11	9.32	55.93	31.36	0.85 100

หมายเหตุ * เป็นบรรณารักษ์

จากตาราง 52. ปรากฏว่า ครูชายในภาคศึกษา 3 ที่สอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมง มีจำนวนสูงสุดคืออีกเป็นร้อยละ 45.09 รองลงมาสอนสัปดาห์ละ 21 – 25 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 39.73 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูชายส่วนมาก (87.05 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป จนถึงกว่า 25 ชั่วโมง อีก 12.95 % สอนสัปดาห์ละ 1 – 15 ชั่วโมง ครูชายที่ไม่ต้องสอน ไม่มีเลย

ครูสตรี 55.93 % สอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมง ซึ่งเป็นเปอร์เซ็นต์สูงสุด รองลงมา 31.36 % สอนสัปดาห์ละ 21 – 25 ชั่วโมง ที่ต้องสอนมากกว่า 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีเปอร์เซ็นต์ น้อยที่สุดคือ 0.85 % ครูสตรีไม่ต้องสอนเลยมี 1 คน ทำหน้าที่บรรณารักษ์ อาจกล่าวว่าชั่วโมงสอน ของครูสตรีเหมือนกับครูชาย คือส่วนมาก (88.14 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไปจนถึงกว่า 25 ชั่วโมง อีก 11.43 % สอนสัปดาห์ละ 1 – 15 ชั่วโมง

อาจสรุปได้ว่า ครูชายกับครูสตรีมีจำนวนชั่วโมงสอนใกล้เคียงกัน ดังแสดงด้วยภาพที่ 6

ที่มา ตาราง 52

ภาพที่ 6. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์
ของครูชายและครูสตรี

ตาราง 53. แสดงชั่วโมงสอนของครู จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและวุฒิ

มากกว่า 25 ชม.

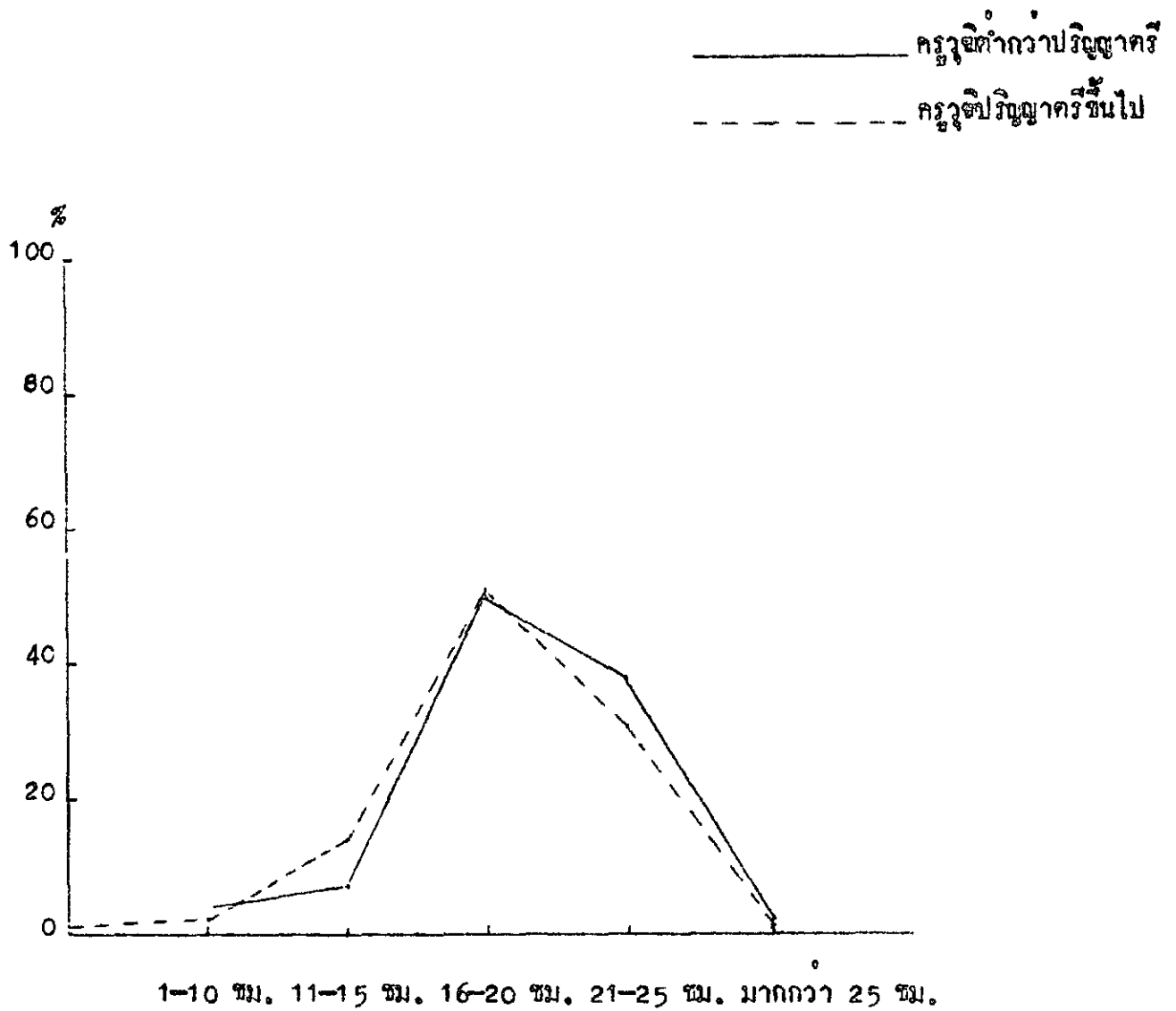
สงขลา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	4	3	50	28	2
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	1	7	28	7	—
พัทลุง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	—	1	24	28	—
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	—	1	11	12	—
นครศรีธรรมราช	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	7	14	38	31	1
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	—	12	17	12	2
สุราษฎร์ธานี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	—	3	16	17	2
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	1	—	11	10	—
ชุมพร	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	1	2	30	16	1
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	1	—	5	2	—
รวม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	12	23	158	120	6 31
	%	—	3.76	7.21	49.53	37.62	1.88 10
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1 *	3	20	72	43	2 14
	%	0.71	2.13	14.18	51.06	30.50	1.42 10

หมายเหตุ * เป็นบรรณาธิกรณ

จากตาราง 53. พบว่าครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีในภาคศึกษา 3 สอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.53 รองลงมาสอนสัปดาห์ละ 21 – 25 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 37.62 สอนมากกว่าสัปดาห์ละ 25 ชั่วโมง มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.88 หรืออาจกล่าวว่า ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนมาก (89.03 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป สอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมงเป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.06 รองลงมาสอนสัปดาห์ละ 21 – 25 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 30.50 สอนมากกว่าสัปดาห์ละ 25 ชั่วโมงมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.42 ที่ไม่สอนเลยมี 1 คน เป็นบรรณารักษ์ อาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีส่วนมาก (82.98 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

อาจสรุปได้ว่า ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีแนวโน้มว่า จะมีจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์สูงกว่าครูที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ดังแสดงให้เห็นด้วยภาพที่ 7

ที่มา ตาราง 53

ภาพที่ 7. แสดงการเปรียบเทียบชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ ของครูจุติต่ำกว่าปริญญาศรี และครูจุติปริญญาศรีขึ้นไป

ตาราง 54. แสดงชั่วโมงสอนของครู จำแนกตามอายุเป็นรายจังหวัด

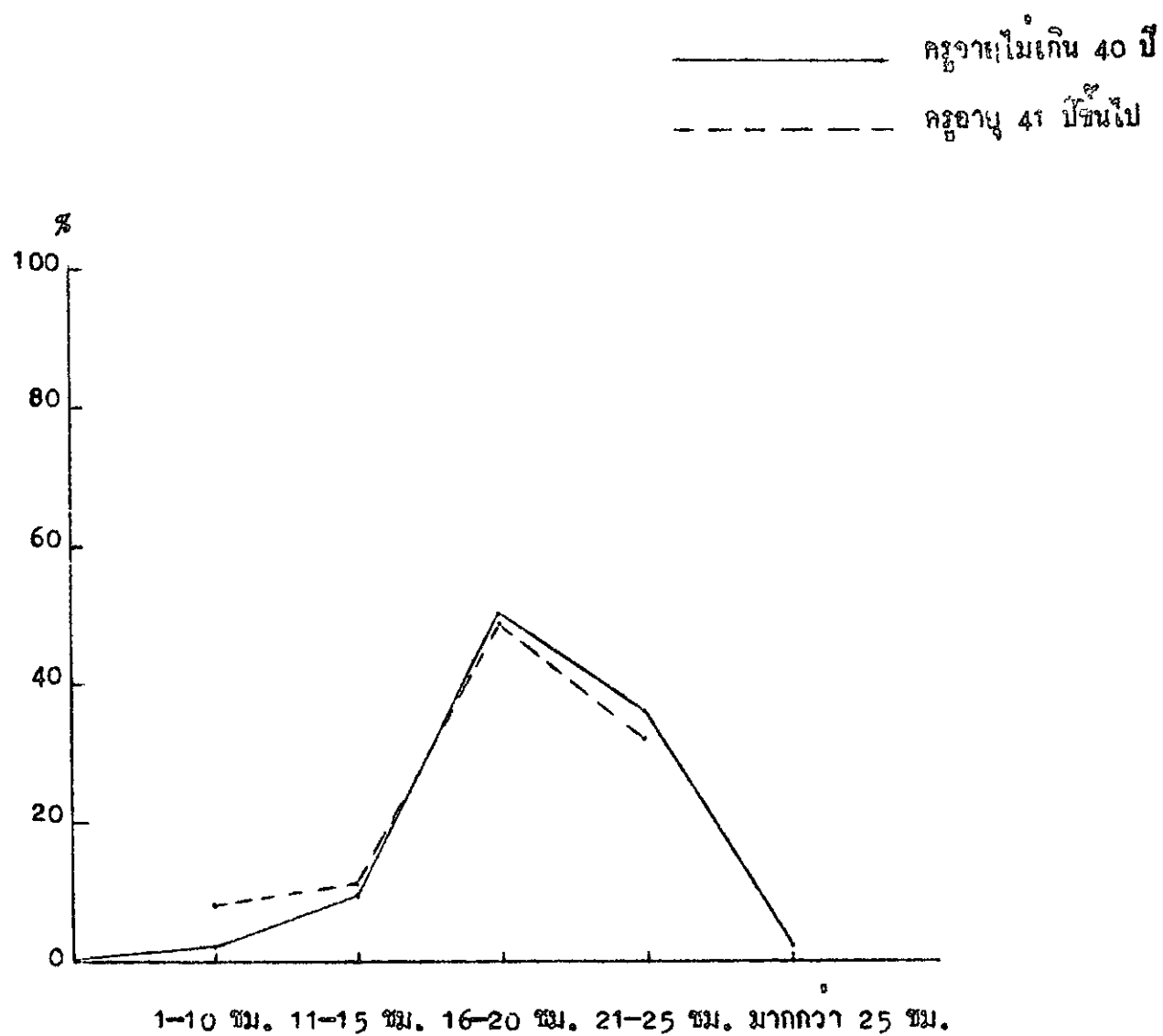
จังหวัดและอายุ	จำนวนชั่วโมงสอนของครูใน 1 สัปดาห์					
	ไม่มี ชม.สอน	1-10 ชม.	11-15 ชม.	16-20 ชม.	20-25 ชม.	มากกว่า 25 ชม.
สงขลา ไม่เกิน 40 ปี	—	3	7	64	33	2
41 ปีขึ้นไป	—	2	3	14	2	—
พัทลุง ไม่เกิน 40 ปี	—	—	1	30	37	—
41 ปีขึ้นไป	—	—	1	4	4	—
นครศรีธรรมราช ไม่เกิน 40 ปี	1	4	22	50	35	3
41 ปีขึ้นไป	—	3	2	7	8	—
สุราษฎร์ธานี ไม่เกิน 40 ปี	—	1	3	23	22	2
41 ปีขึ้นไป	—	—	—	4	5	—
ชุมพร ไม่เกิน 40 ปี	—	1	1	28	14	1
41 ปีขึ้นไป	—	1	2	6	4	—
รวม ไม่เกิน 40 ปี	1 *	9	34	195	141	8
%	0.26	2.32	8.76	50.25	36.35	2.06
41 ปีขึ้นไป	—	6	8	35	23	—
%	—	8.33	11.11	48.62	31.94	—

หมายเหตุ * เป็นบรรณาธิกรณ

จากตาราง 54. พบว่าครูในภาคศึกษา 3 ที่มีอายุไม่เกิน 40 ปี สอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.25 รองลงมาสอนสัปดาห์ละ 21 – 25 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 36.35 สอนมากกว่าสัปดาห์ละ 25 ชั่วโมง มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.06 ที่ไม่สอนเลยคิดเป็นร้อยละ 0.26 อาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีอายุไม่เกิน 40 ปี ส่วนมาก (88.66 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

ครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปสอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.62 รองลงมาสอนสัปดาห์ละ 21 – 25 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 31.94 สอนสัปดาห์ละ 1 – 10 ชั่วโมง มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.33 อาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป ส่วนมาก (80.56 %) สอนสัปดาห์ละ 16 – 25 ชั่วโมง ไม่มีครูที่สอนมากกว่าสัปดาห์ละ 25 ชั่วโมง ขึ้นไป

อาจจะสรุปได้ว่า ครูที่มีอายุน้อยมีชั่วโมงสอนก่อนข้างจะมากกว่าครูที่มีอายุมาก กังแสงให้เห็นด้วยภาพที่ 8.

ที่มา ตาราง 54

ภาพที่ 8. แสดงการเปรียบเทียบครัวเรือนโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ของครัวเรือนไม่เกิน 40 ปี และครัวเรือน 41 ปีขึ้นไป

ตาราง 55. แสดงชั่วโมงสอนของครู จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและ
อายุราชการ

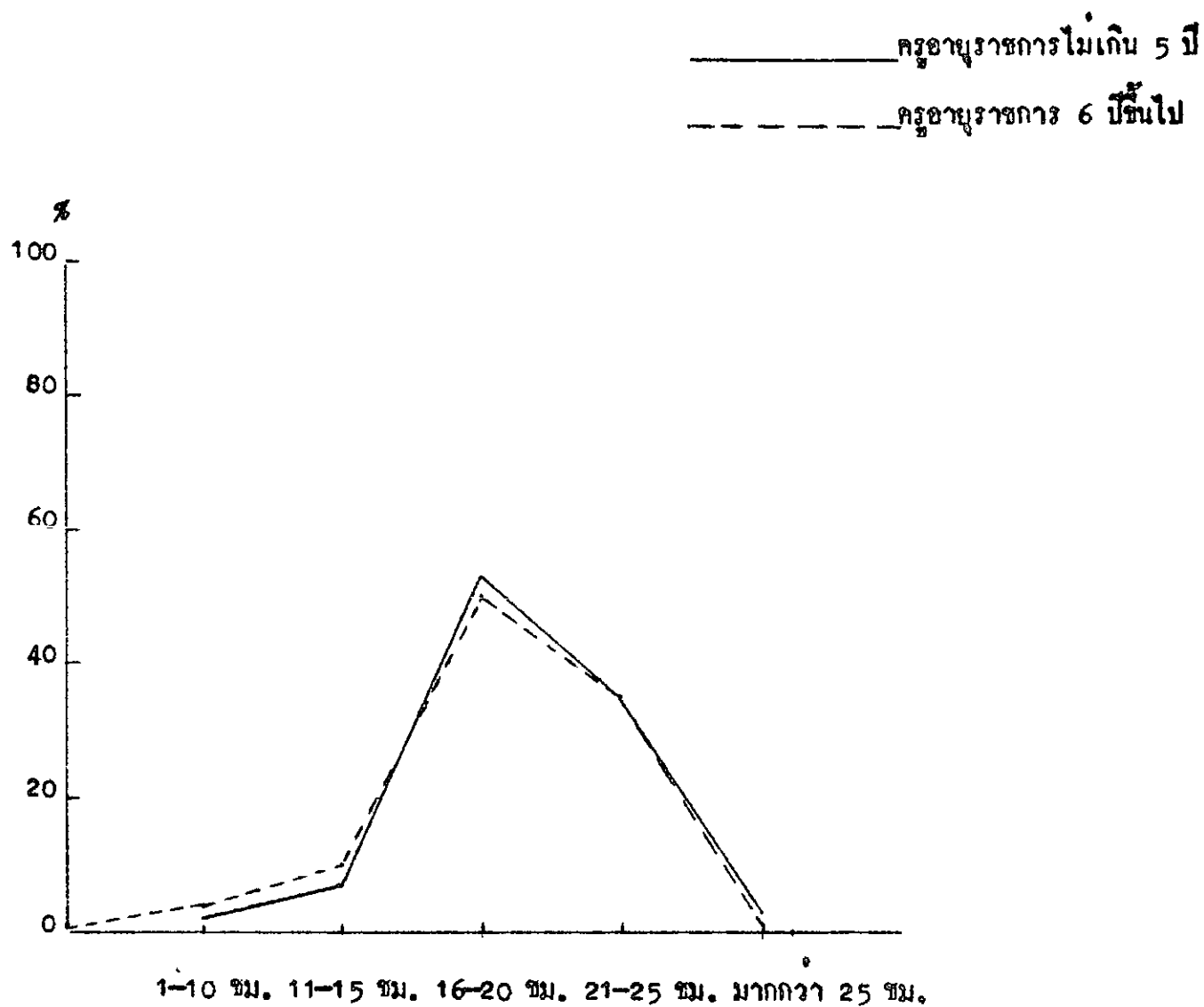
สงขลา	ไม่เกิน 5 ปี	—	—	2	35	17	1	
	6 ปีขึ้นไป	—	5	7	45	18	—	
พัทลุง	ไม่เกิน 5 ปี	—	—	1	12	19	—	
	6 ปีขึ้นไป	—	—	1	24	20	—	
นครศรีธรรมราช	ไม่เกิน 5 ปี	—	1	7	16	10	2	
	6 ปีขึ้นไป	1	6	17	42	32	1	
สุราษฎร์ธานี	ไม่เกิน 5 ปี	—	1	—	11	6	1	
	6 ปีขึ้นไป	—	—	3	15	22	1	
ชุมพร	ไม่เกิน 5 ปี	—	1	1	8	3	1	
	6 ปีขึ้นไป	—	1	1	27	15	—	
รวม	ไม่เกิน 5 ปี	—	3	11	82	55	5	156
	%	—	1.92	7.05	52.57	35.26	3.20	100
	6 ปีขึ้นไป	1 *	12	29	153	107	2	304
	%	0.33	3.94	9.54	50.33	35.20	0.66	100

หมายเหตุ * เป็นบรรณาธิกรณ

จากตาราง 55. แสดงว่าครูในภาคศึกษา 3 ที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี สอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.57 รองลงมาสอนสัปดาห์ละ 21 – 25 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 35.26 สอนสัปดาห์ละ 1 – 10 ชั่วโมงมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.92 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปีส่วนมาก (90.03 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

ครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป สอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.33 รองลงมาสอนสัปดาห์ละ 21 – 25 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 35.20 สอนมากกว่า สัปดาห์ละ 25 ชั่วโมงมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.66 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไปส่วนมาก (86.19 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

อาจสรุปได้ว่า ครูใหม่มีแนวโน้มว่า มีชั่วโมงสอนมากกว่าครูเก่า ดังแสดงให้เห็น ภาพภาพที่ 9

ที่มา ตาราง 55

ภาพที่ 9. แสดงการเปรียบเทียบชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ ของครอบงำประชากรไม่เกิน 5 ปี และครอบงำประชากร 6 ปีขึ้นไป

งขลา	ไม่เกิน1300บาท	—	1	3	45	24	2	
	1400-2750บาท	—	3	7	29	11	—	
	2900บาทขึ้นไป	—	1	1	3	—	—	
ทลุง	ไม่เกิน1300บาท	—	—	1	20	27	—	
	1400-2750บาท	—	—	1	13	14	—	
	2900บาทขึ้นไป	—	—	—	1	—	—	
นครศรี	ไม่เกิน1300บาท	—	1	10	30	22	1	
	1400-2750บาท	1	6	15	24	23	2	
รรมราช	2900บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	—	
	ราษฎร์	ไม่เกิน1300บาท	—	1	—	14	11	1
		1400-2750บาท	—	—	3	13	16	1
2900บาทขึ้นไป		—	—	—	—	—	—	
มพร	ไม่เกิน1300บาท	—	1	2	15	11	1	
	1400-2750บาท	—	1	1	18	8	1	
	2900บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	—	
วม	ไม่เกิน1300บาท	—	4	16	124	95	5	244
	%	—	1.64	6.56	50.82	38.93	2.05	100
	1400-2750บาท	1 *	10	27	97	72	3	210
	%	0.48	4.76	12.86	46.18	34.29	1.43	100
	2900บาทขึ้นไป	—	1	1	4	—	—	6
	%	—	16.67	16.67	66.66	—	—	100

หมายเหตุ

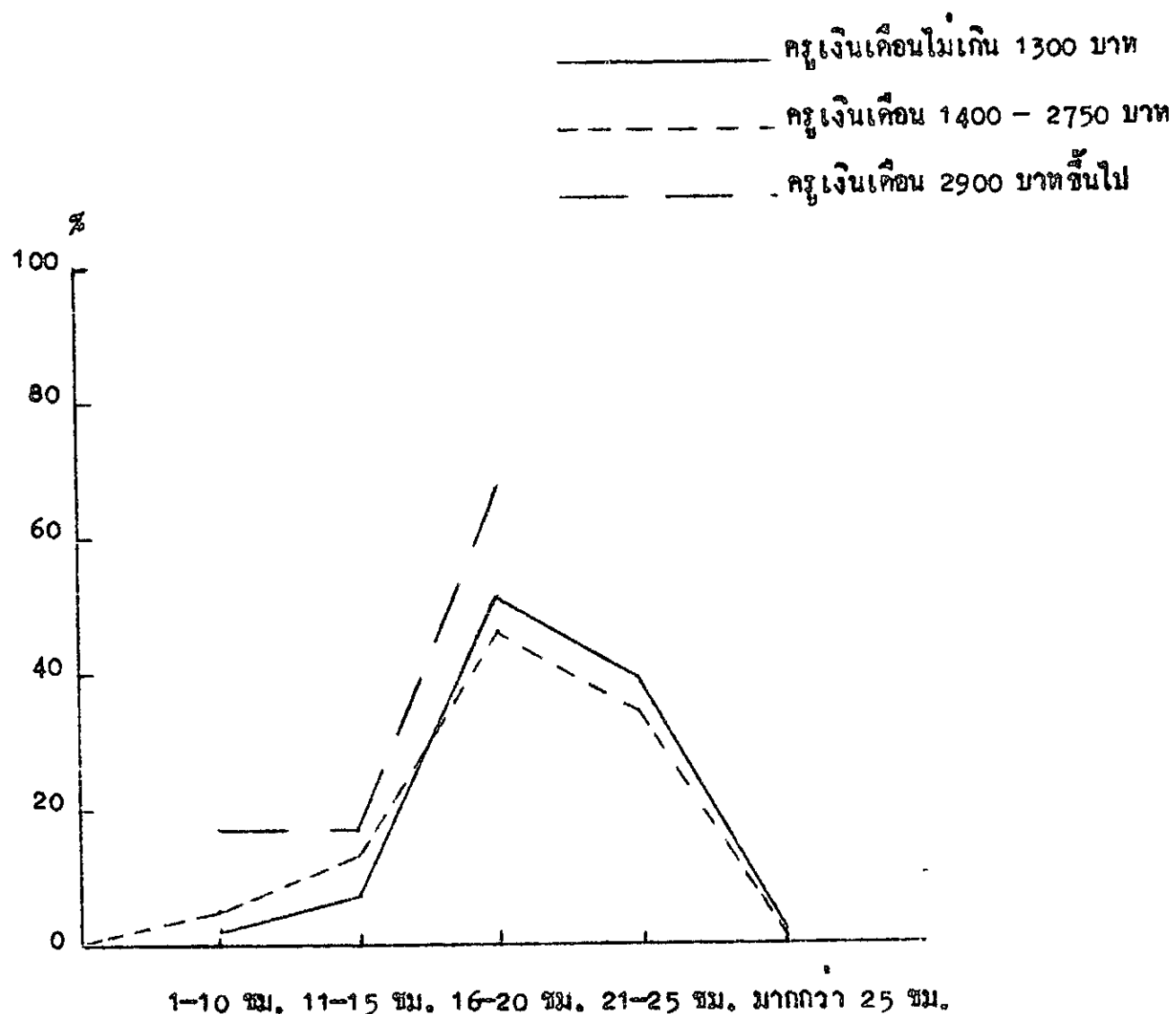
* เป็นบรรณารักษ์

จากตาราง 56. แสดงว่า ครูในภาคศึกษา 3 ที่มีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท สอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 50.82 มากที่สุด รองลงมาสอนสัปดาห์ละ 21 – 25 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 38.93 ส่วนสอนสัปดาห์ละ 1 – 10 ชั่วโมงมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.64 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท ส่วนมาก (91.80 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

ครูที่มีเงินเดือน 1400 – 2750 บาท สอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 46.18 มากที่สุด รองลงมาสอนสัปดาห์ละ 21 – 25 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 34.29 สอนมากกว่า สัปดาห์ละ 25 ชั่วโมง มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.43 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีเงินเดือน 1400 – 2750 บาทส่วนมาก (81.90 %) สอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป

ครูที่มีเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป ส่วนมาก (66.66 %) สอนสัปดาห์ละ 16 – 20 ชั่วโมง อีก 33.34 % สอนสัปดาห์ละ 1 – 15 ชั่วโมง

อาจจะสรุปได้ว่า ครูในภาคศึกษา 3 ยังมีเงินเดือนสูงขึ้นมีแนวโน้มว่า จะมีชั่วโมงสอนลดน้อยลง ดังแสดงให้เห็นด้วยภาพที่ 10

ที่มา ตาราง 56

ภาพที่ 10. แสดงการเปรียบเทียบชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ ของครูเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท ครูเงินเดือน 1400 - 2750 บาท และครูเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป

ตาราง 57. แสดงจำนวนชั่วโมงสอนของครูใหญ่ต่อ 1 สัปดาห์

	ไม่มี ชม.สอน	1-10 ชม.	11-15 ชม.	16-20 ชม.	21-25 ชม.	มากกว่า 25 ชม.	
จำนวน	8	8	5	1	—	—	22
%	36.36	36.36	22.73	4.55	—	—	100

จากตาราง 57. แสดงให้เห็นว่า ครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 ที่ไม่มีชั่วโมงสอนกับสอนสัปดาห์ละ 1 – 10 ชั่วโมง มีจำนวนเท่ากัน ก็คือคิดเป็นร้อยละ 36.36 อีก 3 ใน 10 ของครูใหญ่ทั้งหมดสอนสัปดาห์ละ 11 – 20 ชั่วโมง นับว่า ครูใหญ่ส่วนมาก (72.72 %) สอนไม่เกินสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง หรือไม่มีชั่วโมงสอนเลย

ตาราง 58. แสดงจำนวนชั่วโมงที่ครูต้องสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนช้า
และมีปัญหา ต่อ 1 สัปดาห์

จำนวนชั่วโมงที่สอนซ่อมเสริมใน 1 สัปดาห์							
11-15 ชม. 16-20 ชม. มากกว่า 25 ชม.							
สงขลา	75	52	3	—	—	—	
พัทลุง	39	35	2	1	—	—	
นครศรีธรรมราช	69	62	3	1	—	—	
สุราษฎร์ธานี	39	20	—	1	—	—	
ชุมพร	30	23	2	2	—	1	
รวม	252	192	10	5	—	1	460
%	54.78	41.74	2.17	1.09	—	0.22	100

จากตาราง 58. แสดงว่า ครู 54.78 % ไม่ได้สอนซ่อมเสริมเลย รองลงมา
41.74 % สอนซ่อมเสริมสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง อีก 3.48 % สอนซ่อมเสริมสัปดาห์ละ
6 ชั่วโมงขึ้นไป หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ครูที่ต้องสอนซ่อมเสริมน้อย

ตาราง 59. แสดงค่าเฉลี่ย การทำงานนอกเหนือการสอนของครู
จำแนกตามเพศ วุฒิ และอายุราชการ

ลักษณะของงาน	ค่าเฉลี่ย					
	เพศ		วุฒิ		อายุราชการ	
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี ขึ้นไป	ไม่เกิน 5 ปี	6 ปีขึ้นไป
งานธุรการ	1.674	1.495	1.598	1.468	1.243	1.759
งานปกครอง	2.696	2.711	2.699	2.716	2.570	2.792
งานห้องสมุด	1.254	1.228	1.329	1.205	1.294	1.220
งานแนะแนว	1.383	1.457	1.394	1.468	1.391	1.427
งานคํานักกิจกรรมนักเรียน	1.848	1.652	1.833	1.553	1.762	1.776
งานคํานักบริการนักเรียน	1.531	1.686	1.683	1.390	1.428	1.690
งานประจำชั้น	2.491	3.093	2.810	2.851	2.865	2.815

หมายเหตุ ถ้าน้ำหนัก X

- 1.000 หมายความว่า ไม่ได้ทำเลย
- 2.000 หมายความว่า ทำ 1- 5 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์
- 3.000 หมายความว่า ทำ 6- 10 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์
- 4.000 หมายความว่า ทำ 11- 15 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์
- 5.000 หมายความว่า ทำ 16- 20 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์
- 6.000 หมายความว่า ทำมากกว่า 20 ชั่วโมงใน 1 สัปดาห์

จากตาราง 59. แสดงให้เห็นว่า

งานธุรการ - ครูชายทำงานธุรการมากกว่าครูสตรี โดยครูชายทำงานธุรการประมาณ สัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง

- ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ทำงานธุรการมากกว่าครูที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป
โดยครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ทำงานธุรการประมาณสัปดาห์ละ 1 – 5 ชั่วโมง
- ครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไปทำงานธุรการมากกว่าครูที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี โดยครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไปทำงานธุรการประมาณสัปดาห์ละ 1 – 5 ชั่วโมง

- งานปกครอง
- ครูชายและครูสตรีต่างก็ทำงานปกครองเท่า ๆ กัน คือประมาณสัปดาห์ละ 6 – 10 ชั่วโมง
 - ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ต่างก็ทำงานปกครองเท่า ๆ กัน คือประมาณสัปดาห์ละ 6 – 10 ชั่วโมง
 - ครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไปมีแนวโน้มว่า ทำงานปกครองมากกว่าครูที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี โดยทำงานอยู่ในระหว่างสัปดาห์ละ 6 – 10 ชั่วโมง

- งานห้องสมุด
- ทั้งครูชาย ครูสตรี ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครูมีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี ครูมีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี และครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ต่างก็มีชั่วโมงทำงานห้องสมุดน้อย

- งานค้ำจุนกิจกรรมนักเรียน
- ครูชายมีแนวโน้มว่า ทำงานค้ำจุนกิจกรรมนักเรียนมากกว่าครูสตรี โดยทั้งครูชายและครูสตรีทำงานในระหว่างสัปดาห์ละ 1 – 5 ชั่วโมง
 - ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีแนวโน้มว่าทำงานเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนมากกว่าครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป โดยทำงานอยู่ในระหว่างสัปดาห์ละ 1 – 5 ชั่วโมง
 - ครูที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปีกับครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไปต่างก็ทำงานค้ำจุนกิจกรรมนักเรียนเท่า ๆ กัน คือประมาณสัปดาห์ละ 1 – 5 ชั่วโมง

- งานค้ำจุนบริการนักเรียน
- ครูชายกับครูสตรีทำงานค้ำจุนบริการนักเรียนเท่า ๆ กัน คือประมาณสัปดาห์ละ 1 – 5 ชั่วโมง

- ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ทำงานกํานบริการนักเรียนมากกว่าครูที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป โดยทำงานสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง
- ครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไปทำงานกํานบริการนักเรียนมากกว่าครูที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี โดยทำงานสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง
- งานประจำชั้น - ครูสตรีทำงานประจำชั้นมากกว่าครูชาย โดยครูสตรีทำงานสัปดาห์ละ 6 - 10 ชั่วโมง ส่วนครูชายทำงานสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง
- ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ทำงานประจำชั้นเท่า ๆ กัน คือทำงานสัปดาห์ละ 6 - 10 ชั่วโมง
- ครูมีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี กับครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ทำงานประจำชั้นเท่า ๆ กัน คือทำงานสัปดาห์ละ 6 - 10 ชั่วโมง

อาจสรุปได้ว่า นอกเหนือจากงานสอนแล้ว ครูในภาคศึกษา 3 ยังต้องทำงานปกครองประมาณสัปดาห์ละ 6 - 10 ชั่วโมง งานประจำชั้นประมาณสัปดาห์ละ 6 - 10 ชั่วโมง งานธุรการประมาณสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง งานด้านกิจกรรมนักเรียนประมาณสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง และงานกํานบริการนักเรียนประมาณสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง ส่วนงานห้องสมุดและงานแนะแนวไม่ค่อยได้ทำ

ตาราง 60. แสดงความถี่ของจำนวนนักเรียนในชั้นที่ครูสอนโดยเฉลี่ย
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนนักเรียนในชั้นที่สอนโดยเฉลี่ย					
	น้อยกว่า 20 คน	21-30 คน	31-40 คน	41-50 คน	มากกว่า 50 คน	
สงขลา	4	7	64	53	2	
พัทลุง	1	1	31	41	3	
นครศรีธรรมราช	—	1	58	71	5	
สุราษฎร์ธานี	—	1	23	35	1	
ชุมพร	1	3	18	33	3	
รวม	6	13	194	233	14	460
%	1.30	2.83	42.18	50.65	3.04	100

จากตาราง 60. แสดงว่า ในภาคศึกษา 3 จำนวนนักเรียนในชั้นที่สอนโดยเฉลี่ย 41 — 50 คน มีมากที่สุด คือเป็นร้อยละ 50.65 รองลงมาเฉลี่ยชั้นละ 31 — 40 คน คิดเป็นร้อยละ 42.18 เฉลี่ยชั้นละไม่ถึง 20 คน มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.30 หรืออาจกล่าวได้ว่าส่วนมาก (92.83 %) มีนักเรียนเฉลี่ยชั้นละ 31 — 50 คน 3.04 % ที่เฉลี่ยมากกว่า 50 คน และ 4.13% มีจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 30 คน ซึ่งผลที่ได้จากตาราง 60. สอดคล้องกับผลที่ได้จากตาราง 34.

ตาราง 61. แสดงจำนวนครูที่สอนตรงและไม่ตรงความรู้ความสามารถ
จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและวุฒิ		สอนตรงความสามารถ			
		ไม่ตรงทั้งหมด	ตรงบ้างไม่ตรงบ้าง	ตรงทั้งหมด	
สงขลา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	22	58	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	3	10	30	
พัทลุง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	9	11	33	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	8	15	
นครศรีธรรมราช	ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	37	47	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	2	9	33	
สุราษฎร์ธานี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	11	22	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	4	9	9	
ชุมพร	ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	19	25	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	2	6	
รวม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	34	100	185	319
	%	10.66	31.35	57.99	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป	10	38	93	140
	%	7.14	26.44	66.42	100

จากตาราง 61. แสดงว่า ครูในภาคศึกษา 3 ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี สอนตรงตามความรู้ความสามารถทั้งหมด มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.99 รองลงมาสอนตรงตามความรู้ความสามารถบ้าง ไม่ตรงบ้าง คิดเป็นร้อยละ 31.35 อีกร้อยละ 10.66 สอนไม่ตรงตามความรู้ความสามารถทั้งหมด

ครูที่มี วุฒิปริญญาตรีขึ้นไป สอนตรงตามความรู้ความสามารถทั้งหมด มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.42 รองลงมาสอนตรงตามความรู้ความสามารถบ้าง ไม่ตรงบ้าง คิดเป็นร้อยละ 26.44 อีกร้อยละ 7.14 สอนไม่ตรงตามความรู้ความสามารถทั้งหมด

จากข้อมูลที่ได้อาจสรุปได้ว่า การจัดครูสอนวิชาต่าง ๆ ในภาคศึกษา 3 พยายามจัดให้ครูสอนตามความรู้ความสามารถ แต่เนื่องจากครูที่ถนัดบางวิชาขาด หรือถนัดบางวิชาไม่มากเกินไป จึงปรากฏผลออกมาดังตาราง 61.

ตาราง 62. แสดงปัญหาของครูใหญ่ในการจัดครูเข้าสอน

	ไม่มีปัญหา	ครูมีความสามารถ ไม่ตรงวิชาที่สอน	ครูไม่พอ	ครูไม่ชอบสอน ในบางวิชา	
จำนวน	1	8	11	2	22
%	4.55	36.36	50.00	9.09	100

จากตาราง 62. ผลปรากฏว่า ปัญหาของครูใหญ่ในการจัดครูเข้าสอนเกิดจากครูไม่พอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเกิดจากครูมีความสามารถไม่ตรงกับวิชาที่สอน คิดเป็นร้อยละ 36.36 เกิดจากครูไม่ชอบสอนในบางวิชา คิดเป็นร้อยละ 9.09 ที่ไม่มีปัญหาเลย คิดเป็นร้อยละ 4.55 ซึ่งมีน้อยที่สุด หรืออาจจะกล่าวได้ว่า 1 ใน 2 ของปัญหาของครูใหญ่ในการจัดครูเข้าสอนเนื่องจากมีครูไม่พอ

จากตาราง 63. ปรากฏว่า ในภาคศึกษา 3 ต้องการครูวิชาโสตทัศนศึกษามากที่สุด (68.18 %) รองลงมาเป็นครูวิชาคณิตศาสตร์ (63.64 %) ครูวิชาภาษาอังกฤษ (59.09 %) ครูวิชาวิทยาศาสตร์ (59.09 %) ครูวิชาศิลปศึกษา (59.09 %) ครูแนะแนว (59.09 %) ครูวิชาภาษาไทย (54.55 %) บรรณารักษ์ (50.00 %) ครูวิชาพลานามัย (45.45 %) และครูสอนวิชาสังคมศึกษา (36.36 %) ตามลำดับ

สำหรับวิชาที่มีครูเกินต้องการมากคือ ครูวิชาศิลป (9.09 %) รองลงมาเป็นครูวิชาภาษาอังกฤษ (4.55 %)

เป็นที่น่าสังเกตว่า ครูวิชาศิลปศึกษาและภาษาอังกฤษ แม้จะเป็นที่ต้องการ เป็นอันดับที่ 3 แต่มีบางโรงเรียนมีมากเกินไป ส่วนครูวิชาสังคมศึกษาเป็นที่ต้องการน้อยที่สุด แต่ไม่มีโรงเรียนใดที่มีครูวิชาสังคมศึกษาเกินความต้องการ

ตาราง 64. แสดงจำนวนโรงเรียนที่ต้องการครูเพิ่มอีก ในปีการศึกษา 2513
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด		ต้องการ 3-5 คน		ต้องการ 6-10 คน		ต้องการ มากกว่า 10 คน	
สงขลา	—	—	4	1	1		
พัทลุง	—	—	1	2	1		
นครศรีธรรมราช	1	1	3	1	1		
สุราษฎร์ธานี	—	1	2	—	—		
ชุมพร	—	—	3	—	—		
รวม	จำนวน	1	2	13	4	2	22
	%	4.55	9.09	59.09	18.18	9.09	100

จากตาราง 64. แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนในภาคศึกษา 3 ต้องการครูเพิ่มอีก 3 - 5 คน มากที่สุด (59.09 %) รองลงมาต้องการครูเพิ่ม 6 - 10 คน (18.18 %) ที่ต้องการเพิ่ม 1 - 2 คน กับต้องการมากกว่า 10 คน มีจำนวนเท่ากัน (9.09 %) ที่ไม่ต้องการครูเพิ่มเลยมี 1 โรงเรียน อยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช หรืออาจกล่าวได้ว่า ในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (86.36 %) ต้องการครูเพิ่มในปีการศึกษา 2513 มีเพียง 1 โรงเรียน (4.55 %) เท่านั้นที่มีครูเพียงพอแล้ว จากข้อมูลนี้อาจกล่าวได้ว่า ในภาคศึกษานี้ต้องการครูเพิ่มประมาณ 130 คน เป็นอย่างมากในปีการศึกษานี้

ตาราง 65. แสดงความเหมาะสมของงานนอกเหนือการสอนกับความรู้
ความสามารถของครู จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและวุฒิ		งานที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ					
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
สงขลา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	2	54	26	4	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	1	34	8	—	
พัทลุง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	5	39	8	—	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	2	17	5	—	
นครศรีธรรมราช	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	1	53	31	3	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	3	2	35	2	2	
สุราษฎร์ธานี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	2	19	13	2	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	1	17	4	—	
ชุมพร	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	2	33	11	3	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	—	6	1	—	
รวม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	12	198	89	12	319
	%	2.51	3.76	62.07	27.90	3.76	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป	4	6	109	20	2	141
	%	2.84	4.26	77.30	14.18	1.42	100

จากตาราง 65. ปรากฏว่างานมอบหมายให้ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีทำ มีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.07 รองลงมา มีความเหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 27.90 เหมาะสมน้อยที่สุด มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.51 นั่นคือ ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนมาก (93.73 %) รู้สึกว่างานที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน มีเพียงส่วนน้อย (6.27 %) ที่รู้สึกว่าไม่เหมาะสม

ครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป รู้สึกว่างานที่มอบหมายให้ทำมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.30 รองลงมา มีความเหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 14.18 ที่เหมาะสมมากที่สุด มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.42 อาจกล่าวได้ว่า ครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปส่วนมาก (92.90 %) รู้สึกว่างานที่มอบหมายให้ทำมีความเหมาะสม มีเพียง 7.10 % เท่านั้นที่รู้สึกว่า งานไม่เหมาะสม

ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 มอบหมายงานให้ครูทำโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของครูผู้นั้น

ตาราง 66. แสดงค่าเฉลี่ยเวลาที่ใช้เตรียมตัวเข้าสอนเมื่อสัญญาณเริ่มแล้ว
เวลาที่อยู่ที่โรงเรียนก่อนโรงเรียนเข้าและโรงเรียนเลิกแล้ว จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ใช้เวลาเตรียมสอน	ถึงโรงเรียนก่อน โรงเรียนเข้า	อยู่โรงเรียนหลัง โรงเรียนเลิก
	$\bar{x}^*$	$\bar{x}^{**}$	$\bar{x}^{**}$
สงขลา	4.261	3.146	3.323
พัทลุง	4.142	3.195	3.545
นครศรีธรรมราช	4.141	3.341	3.429
สุราษฎร์ธานี	4.150	3.167	3.367
ชุมพร	4.155	3.379	3.655
เฉลี่ยทั้งภาค	4.178	3.243	3.439

หมายเหตุ คำนวณจาก $\bar{x}$

1.000	หมายความว่า *	ใช้เวลามากกว่า 15 นาที **	ตรงเวลาพอดี
2.000	หมายความว่า *	ใช้เวลา 11 – 15 นาที **	น้อยกว่า 15 นาที
3.000	หมายความว่า *	ใช้เวลา 6 – 10 นาที **	15 – 30 นาที
4.000	หมายความว่า *	ใช้เวลา 1 – 5 นาที	31 – 60 นาที
5.000	หมายความว่า *	เข้าสอนทันที	มากกว่า 60 นาที

จากตาราง 66. แสดงให้เห็นว่า ครูในภาคศึกษา 3 ใช้เวลาเตรียมตัวก่อนเข้าสอน เมื่อสัปดาห์เริ่ม โดยเฉลี่ย 1 – 5 นาที (4.178)

– ครูมาถึงโรงเรียนก่อนโรงเรียนเข้า โดยเฉลี่ย 15 – 30 นาที (3.243)

– ครูอยู่โรงเรียนหลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว โดยเฉลี่ย 15 – 30 นาที (3.439)

จังหวัดที่มีแนวโน้มว่า ครูยังอยู่โรงเรียนหลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว โดยเฉลี่ย 31 – 60 นาที คือจังหวัดชุมพรและพัทลุง

อาจสรุปได้ว่า ครูในภาคศึกษา 3 ปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสม

ตาราง 67. แสดงวันลาของครู ในภาคที่ปีการศึกษา 2513 จำแนกตามเพศ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและ เพศ		จำนวนวันลากิจและลาป่วย				ไม่มีวันลาเลย	
		11-15 วัน	6-10 วัน	1-5 วัน			
สงขลา	ชาย	—	—	3	24	24	
	หญิง	1	2	6	38	32	
พัทลุง	ชาย	—	—	5	16	23	
	หญิง	—	1	1	12	19	
นครศรีธรรมราช	ชาย	—	—	1	31	40	
	หญิง	3	—	4	36	20	
สุราษฎร์ธานี	ชาย	1	—	3	10	16	
	หญิง	—	—	2	10	18	
ชุมพร	ชาย	—	—	—	10	17	
	หญิง	—	—	—	18	13	
รวม	ชาย	1	—	12	91	120	224
	%	0.45	—	5.36	40.62	53.57	100
	หญิง	4	3	13	114	102	236
	%	1.69	1.27	5.51	48.31	43.22	100

จากตาราง 67. พบว่า ครูชายในภาคศึกษา 3 ที่ไม่มีวันลาเลย มีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 53.57 รองลงมาลา 1 – 5 วัน คิดเป็นร้อยละ 40.62 ที่ลามากกว่า 15 วัน มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.45 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูชายส่วนมาก (94.19 %) ไม่มีวันลาหรือลาไม่เกิน 5 วัน

ครูสตรีที่ลา 1 – 5 วันมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.31 รองลงมาไม่มีวันลาเลย คิดเป็นร้อยละ 43.22 ลา 11 วันขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.96 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูสตรีส่วนมาก (91.53 %) ไม่มีวันลาหรือลาไม่เกิน 5 วัน

จากข้อมูลเป็นที่น่าสนใจกว่า ครูสตรีมีแนวโน้มว่าจะมีวันลาจิจและลาป่วยมากกว่า ครูชาย

ตาราง 68. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513
จำแนกตามวุฒิ เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและวุฒิ		จำนวนวันลากิจและลาป่วย					
		มากกว่า 15 วัน	11-15 วัน	6-10 วัน	1-5 วัน	ไม่มีวันลาเลย	
สงขลา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	2	6	49	30	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	—	3	15	24	
พัทลุง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	—	6	17	30	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	1	—	11	12	
นครศรีธรรมราช	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	—	5	46	38	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	—	—	23	20	
สุราษฎร์ธานี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	—	4	15	18	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	—	1	7	14	
ชุมพร	ต่ำกว่าปริญญาตรี	—	—	—	24	26	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	—	—	4	4	
รวม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	2	21	151	142	319
	%	0.93	0.62	6.63	47.32	44.50	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป	2	1	4	60	74	141
	%	1.42	0.71	2.84	42.55	52.48	100

จากตาราง 68. แสดงให้เห็นว่า ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีในภาคศึกษา 3
 ลา 1 – 5 วัน มีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 47.32 รองลงมา ไม่มีวันลาเลย คิดเป็นร้อยละ
 44.50 ลา 11 วันขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.55 หรืออาจกล่าวได้ว่า
 ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนมาก (91.82 %) ไม่มีวันลาหรือลาไม่เกิน 5 วัน

ครูมีปริญญาตรีขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุดไม่มีวันลา คิดเป็นร้อยละ 52.48 รองลงมาลา
 1 – 5 วัน คิดเป็นร้อยละ 42.55 ลา 11 วันขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.13
 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูมีปริญญาตรีขึ้นไปส่วนมาก (95.03 %) ไม่มีวันลาหรือลาไม่เกิน 5 วัน

อาจสรุปได้ว่า ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีแนวโน้มว่า จะมีวันลาจลาจลมากกว่า
 ครูมีปริญญาตรีขึ้นไป

ตาราง 69. แสดงจำนวนวันลาของครู ในภาคต้นปีการศึกษา 2513
จำแนกตามอายุ เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและอายุ		จำนวนวันลากิจและลาป่วย					
		มากกว่า 15 วัน	11-15 วัน	6-10 วัน	1-5 วัน	ไม่มีวันลาเลย	
สงขลา	ไม่เกิน 40 ปี	1	1	7	53	47	
	41 ปีขึ้นไป	—	1	2	11	7	
พัทลุง	ไม่เกิน 40 ปี	—	1	5	24	38	
	41 ปีขึ้นไป	—	—	1	4	4	
นครศรีธรรมราช	ไม่เกิน 40 ปี	3	—	4	54	54	
	41 ปีขึ้นไป	—	—	1	15	4	
สุราษฎร์ธานี	ไม่เกิน 40 ปี	1	—	4	17	29	
	41 ปีขึ้นไป	—	—	1	5	3	
ชุมพร	ไม่เกิน 40 ปี	—	—	—	19	26	
	41 ปีขึ้นไป	—	—	—	8	5	
รวม	ไม่เกิน 40 ปี	5	2	20	167	194	388
	%	1.29	0.52	5.15	43.04	50.00	100
	41 ปีขึ้นไป	—	1	5	43	23	72
	%	—	1.39	6.94	59.73	31.94	100

จากตาราง 69. แสดงให้เห็นว่า ครูที่มีอายุไม่เกิน 40 ปีในภาคศึกษา 3 มีจำนวนมากที่สุดที่ไม่มีวันลาเลย คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาลา 1 – 5 วัน คิดเป็นร้อยละ 43.04 ลา 11 วันขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.81 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูอายุไม่เกิน 40 ปี ส่วนมาก (94.04 %) ไม่มีวันลา หรือลาไม่เกิน 5 วัน

ครูอายุ 41 ปีขึ้นไปลา 1 – 5 วัน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.73 รองลงมาไม่มีวันลาเลย คิดเป็นร้อยละ 31.94 ลา 11 – 15 วัน มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.39 ที่มากกว่า 15 วันไม่มี หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูอายุ 41 ปีขึ้นไป ส่วนมาก (91.67 %) ลาไม่เกิน 5 วัน หรือไม่มีวันลาเลย

จากข้อมูลอาจสรุปได้ว่า ครูอายุ 41 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มว่าจะมีจำนวนวันลาจลลาล่วย มากกว่าครูที่มีอายุไม่เกิน 40 ปี

ตาราง 70. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513

จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและอายุราชการ		จำนวนวันลากิจและลาป่วย					
		มากกว่า 15 วัน	11-15 วัน	6-10 วัน	1-5 วัน	ไม่มีวันลาเลย	
สงขลา	ไม่เกิน 5 ปี	1	—	4	21	29	
	6 ปีขึ้นไป	—	2	5	43	25	
พัทลุง	ไม่เกิน 5 ปี	—	1	—	7	24	
	6 ปีขึ้นไป	—	—	6	16	23	
นครศรีธรรมราช	ไม่เกิน 5 ปี	1	—	3	13	19	
	6 ปีขึ้นไป	2	—	4	55	38	
สุราษฎร์ธานี	ไม่เกิน 5 ปี	1	—	1	4	13	
	6 ปีขึ้นไป	—	—	4	18	19	
ชุมพร	ไม่เกิน 5 ปี	—	—	—	4	10	
	6 ปีขึ้นไป	—	—	—	24	20	
รวม	ไม่เกิน 5 ปี	3	1	8	49	95	156
	%	1.92	0.64	5.13	31.41	60.90	100
	6 ปีขึ้นไป	2	2	19	156	125	304
	%	0.66	0.66	6.25	51.31	41.12	100

จากตาราง 70. แสดงให้เห็นว่า มีครูในภาคศึกษา 3 ที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด ตกเป็นร้อยละ 60.90 ที่ไม่มีวันลาเลย รองลงมา 1 – 5 วัน คิดเป็นร้อยละ 31.41 ลา 11 วันขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.56 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี ในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (92.31 %) ไม่มีวันลา หรือลาไม่เกิน 5 วัน

ครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไปลา 1 – 5 วัน เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.31 รองลงมาไม่มีวันลาเลย คิดเป็นร้อยละ 41.12 มีวันลา 11 วันขึ้นไปมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.32 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ส่วนมาก (92.43 %) ลาไม่เกิน 5 วัน หรือไม่มีวันลา

อาจสรุปได้ว่า ครูที่มีอายุราชการต่างกันมีจำนวนวันลาภิจลาป่วยไม่ต่างกัน

ตาราง 71. แสดงจำนวนวันลาของครูในภาคต้น ปีการศึกษา 2513
 จาแนกตามเงินเดือน เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและเงินเดือน		จำนวนวันลาภิจและลาป่วย					
		มากกว่า 15 วัน	11-15 วัน	6-10 วัน	1-5 วัน	ไม่มีวันลาเลย	
สงขลา	ไม่เกิน 1300 บาท	1	—	5	37	32	
	1400 - 2750 บาท	—	2	4	20	24	
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	2	3	
พัทลุง	ไม่เกิน 1300 บาท	—	—	3	13	32	
	1400 - 2750 บาท	—	1	3	14	10	
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	1	—	
นครศรีธรรมราช	ไม่เกิน 1300 บาท	—	—	3	29	32	
	1400 - 2750 บาท	3	—	2	41	25	
สุราษฎร์ธานี	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	
	ไม่เกิน 1300 บาท	1	—	4	5	17	
	1400 - 2750 บาท	—	—	2	15	16	
ชุมพร	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	
	ไม่เกิน 1300 บาท	—	—	1	10	19	
	1400 - 2750 บาท	—	—	—	17	11	
รวม	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	
	ไม่เกิน 1300 บาท	2	—	16	94	132	244
	%	0.82	—	6.56	38.52	54.10	100
	1400 - 2750 บาท	3	3	11	107	86	210
	%	1.43	1.43	5.24	50.95	40.95	100
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	3	3	6
%	—	—	—	50.00	50.00	100	

จากตาราง 71. แสดงว่า ครูเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท ที่ไม่มีวันลาเลย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.10 รองลงมาลา 1 – 5 วัน คิดเป็นร้อยละ 38.52 อยู่มากกว่า 15 วันมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.82 หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูในภาค ศึกษา 3 ที่มีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท ส่วนมาก (92.62 %) ไม่มีวันลาหรือลาไม่เกิน 5 วัน

ครูเงินเดือน 1400 – 2750 บาท ลา 1 – 5 วันมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.95 รองลงมาไม่มีวันลาเลย คิดเป็นร้อยละ 40.95 ลา 11 วันขึ้นไปมีเป็นจำนวน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.86 หรือกล่าวได้ว่า ครูเงินเดือน 1400 – 2750 บาทในภาค ศึกษา 3 ส่วนมาก (91.90 %) ลาไม่เกิน 5 วันหรือไม่มีวันลาเลย

ครูเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไปทั้งหมด (100.00 %) ลาไม่เกิน 5 วัน หรือไม่มี วันลา

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างครูที่มีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท กับครูที่มีเงินเดือน 1400 – 2750 บาท จะเห็นว่าวันลาจลาล่าวยใกล้เคียงกัน ส่วนกับครูที่มีเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป ไม่ได้เปรียบเทียบเพราะความถี่ที่ได้น้อย (6)

ตาราง 72. แสดงจำนวนวันลาของครูใหญ่ ในภาคต้นปีการศึกษา 2513 จำแนกตามเพศ วุฒิ อายุ จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ และอัตราเงินเดือน

รายการ	ลามากกว่า 15 วัน		ลา 11-15 วัน		ลา 6-10 วัน		ลา 1-5 วัน		ไม่มีวันลาเลย		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
เพศ												
ชาย	-	-	-	-	-	-	5	35.71	9	64.29	14	100
หญิง	-	-	-	-	-	-	2	25.00	6	75.00	8	100
วุฒิ												
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	4	26.67	11	73.33	15	100
ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	3	42.86	4	57.14	7	100
อายุ												
ไม่เกิน 40 ปี	-	-	-	-	-	-	3	37.50	5	62.50	8	100
41 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	4	28.57	10	71.43	14	100
จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่												
ไม่เกิน 5 ปี	-	-	-	-	-	-	6	42.86	8	57.14	14	100
6 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	1	12.50	7	87.50	8	100
เงินเดือน												
ไม่เกิน 1300 บาท	-	-	-	-	-	-	1	33.33	2	66.67	3	100
1300 - 2750 บาท	-	-	-	-	-	-	3	27.27	8	72.73	11	100
2900 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	3	37.50	5	62.50	8	100

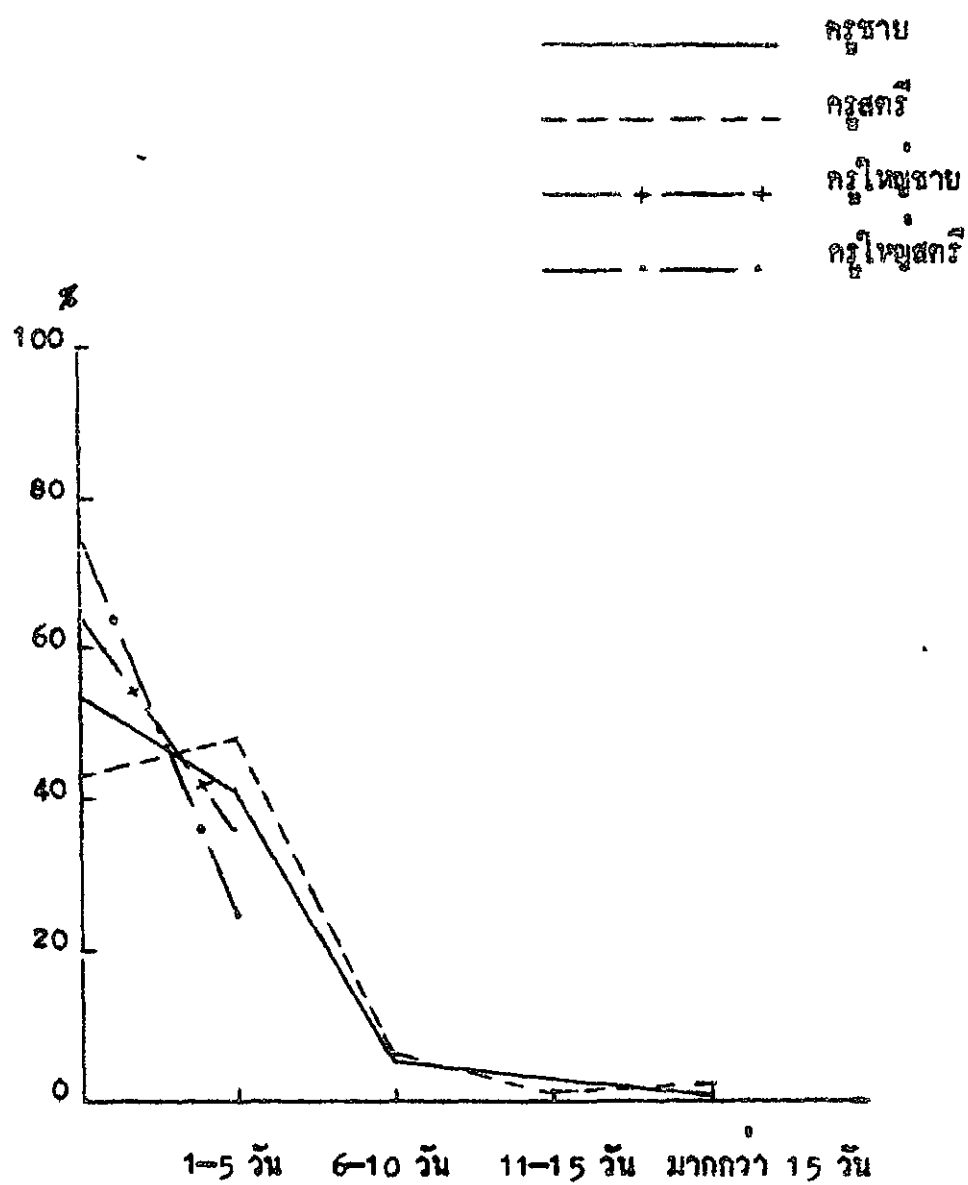
จากการารว 72. แสดงให้เห็นว่า ครุใหญ่ขายส่วนมาก (64.29 %) เช่นเดียวกับ ครุใหญ่สตรีส่วนมาก (75.00 %) ก็ไม่มีวันลา ครุใหญ่ชายมีแนวโน้มว่า จะมีวันลาจลาป่วย มากกว่าครุใหญ่สตรี

ครุใหญ่วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนมาก (73.33 %) ไม่มีวันลาเลย ส่วนครุใหญ่ที่มีวุฒิ ปริญญาตรีขึ้นไป ที่ไม่มีวันลากับลาไม่เกิน 5 วัน มีอัตราส่วนใกล้เคียงกันคือ 3 : 2 ครุใหญ่ที่มี วุฒิปริญญาตรีขึ้นไปมีแนวโน้มว่า จะมีวันลาจลาป่วยมากกว่าครุใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

ครุใหญ่ที่มีอายุไม่เกิน 40 ปี ส่วนมาก (62.50 %) ไม่มีวันลา เช่นเดียวกับครุใหญ่ มีอายุ 41 ปีขึ้นไปส่วนมาก (71.43 %) ครุใหญ่ที่มีอายุไม่เกิน 40 ปีมีแนวโน้มว่า จะมีวันลา มากกว่าครุใหญ่ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป

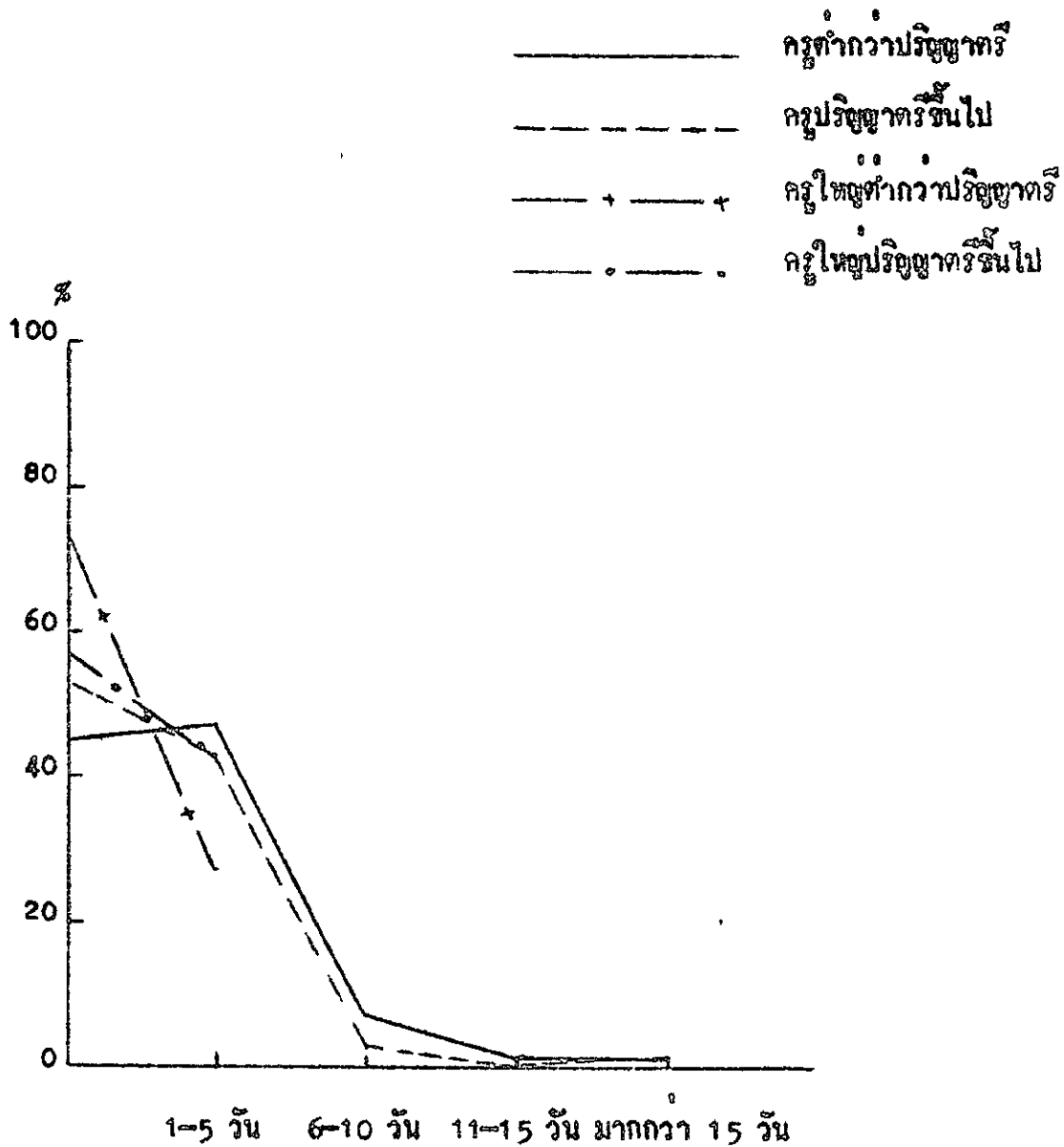
ครุใหญ่ที่มีอายุการเป็นครุใหญ่ไม่เกิน 5 ปี ที่ไม่รับลากับลาไม่เกิน 5 วัน มีอัตราส่วน ใกล้เคียงกัน คือ 3 : 2 ที่มีอายุการเป็นครุใหญ่ 6 ปีขึ้นไป ส่วนมาก (87.50 %) ไม่มีวันลา หรืออาจกล่าวว่า ครุใหญ่ที่มีอายุการเป็นครุใหญ่ไม่เกิน 5 ปี มีวันลาจลาป่วยมากกว่าครุใหญ่ ที่มีอายุการเป็นครุใหญ่ 6 ปีขึ้นไป

ครุใหญ่ที่มีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาทส่วนมาก (66.67 %) ครุใหญ่เงินเดือน 1400 – 2750 บาทส่วนมาก (72.73 %) และครุใหญ่เงินเดือน 2900 บาทขึ้นไปส่วนมาก (62.50 %) ไม่มีวันลาเลย ครุใหญ่ที่มีเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไปมีแนวโน้มว่า จะมีวันลาจลาป่วยมากที่สุด รองลงมาเป็นครุใหญ่เงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท และครุใหญ่เงินเดือน 1400 – 2750 บาท มีวันลาจลาป่วยน้อยที่สุด

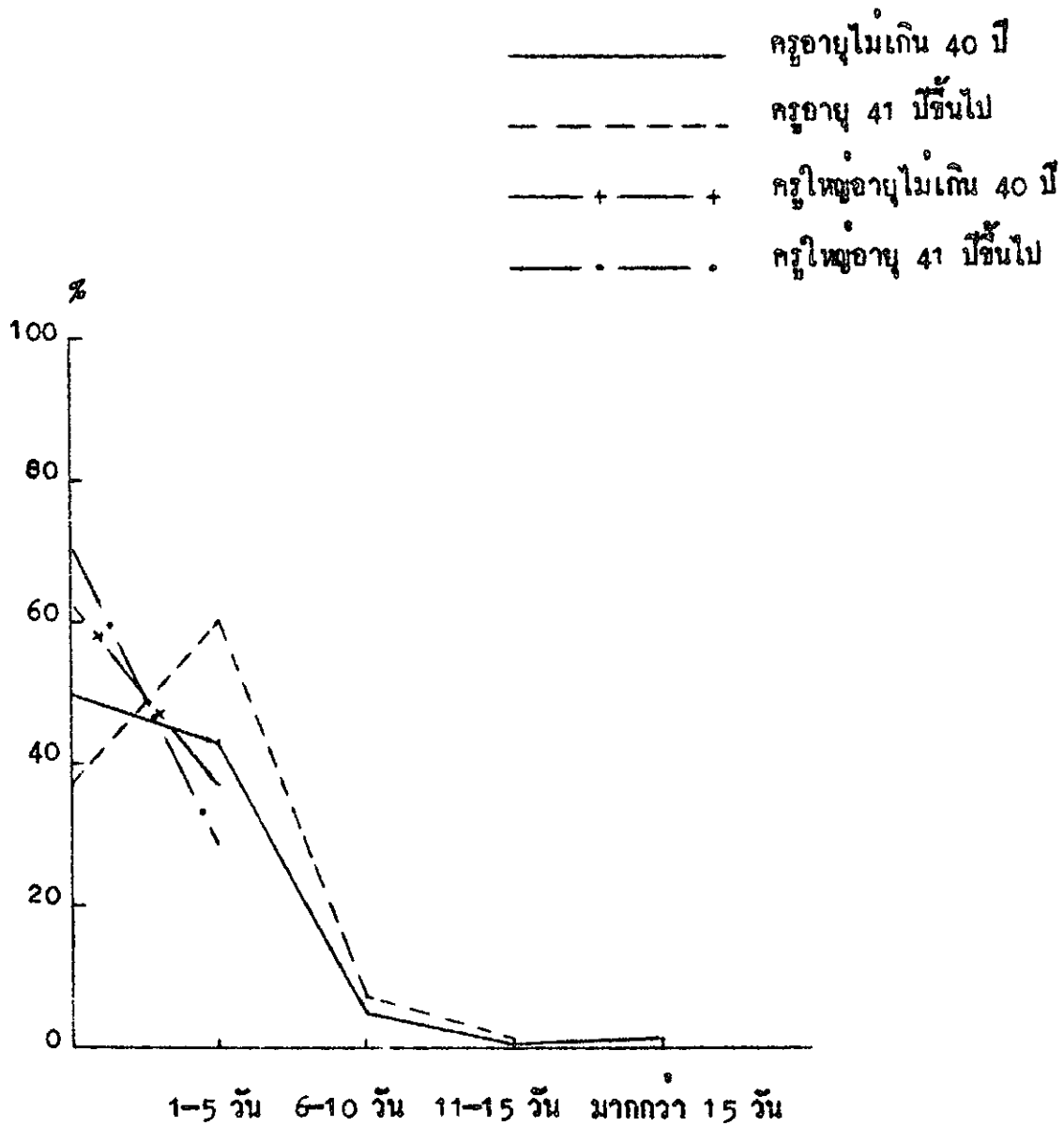
ที่มา ตาราง 67, 72

ภาพที่ 11. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนวันลาของครุชาบ ครุสตร ครุใหญ่ชาบ และครุใหญ่สตร

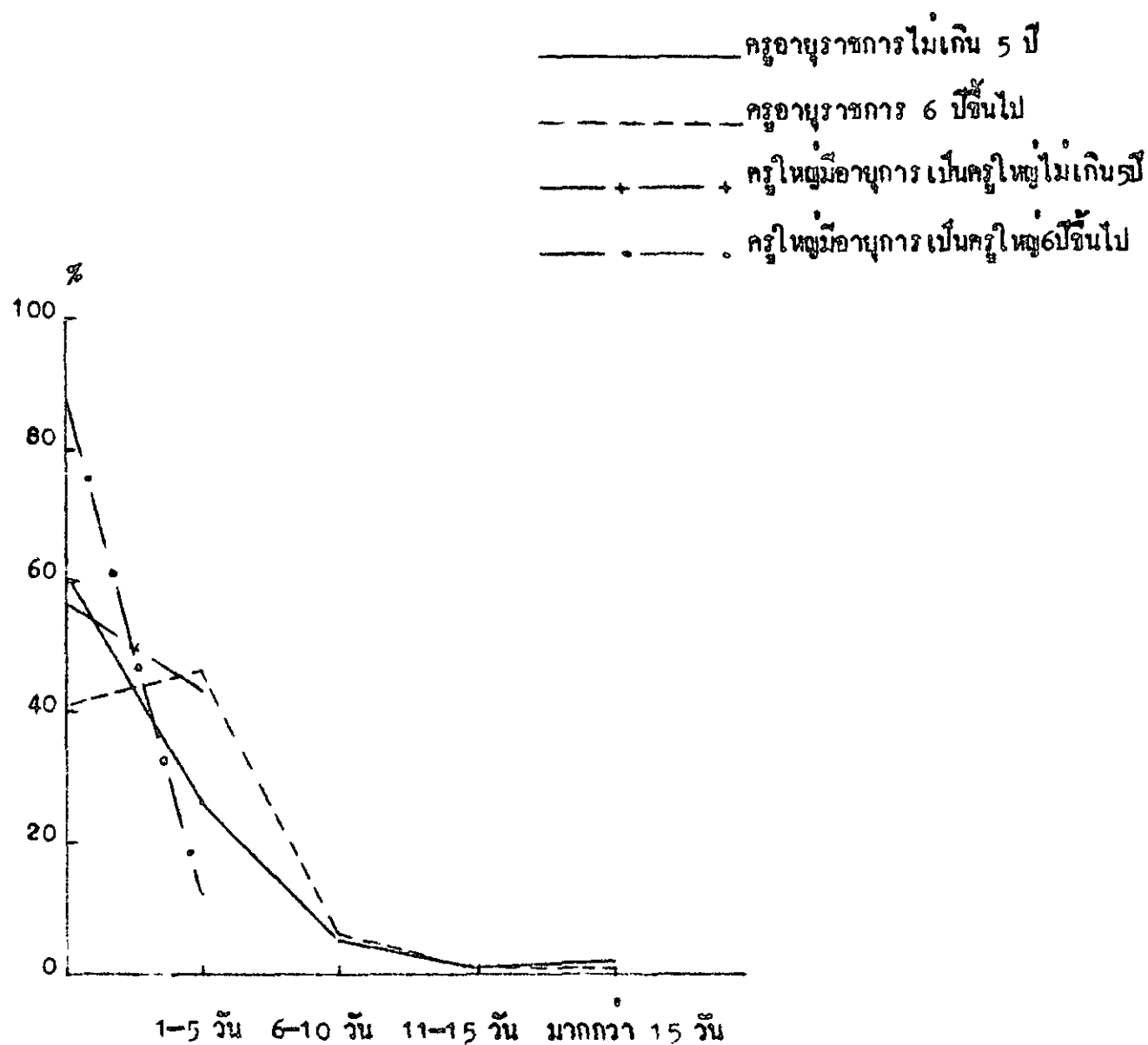
ที่มา ตาราง 68, 72

ภาพที่ 12. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนวันลา ของครุต่ำกว่าปริญชาติ
ครูปริญชาติขึ้นไป ครุใหญ่ต่ำกว่าปริญชาติ และครุใหญ่ปริญชาติขึ้นไป

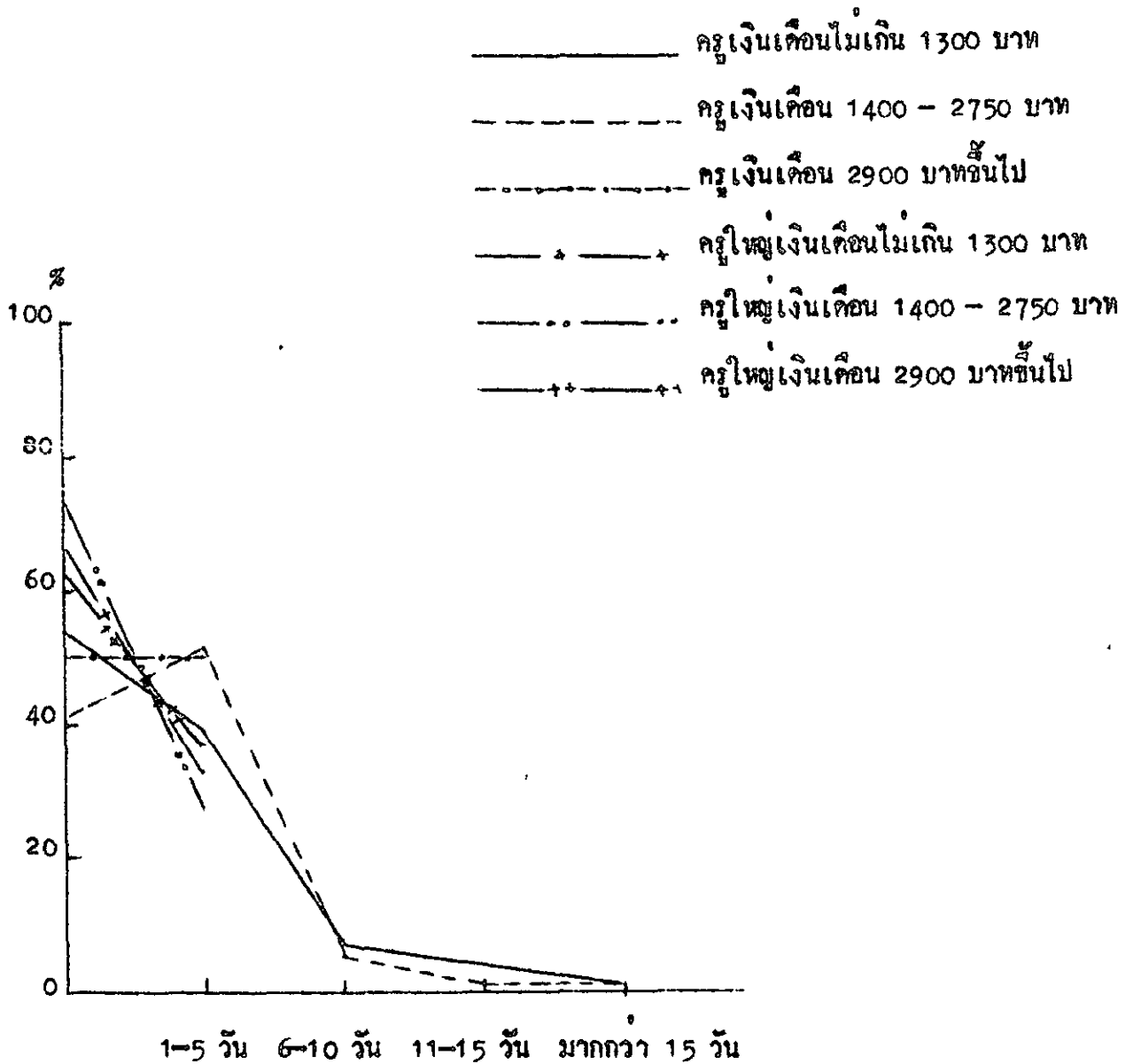
ที่มา ตาราง 69, 72

ภาพที่ 13. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนวันลาของครุอายุไม่เกิน 40 ปี ครุอายุ 41 ปีขึ้นไป ครุใหญ่อายุไม่เกิน 40 ปี และครุใหญ่อายุ 41 ปีขึ้นไป

ที่มา ตาราง 70 , 72

ภาพที่ 14. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนวันลาของครุฑอายุราชการไม่เกิน 5 ปี ครุฑอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ครุฑใหญ่มีอายุการเป็นครุฑใหญ่ไม่เกิน 5 ปี และครุฑใหญ่มีอายุการเป็นครุฑใหญ่ 6 ปีขึ้นไป

ที่มา ตาราง 71, 72

ภาพที่ 15. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนวันลาของคุรุเงินเคียนไม่เกิน 1300 บาท คุรุเงินเคียน 1400 - 2750 บาท คุรุเงินเคียน 2900 บาทขึ้นไป คุรุใหญ่เงินเคียนไม่เกิน 1300 บาท คุรุใหญ่เงินเคียน 1400 - 2750 บาท และคุรุใหญ่เงินเคียน 2900 บาทขึ้นไป

ตาราง 73. แสดงจำนวนครูที่เข้าสอนแทนครูที่ไม่มาทำการสอน จำแนกเป็น
รายจังหวัด

จังหวัด	การเข้าสอนแทนครูที่ไม่มา			
	ไม่เคย	น้อยครั้ง	มากครั้ง	
สงขลา	29	87	14	
พัทลุง	4	42	31	
นครศรีธรรมราช	14	90	31	
สุราษฎร์ธานี	14	35	11	
ชุมพร	4	45	9	
รวม	65	299	96	460
จำนวน				
%	14.13	65.00	20.87	100

จากตาราง 73. ปรากฏว่า ครูในภาคศึกษา 3 ร้อยละ 65.00 เข้าสอนแทนครูที่ไม่มาน้อยครั้ง ร้อยละ 20.87 สอนแทนมากครั้ง อีกร้อยละ 14.13 ไม่เคยสอนแทน หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ครูส่วนมาก (85.87 %) เคยเข้าสอนแทนครูที่ไม่มา มีเพียงส่วนน้อย (14.13 %) ที่ไม่เคยเข้าสอนแทนเลย

ตาราง 74. แสดงชั้นเรียนที่ว่างไม่มีครูเข้าสอน ตามความสังเกตของครู
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ชั้นว่างไม่มีครูเข้าสอน					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย	
สงขลา	—	2	11	89	28	
พัทลุง	2	4	6	56	9	
นครศรีธรรมราช	3	7	8	75	42	
สุราษฎร์ธานี	1	1	8	39	11	
ชุมพร	—	—	4	36	18	
รวม จำนวน	6	14	37	295	108	460
%	1.30	3.04	8.04	64.14	23.48	100

จากตาราง 74. ตามความสังเกตของครู ชั้นเรียนในภาคศึกษา 3 ว่างน้อยมีเปอร์เซ็นต์
สูงสุด คือ 64.14 % รองลงมาไม่มีชั้นว่างเลย คือ 23.48 % ที่ว่างมากที่สุด มีเปอร์เซ็นต์
ต่ำสุด คือ 1.30 % หรืออาจจะกล่าวว่า ครูส่วนมาก (87.62 %) ในภาคศึกษา 3 เห็นว่า
ชั้นเรียนว่างโดยไม่มีครูสอนมีน้อยหรือไม่มีเลย

ตาราง 75. แสดงจำนวนครั้งที่มีการประชุมปรึกษางานในโรงเรียน

	การประชุมและการปรึกษางานกันในโรงเรียน					รวม
	ไม่มี การประชุมเลย	ภาคเรียน ละครั้ง	ภาคเรียน ละ 2 ครั้ง	เกือบ ละครั้ง	มากกว่า เกือบละครั้ง	
จำนวน	—	—	5	12	5	22
%	—	—	22.73	54.54	22.73	100

จากตาราง 75. ปรากฏว่า โรงเรียนในภาคศึกษา 3 มีการประชุมกันเกือบละครั้ง มีมากที่สุด คือ 54.54 % ประชุมกันเกือบหนึ่งมากกว่า 1 ครั้ง กับประชุมกันภาคเรียนละ 2 ครั้งมีจำนวนเท่ากันคือ 22.73 % อาจกล่าวได้ว่า โรงเรียนในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (77.27 %) มีการประชุมปรึกษางานอย่างน้อยเกือบละ 1 ครั้ง

ตาราง 76. แสดงระดับความพอใจของครูเกี่ยวกับระดับมาตรฐานการเรียนรู้
 ของนักเรียน เมื่อเทียบกับที่อื่น ๆ จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความพอใจในระดับมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียน					
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
สงขลา	—	11	59	57	3	
พัทลุง	2	10	44	21	—	
นครศรีธรรมราช	2	5	67	55	6	
สุราษฎร์ธานี	—	7	35	13	5	
ชุมพร	1	10	32	14	1	
รวม จำนวน	5	43	251	160	15	160
%	1.09	9.35	51.52	34.78	3.26	100

จากตาราง 76. แสดงว่า ครูในภาคศึกษา 3 พอใจมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียน
 อยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนมาก (51.52 %) รองลงมารู้สึกพอใจมาก (34.78 %) ที่พอใจ
 น้อยมีน้อยที่สุด (1.09 %) หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูส่วนมาก (89.56 %) รู้สึกพอใจระดับมาตรฐาน
 การเรียนรู้ของนักเรียน อีก 10.44 % ไม่ค่อยรู้สึกพอใจนัก

ตาราง 77. แสดงระดับความพอใจของครูใหญ่เกี่ยวกับระดับมาตรฐานการเรียนรู้
 ของนักเรียน เมื่อเทียบกับที่อื่น ๆ

	ความพอใจในระดับมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียน					
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
จำนวน	1	1	17	3	—	22
%	4.54	4.54	77.28	13.64	—	100

จากตาราง 77. พบว่า ครูใหญ่รู้สึกพอใจมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียน อยู่ใน
 ระดับปานกลาง มีมากที่สุด (77.28 %) รองลงมารู้สึกพอใจมาก (13.64 %) และรู้สึกพอใจ
 มีน้อยที่สุด (9.08 %) หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (90.92 %) ¹
 รู้สึกพอใจระดับมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียน อีก 9.08 % รู้สึกไม่ค่อยพอใจนัก

ตาราง 78. แสดงการใช้เวลาว่างที่โรงเรียนของครู จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	การใช้เวลาในชั่วโมงว่างของครู					
	เตรียมการสอน	ตรวจงานนักเรียน	อ่านหนังสือ	พบปะกับเพื่อนครู	พักผ่อนเพราะเหนื่อยจากการสอน	อื่น ๆ
สงขลา	80	113	80	67	39	22
พัทลุง	43	64	50	32	21	12
นครศรีธรรมราช	83	108	95	72	42	21
สุราษฎร์ธานี	37	50	29	28	42	21
ชุมพร	36	43	41	38	20	6
รวม *	279	378	295	237	164	82
%	19.44	26.34	20.56	16.52	11.43	5.71

หมายเหตุ * ตอบไข่มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 78. แสดงว่า ครูใช้เวลาว่างกับการตรวจงานนักเรียน มีมากที่สุด (26.34 %) รองลงมาใช้อ่านหนังสือ (20.56 %) เตรียมการสอน (19.44 %) พบปะกับเพื่อนครู (16.52 %) พักผ่อนเพราะเหนื่อยจากการสอน (11.43 %) และเพื่อกิจการอื่น ๆ (5.71 %) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์สถิติการและขวัญของครู

จากการศึกษาคำตอบแบบสอบถามของครู - อาจารย์ ครูใหญ่ - อาจารย์ใหญ่
ปรากฏผลตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 79. แสดงจำนวนครูที่อยู่อาศัยและไม่ได้อยู่อาศัยบ้านพักครู ความสะดวก
สบายของผู้อยู่บ้านพักครู และความจำเป็นที่ต้องอยู่บ้านพักครูของผู้ที่ไม่ได้อยู่
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	อยู่ บ้านพักครู	ไม่อยู่ บ้านพักครู		ความสะดวกสบาย ของผู้อยู่			ความจำเป็นของ ผู้ไม่ได้อยู่		
				สบาย	ไม่สบาย		จำเป็น	ไม่จำเป็น	
สงขลา	33	97		20	13		66	31	
พัทลุง	20	57		12	8		28	29	
นครศรีธรรมราช	17	18		15	2		69	49	
สุราษฎร์ธานี	4	56		3	1		26	30	
ชุมพร	11	47		10	1		18	29	
รวม จำนวน	85	375	460	60	25	85	207	168	375
%	18.48	81.52	100	70.59	29.41	100	55.20	44.80	100

จากตาราง 79. ปรากฏว่า ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (81.52 %) ไม่ได้อยู่บ้าน
พักครู ที่ได้อยู่บ้านพักครูมีเพียง 18.48 %

สำหรับผู้ที่อยู่บ้านพักครู ส่วนมาก (70.59 %) เห็นว่าบ้านพักครูมีความสะดวกสบาย
อีก 29.41 % บอกว่าไม่มีความสะดวกสบาย

สำหรับผู้ที่ไม่ได้กลับบ้านพักครู บอกว่าจำเป็นต้องอยู่บ้านพักครู 55.20 % อีก 44.80 % บอกว่าไม่จำเป็น

ตาราง 80. แสดงความสะดวกเรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่มที่ครูได้รับ
จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความสะดวกเรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่ม					
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
สงขลา	8	22	63	32	5	
พัทลุง	—	18	33	23	3	
นครศรีธรรมราช	11	14	74	30	6	
สุราษฎร์ธานี	7	7	32	10	4	
ชุมพร	3	2	40	10	3	
รวม	29	63	242	105	21	460
%	6.30	13.69	52.61	22.83	4.57	100

จากตาราง 80. ปรากฏว่า ครูในภาคศึกษา 3 ได้รับความสะดวกเรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่มอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.61 รองลงมาได้รับความสะดวกมาก คิดเป็นร้อยละ 22.82 ที่ได้รับความสะดวกมากที่สุด มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.57 หรืออาจจะกล่าวว่า ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมาก (80.01 %) ได้รับความสะดวกในเรื่องอาหารกลางวันและน้ำดื่ม อีก 19.99 % ไม่ค่อยได้รับความสะดวก

ตาราง 81. แสดงความพอเพียงของอุปกรณ์และหนังสือประกอบการสอนที่โรงเรียน
จัดให้ในทัศนะของครู จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	การจัดอุปกรณ์และหนังสือประกอบการสอนให้ครู					
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
สงขลา	10	26	60	30	4	
พัทลุง	1	9	40	25	2	
นครศรีธรรมราช	18	27	66	22	2	
สุราษฎร์ธานี	3	9	28	19	1	
ชุมพร	1	8	30	13	6	
รวม	33	79	224	109	15	460
%	7.17	17.17	48.70	23.70	3.26	100

จากตาราง 81. ปรากฏว่า โรงเรียนได้จัดอุปกรณ์และหนังสือประกอบการสอนให้ครูอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.70 รองลงมาจัดหาให้มาก คิดเป็นร้อยละ 23.70 ที่จัดหาได้มากที่สุดมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.26 หรืออาจกล่าวได้ว่า ในทัศนะของครูเห็นว่า ครูส่วนมาก (75.66 %) ในภาคศึกษา 3 ได้รับอุปกรณ์และหนังสือประกอบการสอนจากโรงเรียน อีก 24.34 % เห็นว่าไม่ค่อยจะได้รับ

ตาราง 82. แสดงค่าเฉลี่ย การส่งเสริมขวัญและกำลังใจที่ครูได้รับ จำแนกตาม
เพศ วุฒิ และอายุราชการของครู

การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ	ค่าเฉลี่ย					
	เพศ		วุฒิ		อายุราชการ	
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี ขึ้นไป	ไม่เกิน 5 ปี	6 ปีขึ้นไป
ความเสมอภาคและความยุติธรรม	3.646	3.453	3.504	3.361	3.416	3.467
การยกย่องให้เกียรติและส่งเสริมกำลังใจ	3.272	3.283	3.247	3.226	3.320	3.302
การรับความคิดเห็นจากครูของครูใหญ่	3.343	3.495	3.470	3.297	3.435	3.388
การส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.133	3.220	3.335	3.241	3.192	3.174
การส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาค้นคว้า และเลื่อนวิทยฐานะ	3.299	3.377	3.351	3.347	3.307	3.322
ความสะดวกสบายของที่ทำงาน	3.191	3.148	3.175	2.992	3.160	3.789

หมายเหตุ กำนั้หนักของ $\bar{x}$

- 1.000 หมายความว่า น้อยที่สุด
2.000 หมายความว่า น้อย
3.000 หมายความว่า ปานกลาง
4.000 หมายความว่า มาก
5.000 หมายความว่า มากที่สุด

จากตาราง 82. ปรากฏว่า

ความเสมอภาคและความยุติธรรม

- ครูชายและครูสตรีได้รับค่าเสมอภาคและความยุติธรรมเท่าเทียมกัน โดยได้รับ
ความเสมอภาคและความยุติธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

- ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี รู้ดีกว่าตนได้รับความเสมอภาคและความยุติธรรมค่อนข้างมาก
ครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป รู้ดีกว่าได้รับความเสมอภาคและยุติธรรมในระดับปานกลาง
- ครูมีอายุราชการไม่เกิน 5 ปีกับครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ได้รับความเสมอภาค
และความยุติธรรมเท่าเทียมกัน โดยได้รับในระดับปานกลาง

การยกย่องให้เกียรติและการส่งเสริมกำลังใจ

- ครูชาย ครูสตรี ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ครูมีอายุราชการ
ไม่เกิน 5 ปี และครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป แต่ละกลุ่มได้รับการยกย่อง
ให้เกียรติและการส่งเสริมกำลังใจเท่าเทียมกัน โดยได้รับในระดับปานกลาง
ทั้งหมด

การรับความคิดเห็นจากครูของครูใหญ่

- ครูใหญ่รับความคิดเห็นจาก ครูชาย ครูสตรี ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครูมีวุฒิปริญญาตรี
ขึ้นไป ครูมีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี และครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป เท่าเทียมกัน
โดยรับความคิดเห็นของครูแต่ละกลุ่มในระดับปานกลางทั้งหมด

การส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

- ครูชาย ครูสตรี ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ครูมีอายุราชการ
ไม่เกิน 5 ปี และครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ต่างก็ได้รับการส่งเสริมความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์เท่าเทียมกัน โดยได้รับการส่งเสริมในระดับปานกลางทั้งหมด

การส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาหาความรู้และเลื่อนวิทยฐานะ

- ครูชาย ครูสตรี ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ครูมีอายุราชการ
ไม่เกิน 5 ปี และครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ต่างก็ได้รับการส่งเสริมเท่าเทียมกัน
โดยได้รับการส่งเสริมในระดับปานกลาง

ความสะอาดสบายของที่ทำงาน

- ครูชายกับครูสตรี รู้ดีกว่าที่ทำงานมีความสะอาดสบายเหมือน ๆ กัน โดยรู้ดีกว่า
ได้รับในระดับปานกลาง

- ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป รู้สึกว่าที่ทำงานมีความสะดวกสบายเหมือน ๆ กัน โดยรู้สึกว่าได้รับในระดับปานกลาง
- ครูมีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี รู้สึกว่าที่ทำงานมีความสะดวกสบายในระดับปานกลาง ส่วนครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป รู้สึกว่าที่ทำงานมีความสะดวกสบายมาก

อาจสรุปเกี่ยวกับการส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครูในภาคศึกษา 3 ได้ว่า ครูส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมขวัญและกำลังใจในขั้นต่าง ๆ เท่าเทียมกัน และได้รับในระดับปานกลาง เพศ วุฒิ และอายุราชการไม่ทำให้ได้รับการส่งเสริมขวัญและกำลังใจต่างกัน

ตาราง 83. แสดงระดับความสนใจให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการทำงาน
ของครู ในทัศนะของครูใหญ่

	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
จำนวน	1	—	14	7	—	22
%	4.54	—	63.64	31.82	—	100

จากตาราง 83. ปรากฏว่า ครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 เห็นว่า ครูมีความสนใจให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.64 รองลงมาเห็นว่าครูให้ความสนใจมาก คิดเป็นร้อยละ 31.82 ที่ให้ความเห็นน้อยที่สุด มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.54 หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ครูใหญ่ส่วนมาก (85.46 %) เห็นว่าครูในภาคศึกษา 3 มีความสนใจให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการทำงาน

ตาราง 84. แสกก่าเฉลี่ย และค่าความแปรปรวน ความรู้สึกปลอดภัยและ
และอบอุ่นใจของครู จำแนกตามเพศ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความรู้สึกปลอดภัยและความอบอุ่นใจในการทำงาน			
	ชาย		หญิง	
	$\bar{x}^*$	s^2	$\bar{x}^*$	s^2
สงขลา	3.352	.3929	3.531	.5915
พัทลุง	3.431	.9719	3.454	.8806
นครศรีธรรมราช	3.583	.8380	3.539	.5407
สุราษฎร์ธานี	3.500	.5344	3.466	1.0160
ชุมพร	3.777	.7948	3.677	.6924
ทั้งภาค	3.513	.7217	3.534	.6882

หมายเหตุ * กำน่นักของ $\bar{x}$ เหมือนตาราง 82.

จากตาราง 84. เมื่อพิจารณาค่ารายเฉลี่ยของครูชาย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.513 กับค่ารายเฉลี่ยของครูสตรี ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.534 จะเห็นว่า ทั้งครูชายและครูสตรีต่างก็มีความรู้สึกปลอดภัยและภาวะอบอุ่นใจในการทำงานค่อนข้างมาก และเมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของกลุ่มครูชาย (.7217) และของกลุ่มครูสตรี (.6882) ปรากฏว่าความคิดเห็นในแต่ละกลุ่มสอดคล้องกัน

ตาราง 85. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจ
จำแนกตามวุฒิ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงาน			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป	
	$\bar{x}^*$	s^2	$\bar{x}^*$	s^2
สงขลา	3.459	.6698	3.444	.5082
พัทลุง	3.566	.8657	3.166	.2318
นครศรีธรรมราช	3.703	.6109	2.954	2.9513
สุราษฎร์ธานี	3.605	.5697	3.172	1.0649
ชุมพร	3.700	.7857	4.000	.5714
ทั้งภาค	3.602	.5932	3.248	1.3665

หมายเหตุ * คำนวณจากหน้าหนึ่งของ $\bar{x}$ เหมือนตาราง 82.

จากตาราง 85. ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงาน อยู่ในระดับค่อนข้างมาก (3.602) และเมื่อพิจารณาจากความแปรปรวน (.5932) ปรากฏว่า กลุ่มครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยและความอบอุ่นสอดคล้องกัน ส่วนครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป มีความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง (3.248) และเมื่อพิจารณาจากความแปรปรวน (1.3665) พบว่า ครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป มีความเห็นแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่าครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี โดยเฉพาะจังหวัด นครศรีธรรมราชมีความเห็นแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่าจังหวัดอื่น ๆ

ตาราง 86. แสวงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจ
ของครู จำแนกตามอายุ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงาน			
	ไม่เกิน 40 ปี		41 ปีขึ้นไป	
	$\bar{x}^*$	s^2	$\bar{x}^*$	s^2
สงขลา	4.091	.6048	4.000	.4000
พัทลุง	3.382	.8366	4.000	.5000
นครศรีธรรมราช	3.504	.2170	3.950	.4710
สุราษฎร์ธานี	3.470	.6541	3.555	1.5277
ชุมพร	3.688	.7191	3.846	.8076
ทั้งภาค	3.665	.5773	3.903	.6242

หมายเหตุ * กำนัหนักของ $\bar{x}$ เหมือนตาราง 82.

จากตาราง 86. ครูมีอายุไม่เกิน 40 ปี มีความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงานในระดับค่อนข้างมาก (3.665) ส่วนครูมีอายุ 41 ปีขึ้นไปมีความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงานมาก (3.903) คือมากกว่าครูมีอายุไม่เกิน 40 ปี เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของความถี่เห็นของกลุ่มครูมีอายุไม่เกิน 40 ปี (0.5773) กับของกลุ่มครูมีอายุ 41 ปีขึ้นไป พบว่า ความถี่เห็นภายในกลุ่มของแต่ละกลุ่มสอดคล้องกัน

ตาราง 87. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความรู้สึกปลอดภัย และอบอุ่นใจของครู จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงาน			
	ไม่เกิน 5 ปี		6 ปีขึ้นไป	
	$\bar{x}^*$	s^2	$\bar{x}^*$	s^2
สงขลา	3.163	.9171	3.506	.9830
พัทลุง	3.406	.7651	3.466	.9000
นครศรีธรรมราช	3.527	.6563	3.616	.7287
สุราษฎร์ธานี	3.578	.9239	2.951	1.9585
ชุมพร	3.428	.2637	3.818	.8498
รวม	3.372	.7770	3.507	1.0362

หมายเหตุ * คำนวณจากของ $\bar{x}$ เหมือนตาราง 82.

จากตาราง 87. ครูที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี มีความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง (3.372) และเมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวน (0.7770) ปรากฏว่ากลุ่มครูมีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยและความอบอุ่นในการทำงานสอดคล้องกัน ส่วนครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป มีความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงานค่อนข้างมาก (3.507) และเมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวน (1.0362) พบว่าครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่าครูที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี โดยเฉพาะจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความเห็นภายในกลุ่มแตกต่างกันมากกว่าจังหวัดอื่น ๆ

ตาราง 83. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจ
ของครู จำแนกตามเงินเดือน เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงาน					
	ไม่เกิน 1300 บาท		1400 – 2750 บาท		2900 บาทขึ้นไป	
	$\bar{x}^*$	s^2	$\bar{x}^*$	s^2	$\bar{x}^*$	s^2
สงขลา	3.293	.6965	3.660	.3942	4.000	.5000
พัทลุง	3.312	.9971	3.500	.7777	—	—
นครศรีธรรมราช	3.703	.5612	3.549	.9939	—	—
สุราษฎร์ธานี	3.444	.7179	3.666	.4166	—	—
ชุมพร	3.566	.5988	3.964	.7764	—	—
ทั้งหมด	3.455	.6687	3.643	.7187	4.000	.5000

หมายเหตุ * คำนวณจากของ $\bar{x}$ เหมือนตาราง 82.

จากตาราง 83. ครูมีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท มีความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจ
ในการทำงานในระดับปานกลาง (3.455) ครูมีเงินเดือน 1400 – 2750 บาท มีความรู้สึก
ปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงานค่อนข้างมาก (3.643) ส่วนครูที่มีเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป
มีความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจในการทำงานมากที่สุด (4.000) และเมื่อพิจารณาจากความ
แปรปรวนของความคิดเห็นของกลุ่มครูมีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท (.6687) กลุ่มครู
มีเงินเดือน 1400 – 2750 บาท (.7187) และของกลุ่มครูมีเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป
(.5000) พบว่า ความคิดเห็นภายในกลุ่มของแต่ละกลุ่มสอดคล้องกัน

ตาราง 89. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความร่วมมือกันทำงานและ
เจตนาคัดต่ออาชีพครูของครู ในทัศนะของครูโรงเรียนเดียวกัน จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ความร่วมมือกันทำงาน		เจตนาคัดต่ออาชีพครู	
	$\bar{x}$ *	s^2	$\bar{x}$ *	s^2
สงขลา	3.346	.6932	3.507	.2828
พัทลุง	3.376	.5799	3.558	.302
นครศรีธรรมราช	3.362	.7851	3.548	.4734
สุราษฎร์ธานี	3.366	.6090	3.583	.3288
ชุมพร	3.637	.5859	3.534	.4286
ทั้งภาค	3.396	.6797	3.543	.3967

หมายเหตุ * กำนัหนักของ $\bar{x}$ เหมือนตาราง 82.

จากตาราง 89. ในทัศนะของครูโรงเรียนเดียวกันเห็นว่า ครูในภาคศึกษา 3 มีความร่วมมือในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง (3.396) และเมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นภายในกลุ่มครู (0.6797) พบว่า ความคิดเห็นภายในกลุ่มเกี่ยวกับความร่วมมือในการทำงานสอดคล้องกัน

และในทัศนะของครูโรงเรียนเดียวกัน เห็นว่า ครูในภาคศึกษา 3 มีเจตนาคัดต่ออาชีพครูอยู่ในระดับค่อนข้างดีมาก (3.543) และเมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นภายในกลุ่ม (0.3967) พบว่า ความคิดเห็นภายในกลุ่มเกี่ยวกับเจตนาคัดต่ออาชีพครูสอดคล้องกัน

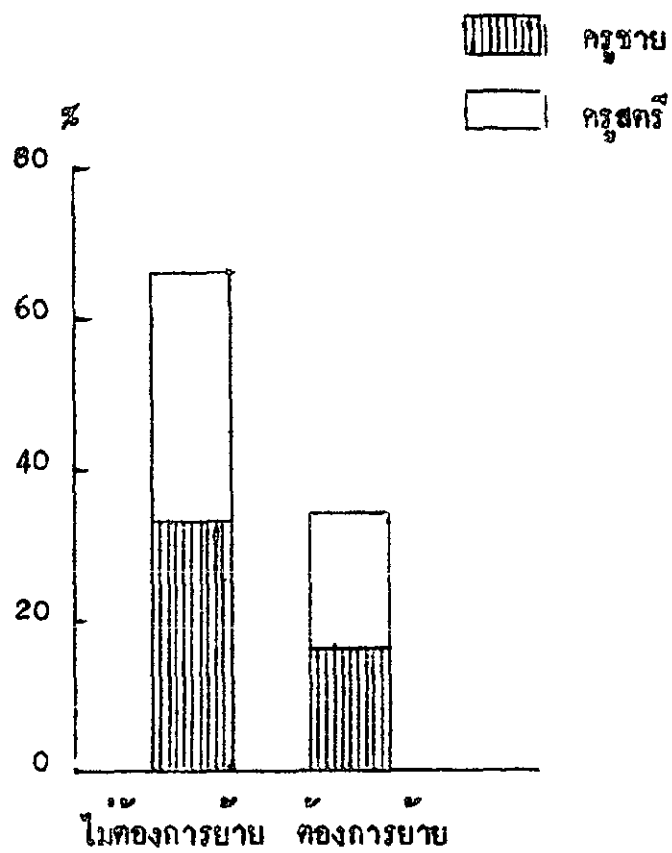
ตาราง 90. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน ความร่วมมือกันทำงาน และเจตนคติต่ออาชีพครูของครู ในทักษะของครูใหญ่

	ความร่วมมือกันทำงาน		เจตนคติต่ออาชีพครู	
	$\bar{x}^*$	s^2	$\bar{x}^*$	s^2
	3.636	.6233	3.590	.3484

หมายเหตุ * คำนวณจากของ $\bar{x}$ เหมือนตาราง 82.

จากตาราง 90. ปรากฏว่า ครูใหญ่มีความเห็นว่าครูในภาคศึกษา 3 มีความร่วมมือกันทำงานค่อนข้างมาก (3.636) เมื่อพิจารณาจากความแปรปรวน (0.6233) พบว่าในกลุ่มครูใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน

เกี่ยวกับเจตนคติต่ออาชีพครู ครูใหญ่มีความเห็นว่า ครูในภาคศึกษา 3 มีเจตนคติต่ออาชีพครู อยู่ในระดับค่อนข้างดีมาก (3.590) เมื่อพิจารณาจากความแปรปรวน (0.3484) จะเห็นว่า ภายในกลุ่มครูใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน

ที่มา ตาราง 91

ภาพที่ 16. แสดงการเปรียบเทียบความต้องการยาและไม่ต้องการยา
ของครูชายและครูสตรี

การวาง 92. แสดงเหตุผลที่ครูต้องการย้าย จำแนกตามเพศเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและเพศ		เหตุผลของการต้องการย้าย					อื่น ๆ *	
		ต้องการ กลับภูมิลำเนา	ทักษะไม่ตรง กับผู้บริหาร	รู้สึกไม่ปลอดภัย	งานหนัก			
สงขลา	ชาย	12	1	3	—	3		
	หญิง	16	—	1	1	9		
พัทลุง	ชาย	2	3	1	1	10		
	หญิง	4	3	2	—	5		
นครศรีธรรมราช	ชาย	9	—	1	3	8		
	หญิง	11	2	1	3	5		
สุราษฎร์ธานี	ชาย	4	—	—	—	8		
	หญิง	5	—	—	1	6		
ชุมพร	ชาย	3	—	1	—	1		
	หญิง	2	—	—	—	7		
รวม	ชาย	30	4	6	4	30	74	
	%	40.54	5.41	8.10	5.41	40.54	100	
	หญิง	38	5	4	5	32	84	
	%	45.24	5.95	4.76	5.95	38.10	100	

หมายเหตุ * ได้แก่ต้องการสอนในโรงเรียนที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม
ต้องการอยู่ใกล้ญาติพี่น้อง ต้องการความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่ง
การทำงาน ต้องการเข้าสู่ส่วนกลาง ต้องการเรียนภาคค่ำ ต้องการ
เปลี่ยนชีวิตจำเจ ต้องการย้ายตามสามีหรือภรรยา ฯลฯ

จากการวาง 92. ปรากฏว่า ครูขายทองการย้ายเพราะเหตุผลทองการกลับภูมิลำเนา มากที่สุด คือ 40.54 % รองลงมาเพราะรู้สึกที่ไม่ปลอดภัย มี 8.10 % ที่รู้สึกว่างานหนัก และทักษะไม่ตรงกับผู้บริหาร มีจำนวนเท่ากันคือ 5.41 % ส่วนเหตุผลอื่น ๆ มี 40.54 %

ครูสตรีทองการย้าย เพราะทองการกลับภูมิลำเนาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 45.24 % ทองการย้ายเพราะงานหนักและทักษะไม่ตรงกับผู้บริหาร มีจำนวนเท่ากันคือ 5.95 % รู้สึกที่ไม่ปลอดภัยมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 4.76 %

อาจสรุปได้ว่า ทั้งครูชายและครูสตรี ทองการย้ายเพราะทองการจะกลับภูมิลำเนา เป็นส่วนใหญ่

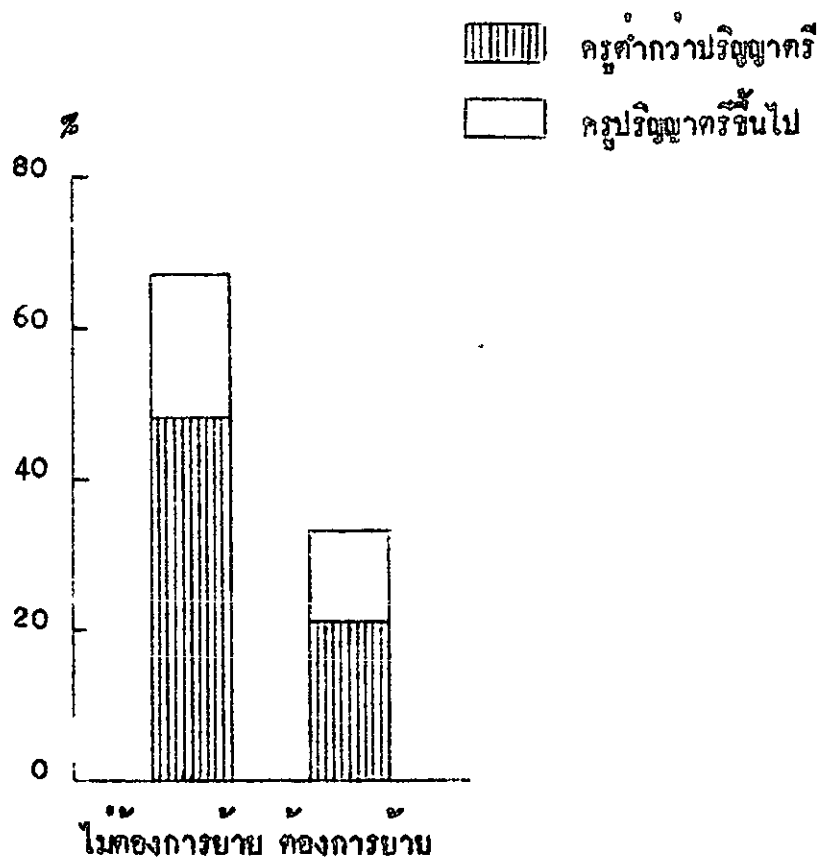
ตาราง 93. แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามวุฒิ เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและวุฒิ		ต้องการย้าย	ไม่ต้องการย้าย	
สงขลา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	28	59	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	19	24	
พัทลุง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	37	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	14	10	
นครศรีธรรมราช	ต่ำกว่าปริญญาตรี	27	64	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	14	30	
สุราษฎร์ธานี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	15	23	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	9	13	
ชุมพร	ต่ำกว่าปริญญาตรี	11	39	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	7	
รวม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	97	222	319
	%	27.27	72.73	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป	57	84	141
	%	40.43	59.57	100

จากตาราง 93. ปรากฏว่า ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีในภาคศึกษา 3 72.73 % ไม่ต้องการย้าย อีก 27.27% ต้องการย้าย ส่วนครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป 59.57 %

ไม่ต้องการย้าย อีก 40.43 % ต้องการย้าย

มีแนวโน้มว่า ครูมีคุณสมบัติครูชั้นไปต้องการย้ายมากกว่าครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี
ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยภาพที่ 17.

ที่มา ตาราง 93

ภาพที่ 17. แสดงการเปรียบเทียบความต่องการยายและไม่ต่องการยาย
ของครูต่ำกว่าปริญญาตรี และครูปริญญาตรีขึ้นไป

ตาราง 94. แสดงเหตุผลที่ครูต้องการย้าย จำแนกตามวุฒิเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและวุฒิ		เหตุผลของการต้องการย้าย					
		ต้องการกลับ ภูมิลำเนา	ทักษะไม่ตรง กับผู้บริหาร	รู้สึกไม่ปลอดภัย	งานหนัก	อื่น ๆ *	
สงขลา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	1	2	—	5	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	10	—	2	1	6	
พัทลุง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	4	1	1	7	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	3	2	1	1	7	
นครศรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	—	1	—	10	
ธรรมราช	ปริญญาตรีขึ้นไป	10	1	—	3	—	
สุราษฎร์ธานี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	—	—	1	7	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	2	—	—	1	6	
ชุมพร	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	—	1	—	7	
	ปริญญาตรีขึ้นไป	1	—	—	—	—	
รวม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	49	5	5	2	36	97
	%	50.52	5.15	5.15	2.06	37.12	10
	ปริญญาตรีขึ้นไป	26	3	3	6	19	5
	%	45.62	5.26	5.26	10.53	33.33	10

หมายเหตุ * เหมือนตาราง 92.

จากการวาง 94. พบว่า ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีต้องการย้าย เพราะต้องการกลับ
ภูมิลำเนา มีจำนวนมากที่สุด คือ 50.52 % ต้องการย้ายเพราะทัศนะไม่ตรงกับผู้บริหาร
กับรู้สึกไม่ปลอดภัย มีจำนวนเท่ากันคือ 5.15 % ที่ต้องการย้ายเพราะงานหนักมีน้อยที่สุดคือ 2.06 %
เหตุผลอื่น ๆ มี 37.12 %

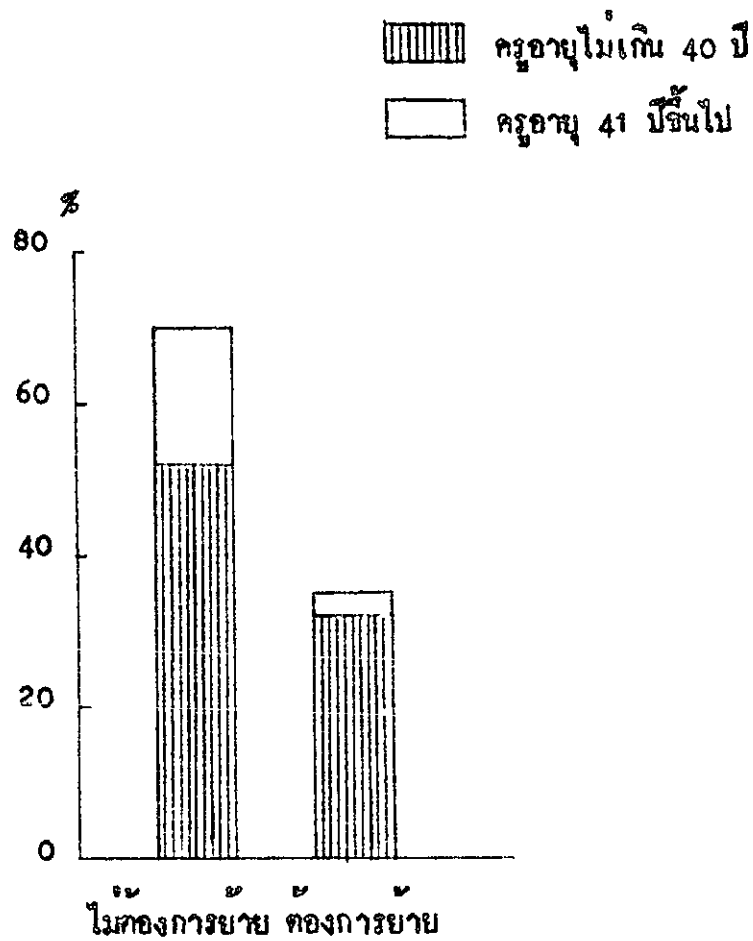
ครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปต้องการย้ายเพราะต้องการกลับภูมิลำเนา มีจำนวนมากที่สุด
คือ 45.62 % รองลงมาเหตุเพราะงานหนักมี 10.53 % ที่มีทัศนะไม่ตรงกับผู้บริหารกับรู้สึก
ไม่ปลอดภัย มีจำนวนเท่ากัน คือ 5.26 % เหตุผลอื่นมี 33.33 %

อาจสรุปได้ว่า เหตุผลในการต้องการย้ายของครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูมีวุฒิ
ปริญญาตรีขึ้นไปคล้าย ๆ กัน แต่มีที่น่าสนใจก็คือ ครูมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปมีแนวโน้มว่าต้องการย้าย
เพราะงานหนักมากกว่า ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

ตาราง 95. แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามอายุ เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและอายุ		ต้องการย้าย	ไม่ต้องการย้าย	
สงขลา	ไม่เกิน 40 ปี	44	65	
	41 ปีขึ้นไป	3	18	
พัทลุง	ไม่เกิน 40 ปี	30	38	
	41 ปีขึ้นไป	1	8	
นครศรีธรรมราช	ไม่เกิน 40 ปี	40	75	
	41 ปีขึ้นไป	2	18	
สุราษฎร์ธานี	ไม่เกิน 40 ปี	22	29	
	41 ปีขึ้นไป	2	7	
ชุมพร	ไม่เกิน 40 ปี	11	34	
	41 ปีขึ้นไป	4	9	
รวม	ไม่เกิน 40 ปี	147	241	388
	%	37.89	62.11	100
	41 ปีขึ้นไป	12	60	72
	%	16.67	83.33	100

จากตาราง 95. ปรากฏว่า ครูมีอายุไม่เกิน 40 ปี 62.11 % ไม่ต้องการย้าย อีก 37.89 % ต้องการย้าย ส่วนครูมีอายุ 41 ปีขึ้นไป 83.33 % ไม่ต้องการย้าย อีก 16.67 % ต้องการจะย้าย ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ครูมีอายุไม่เกิน 40 ปีต้องการย้ายมากกว่าครูมีอายุ 41 ปีขึ้นไป ซึ่งแสดงให้เห็นควมภาพที่ 18.

ที่มา ตาราง 95

ภาพที่ 18. แสดงการเปรียบเทียบความต้องการขายและไม่ต้องการขายของครูอายุไม่เกิน 40 ปี กับครูอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตาราง 96. แสดงเหตุผลที่ครูต้องการย้าย จำแนกตามอายุเป็นรายจังหวัด

		เหตุผลของการต้องการย้าย					
		งานหนัก				อื่น ๆ *	
สงขลา	ไม่เกิน 40 ปี	27	1	4	1	11	
	41 ปีขึ้นไป	1	—	—	—	2	
พัทลุง	ไม่เกิน 40 ปี	6	5	3	1	15	
	41 ปีขึ้นไป	—	1	—	—	—	
นครศรีธรรมราช	ไม่เกิน 40 ปี	22	2	1	2	13	
	41 ปีขึ้นไป	1	—	—	—	1	
สุราษฎร์ธานี	ไม่เกิน 40 ปี	7	—	—	1	14	
	41 ปีขึ้นไป	1	—	—	1	—	
ชุมพร	ไม่เกิน 40 ปี	4	—	—	—	7	
	41 ปีขึ้นไป	—	—	1	—	3	
รวม	ไม่เกิน 40 ปี	66	8	8	5	60	147
	%	44.90	5.44	5.44	3.40	40.82	100
	41 ปีขึ้นไป	3	1	1	1	6	12
	%	25.00	8.33	8.33	8.33	50.00	100

หมายเหตุ * เหมือนตาราง 92.

จากตาราง 96. ปรากฏว่า ครูมีอายุไม่เกิน 40 ปีในภาคศึกษา 3 ต้องการย้าย เพราะต้องการกลับภูมิลำเนา มากที่สุด คือ 44.90 % รองลงมาเพราะทัศนะไม่ตรงกับผู้บริหาร รู้สึกไม่ปลอดภัย ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ 5.44 % น้อยที่สุด 3.40 % ต้องการย้ายเพราะงานหนัก เหตุอื่น ๆ มี 40.82 %

ครูมีอายุ 41 ปีขึ้นไปต้องการย้ายเพราะต้องการกลับภูมิลำเนา มีจำนวนมากที่สุด คือ 25.00 % รองลงมาต้องการย้ายเพราะ ทัศนะไม่ตรงกับผู้บริหาร รู้สึกไม่ปลอดภัย งานหนัก ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือมี 8.33 % สาเหตุอื่น ๆ มี 50.00 %

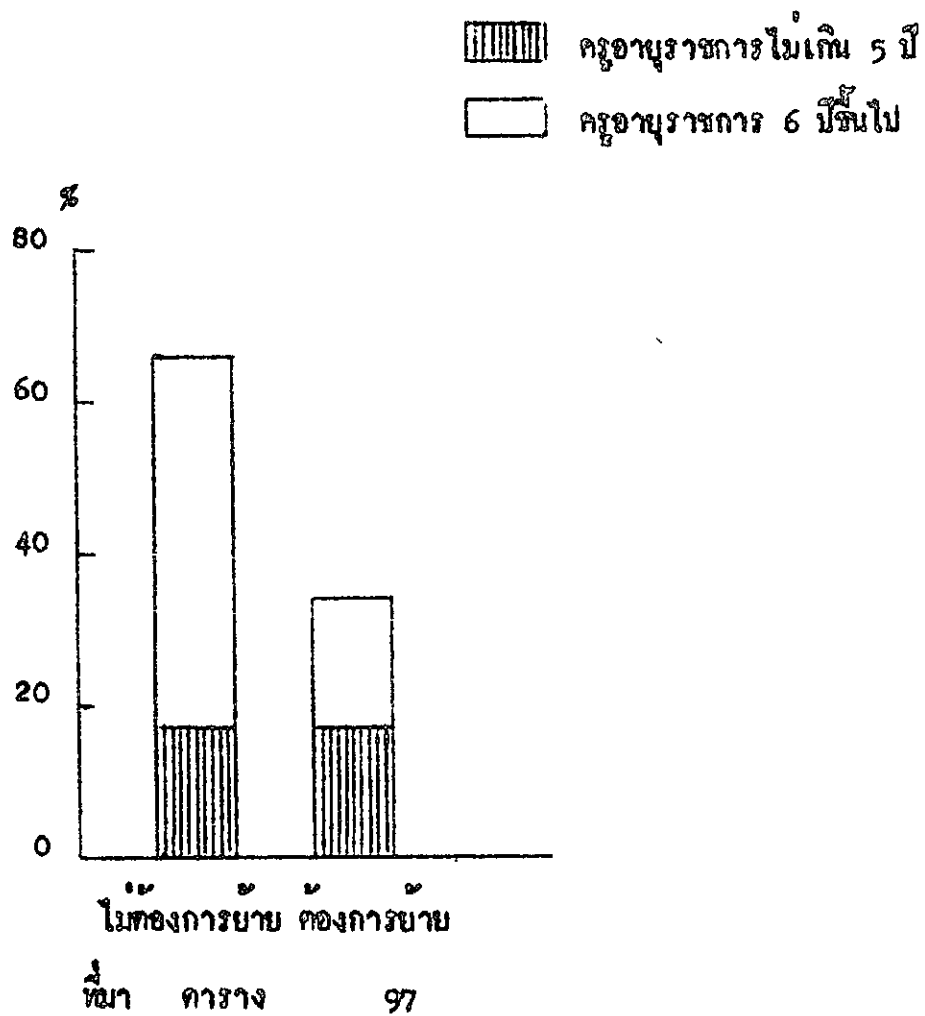
อาจกล่าวได้ว่า เหตุผลการย้ายของครูมีอายุไม่เกิน 40 ปีกับครูมีอายุ 41 ปีขึ้นไปต่างกัน ครูมีอายุไม่เกิน 40 ปีส่วนมากต้องการกลับภูมิลำเนา ส่วนครูมีอายุ 41 ปีขึ้นไปต้องการย้ายเพราะเหตุอื่น ๆ ที่ต่าง ๆ กันออกไป

ตาราง 97. แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและอายุราชการ		ต้องการย้าย	ไม่ต้องการย้าย	
สงขลา	ไม่เกิน 5 ปี	33	22	
	6 ปีขึ้นไป	14	61	
พัทลุง	ไม่เกิน 5 ปี	14	18	
	6 ปีขึ้นไป	17	28	
นครศรีธรรมราช	ไม่เกิน 5 ปี	17	19	
	6 ปีขึ้นไป	23	76	
สุราษฎร์ธานี	ไม่เกิน 5 ปี	8	11	
	6 ปีขึ้นไป	16	25	
ชุมพร	ไม่เกิน 5 ปี	6	8	
	6 ปีขึ้นไป	9	35	
รวม	ไม่เกิน 5 ปี	78	78	156
	%	50.00	50.00	100
	6 ปีขึ้นไป	79	225	304
	%	25.99	74.01	100

จากตาราง 97. ปรากฏว่า ครูในภาคศึกษา 3 ที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี ที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้ายมีจำนวนเท่ากัน คือ 50 % ส่วนครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ส่วนมาก (74.01 %) ไม่ต้องการย้าย อีก 25.99 % ต้องการย้าย

อาจสรุปได้ว่า ครูมีอายุราชการไม่เกิน 5 ปีต้องการย้ายมากกว่าครูที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยภาพที่ 19.

ภาพที่ 19. แสดงการเปรียบเทียบความต้องการสอนและไม่สอนของครู
อายุราชการไม่เกิน 5 ปี และครูอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป

ตาราง ๑๘. แสดงเหตุผลที่รู้ต้องการย้าย จำแนกตามอายุราชการ
เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและอายุราชการ		เหตุผลของการต้องการย้าย					
		ต้องการกลับ ภูมิลำเนา	ทัศนคติไม่ตรง กับผู้บริหาร	รู้สึกไม่ปลอดภัย	งานหนัก	อื่น ๆ *	
สงขลา	ไม่เกิน 5 ปี	21	1	4	1	6	
	6 ปีขึ้นไป	7	—	—	—	7	
พัทลุง	ไม่เกิน 5 ปี	5	1	2	—	6	
	6 ปีขึ้นไป	1	5	1	1	9	
นครศรีธรรมราช	ไม่เกิน 5 ปี	14	—	—	1	2	
	6 ปีขึ้นไป	11	—	1	2	9	
สุราษฎร์ธานี	ไม่เกิน 5 ปี	3	—	—	—	5	
	6 ปีขึ้นไป	5	—	—	2	9	
ชุมพร	ไม่เกิน 5 ปี	2	—	—	—	4	
	6 ปีขึ้นไป	2	—	1	—	6	
รวม	ไม่เกิน 5 ปี	45	2	6	2	23	78
	%	57.70	2.56	7.60	2.56	29.49	100
	6 ปีขึ้นไป	26	5	3	5	40	79
	%	32.91	6.33	3.80	6.33	50.63	100

หมายเหตุ * เหมือนตาราง ๑๒.

จากตาราง ๑๘. ปรากฏว่า ครุมีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี ต้องการย้ายกลับภูมิลำเนา มีจำนวนมากที่สุด คือ 57.70 % รองลงมาต้องการย้ายเพราะรู้สึกไม่ปลอดภัย ที่ต้องการย้ายเพราะทัศนะไม่ตรงกับผู้บริหารและเพราะงานหนัก มีจำนวนเท่ากัน คือ 2.56 % เพราะสาเหตุอื่นมี 2๖.4๖ %

ครุมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป ต้องการย้ายกลับภูมิลำเนามากที่สุด คือ 32.91 % รองลงมาต้องการย้ายเพราะทัศนะไม่ตรงกับผู้บริหาร และเพราะงานหนักมีจำนวนเท่ากัน คือ 6.33 % ต้องการย้ายเพราะรู้สึกไม่ปลอดภัย มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 3.80 % เพราะสาเหตุอื่นมี 50.62 %

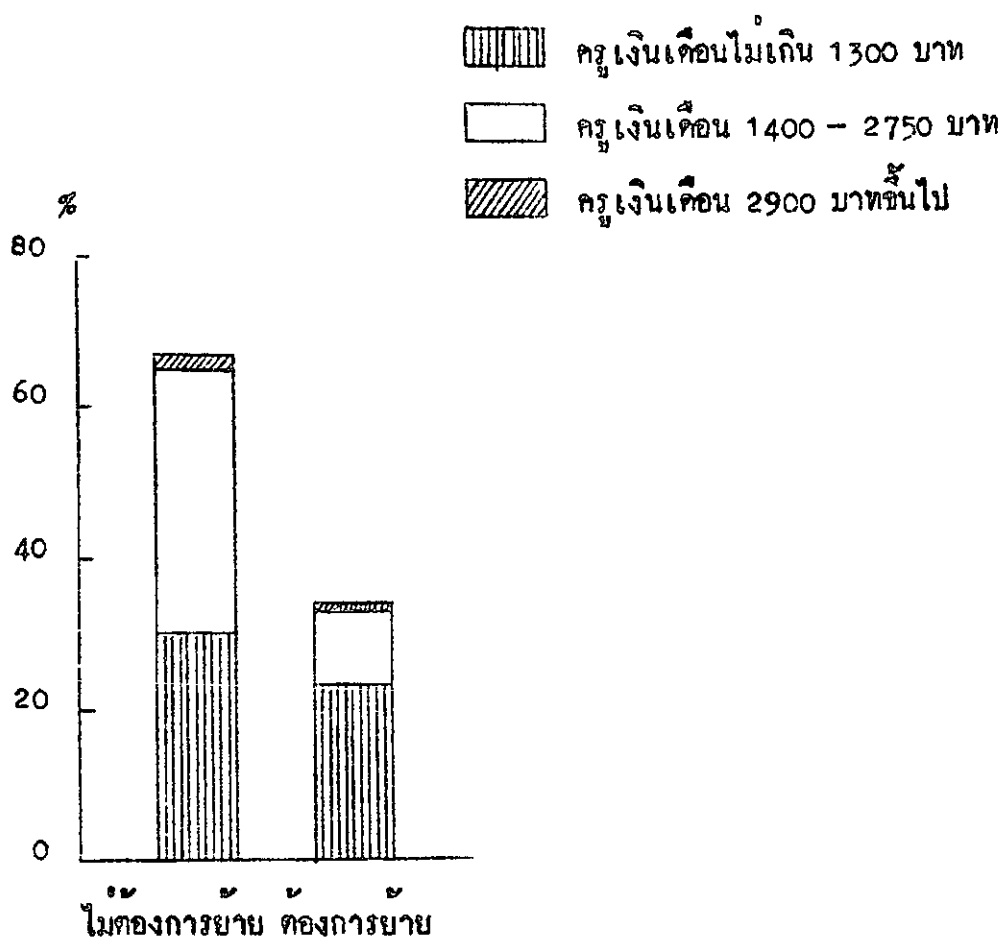
อาจจะสรุปได้ว่า ส่วนมากครุมีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี กับครุที่มีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไปมีเหตุผลในการย้ายต่างกัน

ตาราง 99. แสดงจำนวนครูที่ต้องการย้าย และไม่ต้องการย้าย จำแนกตาม
เงินเดือน เป็นรายจังหวัด

จังหวัดและเงินเดือน		ต้องการย้าย	ไม่ต้องการย้าย	
สงขลา	ไม่เกิน 1300 บาท	36	39	
	1400 - 2750 บาท	9	41	
	2900 บาทขึ้นไป	1	4	
พัทลุง	ไม่เกิน 1300 บาท	21	27	
	1400 - 2750 บาท	10	18	
	2900 บาทขึ้นไป	—	1	
นครศรีธรรมราช	ไม่เกิน 1300 บาท	26	38	
	1400 - 2750 บาท	15	56	
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	
สุราษฎร์ธานี	ไม่เกิน 1300 บาท	14	13	
	1400 - 2750 บาท	10	23	
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	
ชุมพร	ไม่เกิน 1300 บาท	11	19	
	1400 - 2750 บาท	4	24	
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	
รวม	ไม่เกิน 1300 บาท	108	136	244
	%	14.26	55.74	100
	1400 - 2750 บาท	48	162	210
	%	22.86	77.14	100
	2900 บาทขึ้นไป	1	5	6
	%	16.67	83.33	100

จากตาราง ๑๑. ปรากฏว่า ครูในภาคศึกษา 3 ที่มีเงินเดือน 1300 บาท 55.74 % ไม่ต้องการย้าย อีก 44.26 % ต้องการย้าย หรืออาจกล่าวได้ว่า จำนวนผู้ต้องการย้าย และไม่ต้องการย้ายใกล้เคียงกัน ครูที่มีเงินเดือน 1400 – 2750 บาท ส่วนมาก (77.14 %) ไม่ต้องการย้าย อีก 22.86 % ต้องการย้าย ครูที่มีเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไปส่วนมาก (83.33 %) ไม่ต้องการย้าย ที่ต้องการย้ายมีเพียง 16.67 %

หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีเงินเดือนสูงต้องการย้ายน้อยกว่าครูที่มีเงินเดือนต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยภาพที่ 20.

ที่มา ตาราง 99

ภาพที่ 20. แสดงการเปรียบเทียบความต้องการยืมและไม่ต้องการยืมของครูเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท ครูเงินเดือน 1400 - 2750 บาท และครูเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไป

ตาราง 100. แสดงเหตุผลที่ครูต้องการย้าย จำแนกตามเงินเดือนเป็นรายจังหวัด

จังหวัดและ เงินเดือน		เหตุผลของการต้องการย้าย					
		ต้องการกลับ ภูมิลำเนา	ผู้ชนะไม่ตรงกับ ผู้บริหาร	รู้สึกไม่ปลอดภัย	งานหนัก	อื่น ๆ *	
สงขลา	ไม่เกิน 1300 บาท	22	1	2	1	9	
	1400 – 2750 บาท	5	—	1	—	3	
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	—	1	
พัทลุง	ไม่เกิน 1300 บาท	4	4	2	1	11	
	1400 – 2750 บาท	2	2	1	—	5	
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	
นครศรี	ไม่เกิน 1300 บาท	17	1	2	—	6	
ธรรมราช	1400 – 2750 บาท	5	—	—	2	8	
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	
	สุราษฎร์ธานี	ไม่เกิน 1300 บาท	7	—	—	1	6
	1400 – 2750 บาท	1	—	—	1	8	
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	—	—	
	ชุมพร	ไม่เกิน 1300 บาท	3	—	—	—	8
1400 – 2750 บาท		1	—	1	—	2	
2900 บาทขึ้นไป		—	—	—	—	—	
รวม	ไม่เกิน 1300 บาท	53	6	6	3	40	108
	%	49.08	5.55	5.55	2.78	37.04	100
	1400 – 2750 บาท	14	2	3	3	26	48
	%	29.17	4.17	6.25	6.25	54.16	100
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	—	—	1	1
	%	—	—	—	—	100	100

หมายเหตุ * เหมือนตาราง 92.

จากตาราง 100. ปรากฏว่า ครูเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท ต้องการกลับ
ภูมิลำเนามากที่สุด คือ 49.08 % รองลงมาต้องการย้ายเพราะทัศนะไม่ตรงกับผู้บริหาร
และรู้สึกไม่ปลอดภัย มีจำนวนเท่ากัน คือ 5.55 % ต้องการย้ายเพราะงานหนักมีจำนวน
น้อยที่สุด คือ 2.78 % และเพราะเหตุอื่น ๆ 37.04 %

ครูมีเงินเดือน 1400 – 2750 บาท ต้องการย้ายกลับภูมิลำเนามากที่สุด คือ
29.17 % รองลงมาต้องการย้ายเพราะงานหนัก และรู้สึกไม่ปลอดภัย มีจำนวนเท่ากัน คือ
6.25 % ที่ต้องการย้ายเพราะทัศนะไม่ตรงกับผู้บริหารมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 4.17 %
เพราะสาเหตุอื่น ๆ มี 54.16 %

ครูเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไปซึ่งต้องการย้ายมี 1 คน สาเหตุเพราะต้องการ
มีตำแหน่งสูงขึ้น

อาจสรุปได้ว่า เหตุผลของการย้ายต่างกันไปตามอัตราเงินเดือน เงินเดือนน้อย
ต้องการย้ายกลับภูมิลำเนาเป็นส่วนมาก

ตาราง 101. แสดงจำนวนครูใหญ่ที่ต้องการย้าย ไม่ต้องการย้าย และต้องการ
เป็นครูน้อย จำแนกตาม เพศ วุฒิ อายุ จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่และอัตราเงินเดือน

		ต้องการย้าย									
		จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน			
เพศ	ชาย	1	7.14	9	64.29	4	28.57	—	—	14	100
	หญิง	—	—	4	50.00	2	25.00	2	25.00	8	100
วุฒิ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	6.67	10	66.66	3	20.00	1	6.67	15	100
	ปริญญาตรีขึ้นไป	—	—	3	42.86	3	42.86	1	14.28	7	100
อายุ	ไม่เกิน 40 ปี	—	—	5	62.50	2	25.00	1	12.50	8	100
	41 ปีขึ้นไป	1	7.14	8	57.15	4	28.57	1	7.14	14	100
จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่											
	ไม่เกิน 5 ปี	1	7.14	7	50.00	5	35.72	1	7.14	14	100
	6 ปีขึ้นไป	—	—	6	75.00	1	12.50	1	12.50	8	100
เงินเดือน											
	ไม่เกิน 1300 บาท	—	—	2	66.67	1	33.33	—	—	3	100
	1400-2750 บาท	1	10.00	7	70.00	1	10.00	1	10.00	10	100
	2900 บาทขึ้นไป	—	—	4	44.44	4	44.44	1	11.12	9	100

จากตาราง 101. ปรากฏว่า

— ครูใหญ่ชายไม่ต้องการย้ายมีมากที่สุด คือ 64.29 % รองลงมา ร้อยละ 28.57 % ต้องการย้ายมีน้อยที่สุด คือ 7.14 % ส่วนครูใหญ่สตรี ไม่ต้องการย้ายมีจำนวนมากที่สุด คือ 50.00 % อีก 50.00 % ร้อยละ ร้อยละ ๑๑.๑๑ % กับต้องการเป็นครูน้อยจำนวนเท่า ๆ กัน อาจกล่าวได้ว่า ครูใหญ่สตรีมีแนวโน้มว่าจะย้ายมากกว่าครูใหญ่ชาย

ครูใหญ่ผู้ซึ่งต่ำกว่าปริญญาตรี ที่ไม่ต้องการย้ายมีจำนวนมากที่สุด คือ 66.66 % รองลงมารู้สึกเฉย ๆ คือ 20 % อีก 13.34 % ต้องการเป็นครูน้อยและต้องการย้ายอย่างละครึ่ง ส่วนครูใหญ่ผู้ซึ่งปริญญาตรีขึ้นไป ไม่ต้องการย้าย กับรู้สึกเฉย ๆ มีจำนวนเท่ากัน คืออย่างละ 42.86 % อีก 14.28 % ต้องการเป็นครูน้อย อาจกล่าวได้ว่า ครูใหญ่ผู้ต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนมากไม่ต้องการย้าย ส่วนครูใหญ่ผู้ซึ่งปริญญาตรีขึ้นไปรู้สึกว่า จะย้ายหรือไม่ย้ายก็ได้

ครูใหญ่อายุไม่เกิน 40 ปี ไม่ต้องการย้ายมีจำนวนมากที่สุด คือ 62.50 % รองลงมารู้สึกเฉย ๆ ต้องการเป็นครูน้อยมีน้อยที่สุด คือ 12.50 % ส่วนครูใหญ่ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปไม่ต้องการย้ายมีจำนวนมากที่สุด คือ 57.15 % รองลงมารู้สึกเฉย ๆ มี 28.57 % ต้องการเป็นครูน้อยจำนวนเท่ากับที่ต้องการย้าย คือ 7.14 % เท่ากัน อาจกล่าวได้ว่า ครูใหญ่อายุไม่เกิน 40 ปีมีแนวโน้มว่าจะอยู่โรงเรียนเดิมมากกว่าครูใหญ่อายุ 41 ปีขึ้นไป

ครูใหญ่เงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท 66.67 % ไม่ต้องการย้าย อีก 33.33 % รู้สึกเฉย ๆ ครูใหญ่เงินเดือน 1400 – 2750 บาท 70 % ไม่ต้องการย้าย 10 % ต้องการย้าย 10 % รู้สึกเฉย ๆ อีก 10 % ต้องการเป็นครูน้อย ครูใหญ่เงินเดือน 2900 บาท ขึ้นไป 44.44 % ต้องการย้าย 44.44 % รู้สึกเฉย ๆ และ 11.12 % ต้องการเป็นครูน้อย อาจกล่าวได้ว่า ครูใหญ่เงินเดือน 2900 บาทขึ้นไปรู้สึกว่า จะย้ายหรือไม่ย้ายก็ได้ ครูใหญ่เงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท ต้องการย้ายมากกว่าครูใหญ่เงินเดือน 1400 – 2750 บาท

อาจสรุปได้ว่า จากจำนวนครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 จำนวน 22 คน (100.00 %) มี

1. ครูใหญ่ 13 คน (59.14 %) ไม่ต้องการย้าย
2. ครูใหญ่ 6 คน (27.24 %) รู้สึกเฉย ๆ
3. ครูใหญ่ 2 คน (9.08 %) ต้องการเป็นครูน้อย
4. ครูใหญ่ 1 คน (4.54 %) ต้องการจะย้าย

ตาราง 102. แสดงเหตุผลในการต้องการย้ายของครูใหญ่ที่ต้องการย้าย จำแนกตามเพศ วุฒิ อายุ จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ และอัตราเงินเดือน

	ต้องการกลับ ภูมิลำเนา		ทักษะไม่ตรงกับ ผู้บริหาร		สวัสดิการ ไม่ดี		รู้สึกไม่ ปลอดภัย		งานหนัก		อื่น ๆ *		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
เพศ														
ชาย	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	1	100
หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
วุฒิ														
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	1	100
ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อายุ														
ไม่เกิน 40 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่														
ไม่เกิน 5 ปี	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	1	100
6 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินเดือน														
ไม่เกิน 1300 บาท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1400-2750 บาท	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	1	100
2900 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * เหมือนตาราง 92.

จากตาราง 102. ปรากฏว่าครูใหญ่ 1 คนที่ต้องการย้าย มีสาเหตุมาจากสวัสดิการไม่ดี

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมาย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาสถานภาพ อาคารสถานที่ และกำลังครูในแง่การใช้ ตามหัวข้อต่อไปนี้

อาคารสถานที่

1. ที่ตั้งของโรงเรียน
2. จำนวน ลักษณะ สภาพ และสุขลักษณะของอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน และห้องต่าง ๆ
3. การใช้ประโยชน์และการสูญเสียในการใช้อาคาร
4. ปัญหาการดูแลรักษาอาคารสถานที่ และความต้องการอาคารเพิ่ม

กำลังครู

1. จำนวน วุฒิ และประสบการณ์ของครู
2. การใช้และปัญหาการใช้ครู
3. สวัสดิการและการใช้ครู

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือครูใหญ่ 22 คน ครู 460 คน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคศึกษา 3 ได้แก่ จังหวัดสงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร

เครื่องมือในการ เก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ

1. แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ – อาจารย์ใหญ่ มี 50 ข้อ
2. แบบสอบถามสำหรับครู – อาจารย์ มี 46 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้คำนวณหาสิ่งต่อไปนี้

1. หาคาร์ยละเอียด
2. หาคะแนนเฉลี่ย
3. หาค่าความแปรปรวน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ที่ตั้งของโรงเรียน

- 1.1 ที่ตั้งของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคศึกษา 3 ส่วนมากตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน ห่างไกลแหล่งเสื่อมโทรมทางศีลธรรม การคมนาคมไปมาสะดวก
- 1.2 พื้นที่ตั้งของโรงเรียน โรงเรียนในภาคศึกษา 3 ส่วนมากมีพื้นที่คับแคบ คือ มีพื้นที่ไม่เกิน 25 ไร่ สภาพของที่ดินส่วนมากมีน้ำท่วมบางปี กับเป็นที่ดอน
- 1.3 โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคศึกษา 3 ส่วนมากมีสนามกีฬาแต่ใช้ไม่ได้ตลอดปี เป็นส่วนมาก มีรั้วไม้และที่พักรถยนต์ไม่เพียงพอ น้ำดื่มใช้น้ำประปาและน้ำฝน น้ำใช้ใช้น้ำประปาและน้ำบาดาล

2. อาคารต่าง ๆ

- 2.1 อาคารเรียน อาคารเรียนในภาคศึกษา 3 ส่วนมากเป็นอาคารถาวร มีอายุ 6 ปีขึ้นไป และมีบางส่วนมีสภาพทรุดโทรมไม่เหมาะที่จะใช้

2.2 อาคารประกอบ ได้แก่ อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ คหกรรมศิลป์
 โรงอาหาร หอประชุม และโรงอาหารกับหอประชุมรวมกัน ส่วนมาก
 อาคารเหล่านี้เป็นอาคารถาวร มีอายุไม่เกิน 5 ปี เว้นแต่โรงอาหาร
 และหอประชุมที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไปเป็นส่วนมาก สภาพของอาคารประกอบ
 ส่วนมากเรียบร้อยดี เว้นแต่หอประชุมและโรงอาหาร ซึ่งส่วนมากควร
 ซ่อมแซมหรือรื้อปลูกใหม่

2.3 ส้วม ส่วนมากเป็นส้วมซึม อยู่นอกอาคาร ส้วมหญิงและที่ปัสสาวะจะอยู่
 ในสภาพใช้การได้ดี ส่วนส้วมชายมีจำนวนเกินกว่าครั้งที่ควรรื้อปลูกใหม่
 สุขลักษณะของส้วมและที่ปัสสาวะอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ ส้วมและที่ปัสสาวะ
 ยังมีไม่พอ

3. การใช้ประโยชน์และการสูญเสียในการใช้อาคาร

3.1 การใช้ห้องเรียน ห้องเรียนส่วนมากสามารถดัดแปลงได้ โดยใช้เวลา
 5 – 6 ชั่วโมง และใช้ที่เรียนถึง 136 % ส่วนห้องเฉพาะวิชาใช้เวลา
 3 – 4 ชั่วโมง

3.2 อาคารอุตสาหกรรมศิลป์และคหกรรมศิลป์ ใช้วันละ 3 – 6 ชั่วโมง

3.3 โรงอาหาร หอประชุม โรงอาหารกับหอประชุมรวมกัน ใช้เพื่อประโยชน์
 หลายอย่าง โดยใช้เวลา 1 – 2 ชั่วโมง

3.4 ห้องสมุด นักเรียนสามารถใช้ได้คราวละ 25 – 50 คน เป็นส่วนใหญ่
 โดยใช้เวลา 3 – 4 ชั่วโมง

4. ปัญหาในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ และความต้องการอาคาร

4.1 ปัญหาในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ เกิดจากมีภารโรงไม่พอ ไม่มีรั้ว
 ไม่มีเงินซ่อมแซม และมีปลวกมาก ตามลำดับ

4.2 ภาคศึกษา 3 ต้องการอาคารเรียนมากที่สุด รองลงมาเป็นอาคาร
 โรงอาหารและหอประชุม บ้านพักครูและภารโรง โรงฝึกงาน ส้วมและ
 ที่ปัสสาวะ โรงพลศึกษา ห้องสมุด และอาคารวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ

5. กำลังครู

- 5.1 ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมากเป็นครูสตรี มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีอายุไม่เกิน 40 ปี อายุราชการ 6 ปีขึ้นไป และมีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท
- 5.2 ครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 ส่วนมากเป็นชาย มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีอายุการเป็นครูใหญ่ไม่เกิน 5 ปี และมีเงินเดือนอยู่ระหว่าง 1400 – 2750 บาท
- 5.3 ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมากสนใจแสวงหาความรู้และเคยได้รับการอบรมสำหรับครูใหญ่ก็เคยได้รับการอบรมมาแล้วเป็นส่วนใหญ่

6. การใช้และปัญหาการใช้ครู

- 6.1 อัตราเฉลี่ยนักเรียนต่อครูในภาคศึกษา 3 เท่ากับ 22 ต่อ 1
- 6.2 จำนวนชั่วโมงสอน ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมากสอนสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมงขึ้นไป โดยครูชายกับครูสตรีมีจำนวนชั่วโมงสอนใกล้เคียงกัน ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีแนวโน้มว่า จะมีจำนวนชั่วโมงสอนมากกว่าครูวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ครูมีอายุไม่เกิน 40 ปีมีจำนวนชั่วโมงสอนค่อนข้างจะมากกว่าครูมีอายุ 41 ปีขึ้นไป ครูมีอายุราชการไม่เกิน 5 ปีมีแนวโน้มว่า จะมีจำนวนชั่วโมงสอนมากกว่าครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป และครูที่เงินเดือนยิ่งสูงขึ้นมีแนวโน้มว่าจะมีจำนวนชั่วโมงสอนลดน้อยลง
- 6.3 ครูในภาคศึกษา 3 เกินกว่าครึ่งที่ไม่มีชั่วโมงสอนซ่อมเสริม
- 6.4 ครูใหญ่ส่วนมากมีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 1 – 20 ชั่วโมง
- 6.5 ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมากต้องสอนนักเรียนโดยเฉลี่ยห้องละ 31 – 50 คน
- 6.6 นอกจากงานสอนครูในภาคศึกษา 3 ต้องทำงานต่อไปนี้น้อยตามลำดับคือ งานปกครองสัปดาห์ละ 6 – 10 ชั่วโมง งานประจำชั้นสัปดาห์ละ 6 – 10 ชั่วโมง รองลงไปทำสัปดาห์ละ 1 – 5 ชั่วโมง มีงานค้ำนักกิจกรรมนักเรียน งานค้ำบริการนักเรียน

- 6.7 งานสอนและงานนอกเหนือจากงานสอน ส่วนมากเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครู
- 6.8 ปัญหาในการจัดครูเข้าสอนส่วนมากเกิดจากครูไม่พอ โรงเรียนในภาคศึกษา 3 ขาดครูโสตทัศนศึกษามากที่สุด รองลงมาเป็นครูคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ ศิลปศึกษา แขนง ภาษาไทย บรรณารักษ์ พละนาฏย และครูสังคมศึกษา
- 6.9 วันลาของครูในภาคศึกษา 3 โดยเฉลี่ยลาไม่เกินสัปดาห์ละ 5 วัน โดยครูสตรีมีแนวโน้มว่า จะมีวันลามากกว่าครูชาย ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีแนวโน้มว่า จะมีวันลามากกว่าครูมีปริญญาตรีขึ้นไป ครูอายุไม่เกิน 40 ปี มีแนวโน้มว่าจะลำน้อยกว่าครูอายุ 41 ปีขึ้นไป ครูอายุราชการไม่เกิน 5 ปี กับครูมีอายุราชการ 6 ปีขึ้นไป มีวันลาใกล้เคียงกัน ครูมีเงินเดือนต่างกัน มีวันลาใกล้เคียงกัน
- 6.10 วันลาของครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 ครูใหญ่ทั้งหมดลามาไม่เกินสัปดาห์ละ 5 วัน โดยครูใหญ่ชายมีแนวโน้มว่า จะลามากกว่าครูใหญ่สตรี ครูใหญ่วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีแนวโน้มว่าจะลำน้อยกว่าครูใหญ่มีปริญญาตรีขึ้นไป ครูใหญ่มีอายุไม่เกิน 40 ปีมีแนวโน้มว่า จะลามากกว่าครูใหญ่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป ครูใหญ่ที่มีอายุการเป็นครูใหญ่ไม่เกิน 5 ปีลามากกว่าครูใหญ่ที่มีอายุการเป็นครูใหญ่ 6 ปีขึ้นไป ครูใหญ่ที่มีเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไปมีแนวโน้มว่า จะลามากที่สุด รองลงมาเป็นครูใหญ่ที่มีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท และ 1400 – 2750 บาท ตามลำดับ
- 6.11 ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมากต้องสอนแทนเมื่อครูประจำไม่มา ที่ปล่อยให้ชั้นว่างมีน้อย
- 6.12 ในการทำงาน ครูในภาคศึกษา 3 มีการประชุมปรึกษาอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- 6.13 ครูและครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 ส่วนมากพอใจในระดับมาตรฐานการเรียนของนักเรียน

6.14 ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมากใช้เวลาว่างตรวจงานนักเรียนและอ่านหนังสือ

7. สวัสดิการและขวัญของครู

7.1 ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมากไม่ได้อยู่บ้านพักครูและในจำนวนนี้ต้องการอยู่บ้านพักครูเกินกว่าครึ่ง

7.2 ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมากได้รับความสะดวกในเรื่องอาหารกลางวัน และน้ำดื่ม การบริการในเรื่องอุปกรณ์และหนังสือประกอบการสอน พอประมาณ

7.3 ครูทุกเพศ วุฒิ อายุจริง อายุราชการ และเงินเดือนได้รับการส่งเสริมขวัญ และกำลังใจในเรื่องต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

7.4 ครูทุกเพศ วุฒิ อายุจริง อายุราชการ และเงินเดือนมีความรู้สึกปลอดภัย และความอบอุ่นใจในการทำงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

7.5 ครูในภาคศึกษา 3 เห็นว่า ครูในภาคศึกษา 3 มีความร่วมมือในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง และมีเจตนาดีต่ออาชีพครูค่อนข้างดีมาก ส่วนครูใหญ่เห็นว่า ครูในภาคศึกษา 3 มีความร่วมมือในการทำงานค่อนข้างมาก และมีเจตนาดีต่ออาชีพครูค่อนข้างดีมาก

7.6 การย้ายของครูในภาคศึกษา 3 ปรากฏว่าครูส่วนมากไม่ต้องการย้าย ส่วนครูที่ต้องการจะย้ายส่วนมากต้องการจะย้ายกลับภูมิลำเนาเดิม ไม่ว่าตัวแปรจะเป็น เพศ วุฒิ อายุจริง อายุราชการ หรือเงินเดือน สาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้ครูต้องการย้าย มีต้องการสอนในโรงเรียนมัธยมแบบ ประสม ต้องการอยู่ใกล้ญาติพี่น้อง ต้องการมีความก้าวหน้าในตำแหน่ง การงาน ต้องการอยู่ส่วนกลาง ฯลฯ.

7.7 การย้ายของครูใหญ่ในภาคศึกษา 3 ปรากฏว่าครูใหญ่ชายมีแนวโน้มว่าจะย้ายน้อยกว่าครูใหญ่สตรี ครูใหญ่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนมาก ไม่ต้องการย้าย ส่วนครูใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปรู้สึกว่า จะย้ายหรือไม่ย้าย ก็ได้ ครูใหญ่อายุไม่เกิน 40 ปีต้องการย้ายน้อยกว่าครูใหญ่อายุ 41 ปีขึ้นไป

ครูใหญ่มีเงินเดือน 2900 บาทขึ้นไปมีแนวโน้มว่า จะย้ายมากที่สุด รองลงมา
เป็นครูใหญ่มีเงินเดือนไม่เกิน 1300 บาท และครูใหญ่มีเงินเดือน
1400 - 2750 บาท ต้องการย้ายน้อยที่สุด

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. ขนาดพื้นที่ของโรงเรียนในภาคศึกษา 3 ปรากฏว่า 4 ใน 5 ของโรงเรียนทั้งหมด
มีพื้นที่ไม่เกิน 25 ไร่ นับว่ามีพื้นที่คับแคบมาก และเนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคศึกษา 3
ส่วนมากอยู่ใกล้แหล่งชุมชน การจะขยายออกไปย่อมทำไม่สะดวกเพราะที่ดินโดยรอบมีราคาแพง
เปลืองงบประมาณในการจัดซื้อมาก ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในเรื่องนี้จะแก้ไขด้วยการ
สร้างอาคารเรียนหลาย ๆ ชั้น เพื่อจะได้มีพื้นที่เหลือพอที่จะใช้เป็นสนามกีฬาและกิจกรรมของ
นักเรียน และเมื่อจะสร้างโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นใหม่ ควรจะสร้างในเนื้อที่ 50 ไร่ขึ้นไป
ทั้งนี้เพื่อจะได้สามารถขยายได้เมื่อมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น

2. จากการศึกษาค้นคว้า ปรากฏว่าในภาคศึกษา 3 ยังขาดอาคารเรียน
โรงอาหาร หอประชุม ส้วมและที่ปัสสาวะและการโรง ที่กล่าวมานี้ผู้เขียนกล่าวเฉพาะที่จำเป็น
จะต้องสนองอย่างรีบด่วน หากไม่มีทางแก้ไขแล้วอาจจะทำให้ประสิทธิภาพทางการศึกษาค่อยไป
ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบน่าจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ สำหรับอาคารเรียนที่สร้างใหม่
ควรสร้างอย่างน้อย 3 ชั้นขึ้นไป โรงอาหารและหอประชุมควรสร้างเป็นอาคารเดียวกัน
แต่สามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งสองอย่างเพื่อเป็นการประหยัด

3. ครูในภาคศึกษา 3 ส่วนมากมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จริงอยู่ครูเหล่านี้มีความรู้ดีพอ
จะสอนในระดับมัธยมศึกษาได้ แต่ผู้เขียนเชื่อว่าจะมีประสิทธิภาพในการสอนสูงขึ้น ถ้าครูเหล่านี้
ได้มีการศึกษาสูงขึ้น มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการศึกษา วิธีสอน การวัดผล การใช้สื่อทัศนวัสดุ
 ฯลฯ มากขึ้น ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ควรหาทางส่งเสริมให้ครูมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีได้มี
การศึกษาสูงขึ้น เพราะนอกจากเพื่อประสิทธิภาพในการสอนดังกล่าวแล้ว ยังเป็นการส่งเสริม
ขวัญและกำลังใจในการทำงานของครูอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษาค้นคว้าคราวต่อไป

จากการศึกษารั้งนี้พบว่า โดยเฉลี่ยจำนวนนักเรียนต่อครูในภาคศึกษา 3 เท่ากับ 22 ต่อ 1 แต่ในขณะเดียวกันปรากฏว่า โรงเรียนในภาคศึกษา 3 ยังขาดครูสอนวิชาต่าง ๆ อีกมาก จึงควรจะได้ศึกษาค้นคว้าถึงการใช้จ่ายกำลังครูอย่างละเอียด ว่าเหตุใดผลจึงปรากฏออกมาเช่นนั้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรกำลังครูต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ "การศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ
4 : 5 เมษายน 2513 หน้า 20 - 24.
- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ "สภาพของการมัธยมศึกษาของประเทศไทย" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ
4 : 12 กรกฎาคม 2513 หน้า 17 - 26.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ การศึกษาด้านภาพทางโสตทัศนศึกษาในการสอนวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2511 ปรินญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513. 128 หน้า
- เชื้อ สาริมาณ และสุรินทร์ สรสิริ หลักการศึกษ โรงพิมพ์จุรสุภา 2508, 436 หน้า.
- ชนู แสงวงศ์ "ครูกับเสถียรภาพของประเทศไทย" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 4 : 7
กุมภาพันธ์ 2513 หน้า 17.
- ช่วง บัณฑิต การศึกษากับเสถียรภาพของประเทศไทย 2512 (ฉบับอัคราเนนา) 7 หน้า.
- ปิ่น มาลากุล, ม.ล. หลักการศึกษ โรงพิมพ์ไทยพาณิชย์การ 2506, 202 หน้า.
- ประจวบ คำบุญรัตน์ "สิ่งที่โรงเรียนควรทราบ" เอกสารประชุมผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมวิสามัญศึกษา 2513 (ฉบับอัคราเนนา) 20 หน้า.
- พนัส หันนาคินทร์ หลักการบริหารโรงเรียน โรงพิมพ์วัฒนาพานิช 2513, 272 หน้า.
- ปิฎก โสธร "การมัธยมศึกษากับการพัฒนาประเทศไทย" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ
4 : 12 กรกฎาคม 2513 หน้า 35 - 40.
- แมนมาส ขวลิต ห้องสมุดโรงเรียน โรงพิมพ์ไทยพาณิชย์การ 2499, 274 หน้า.

วนิดา นิโลคม และคนอื่น ๆ การสำรวจภาวะผู้สำเร็จปริญญาตรีวิชาการศึกษา

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2497 - 2503 คณะวิชาวิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2505, 118 หน้า.

วิจิต สุวรรณรัตน์ ปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้โสตทัศนวัสดุของครูที่สอน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สายสามัญในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนครและธนบุรี
พ.ศ. 2512 ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2513, 109 หน้า.

วิจัยการศึกษา, คณะ วิทยาลัยวิชาการศึกษา เอกสารวิจัยฉบับที่ 7 โรงพิมพ์การศาสนา
2506, 962 หน้า.

วิโรจน์ พูลสุข และอารักษ์ กาดูจนพิทักษ์ คู่มือสอบคัดเลือกครูกรมสามัญศึกษา และกรมวิสามัญ
ศึกษา โรงพิมพ์เจริญสิน 2505, 267 หน้า.

วิสามัญศึกษา, กรม แบบรายงานครู ปีการศึกษา 2512.

วิสามัญศึกษา, กรม รายงานประจำปีการศึกษา 2512 กระทรวงศึกษาธิการ 211 หน้า.

วิสามัญศึกษา, กรม เรื่องนารัฐของกรมวิสามัญศึกษา 2512 (ฉบับอัดสำเนา) 30 หน้า.

วิสามัญศึกษา, กรม สภาพการมัธยมศึกษา 2512 (ฉบับอัดสำเนา) 146 หน้า.

วิทยา นาทอง การสำรวจปัญหาครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปริญญานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508, 103 หน้า.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน แบบรายงานครู ปีการศึกษา 2512.

สามัญศึกษา, กรม เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา 2510 โรงพิมพ์คุรุสภา 2512,
17 หน้า.

สมบูรณ์ พรหมภาฯ และคนอื่น ๆ วิชาชุดการศึกษา โรงพิมพ์วิระสัมพันธ์ 2505, 396 หน้า.

สุกิจ เหล่าสุนทร การศึกษาเพื่ออาชีพในโรงเรียนมัธยม วิทยานิพนธ์ วิทยาลัย
ป้องกันราชอาณาจักร 2509 - 2510, 152 หน้า.

เอกวิทย์ ณ ถลาง "ทัศนะบางประการเกี่ยวกับกฎโบายการศึกษา" รายงานการประชุม
ทางวิชาการ ครั้งที่ 1 กรมสามัญศึกษา 2510, 305 หน้า.

Bent, R.K. and McCann, L.E., Administration of Secondary Schools,
McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, 1960, 356 pp.

Best, John W., Research in Education, Englewood Cliffs Prentice-Hall,
New Jercey, 1959, 320 pp.

Edm mson, J.B. and others, The Administration of the Modern
Secondary School, The Macmillan Company, New York, 1957,
641 pp.

Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education, Longmans
Green & Co, New York, 1958, 473 pp.

Jacobson, Paul B. and others, The Effective School Principal,
Prentice-Hall, Inc., New Jercey, 532 pp.

Myers, Kenneth H., "Factors Related to the Choice of Secondary
Teaching as a Career" Dissertation Abstract, 27 - 7 : 2288A,
1967

Ovard, Glen F., Administration of the Changing Secondary School,
The Macmillan Company, New York, 1966, 531 pp.

Reeder, Ward G., The Fundamentals of Public School Administration,
The Macmillan Company, New York, 1958, 625 pp.

Seagers, Paul W., Proposed School Building Code for Thailand,
non. pub., 1961, 29 pp.

Wronski, Stanley P. and Kaw Sawadi Panich, Secondary Education,
Manpower and Educational Planning in Thailand, Thai Watana
Panich, 2509, 46 pp.

ภาคผนวก

၂

၃

၄

၅

ဇယား (၁)

၆

แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่

ข้อแนะนำในการตอบ

1. แบบสอบถามชุดนี้สำหรับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ เป็นผู้ตอบ
2. ขอให้ท่านกรอกข้อความในส่วนที่เว้นไว้ หรือกาเครื่องหมาย ☒ ในช่อง ☐
หน้าข้อความที่เป็นตัวเลือก หรือกาเครื่องหมาย ☒ ในช่อง ☐ หน้าข้อความ
"อื่น ๆ (ระบุ)....." พร้อมกับเติมข้อความ ตามความเป็นจริง และปรากฏ
ในปีการศึกษานี้
3. ข้อถามเกี่ยวกับอาคารเรียน ได้จัดไว้สำหรับกรอกอาคารเรียนได้ 8 หลัง
ขอให้ท่านตอบหลังที่สร้างก่อนที่สุดเป็นหลังที่ 1 และเรียงมาโดยลำดับ จนครบ
ทุกหลัง ถ้ามีเกินกว่า 8 หลัง ขอให้โปรดเขียนเพิ่มเติมในกระดาษอื่น
แนบมาพร้อมกัน
4. ข้อถามใด ที่ไม่มีข้อมูลในโรงเรียนของท่าน ก็ขอให้ท่านเว้นว่างไว้ ไม่ต้องตอบ
ข้อนั้น ๆ เช่น โรงเรียนของท่านไม่มีห้องสมุดก็ไม่ต้องตอบข้อ 14. ในหมวด
อาคารเรียน เป็นต้น

แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่

.....

เกี่ยวกับตัวท่าน

☐ ชาย

เพศ

อายุ..... ปี

☐ หญิง

วุฒิ.....

ภูมิลำเนาจังหวัด.....

อายุราชการ.....ปี จำนวนปีที่เป็นครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่..... ปี

เป็นข้าราชการชั้น.....อันดับ.....ชั้น.....

เกี่ยวกับโรงเรียน

โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนประเภท

☐ ชาย

☐ หญิง

☐ สหศึกษา

เปิดสอนชั้น

☐ ม.ศ.1 - 3

☐ ม.ศ.1 - 5

จำนวนนักเรียนชาย.....คน หญิง.....คน

จำนวนข้าราชการครู ชาย.....คน หญิง.....คน

อยู่ในโครงการ.....รุ่น (หรือ พ.ศ.).....

จำนวนเนื้อที่กิน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ที่ดินกรรมสิทธิ์ของ.....

เวลาเข้าเรียน.....น. เลิกเรียน.....น.

หยุดเรียนประจำสัปดาห์ วัน.....

เกี่ยวกับสถานที่

1. โรงเรียนตั้งอยู่ไกลแหล่งชุมชน
เพียงไร

- ☐ ใกล้มาก
- ☐ ใกล้
- ☐ ปานกลาง
- ☐ ไกล
- ☐ ไกลมาก

2. ระยะทางห่างจากแหล่งชุมชนประมาณ

- ☐ ไม่ถึง 1 ก.ม.
- ☐ 1. ก.ม.
- ☐ 2. ก.ม.
- ☐ 3. ก.ม.
- ☐ 4. ก.ม. หรือมากกว่านั้น

3. โรงเรียนตั้งอยู่ไกลแหล่งเสื่อมโทรม
ทางศีลธรรม เช่น บ่อนการพนัน สถานบริการ
ที่ไม่สมควร สำหรับนักเรียนเพียงไร

- ☐ ใกล้มาก
- ☐ ใกล้
- ☐ ปานกลาง
- ☐ ไกล
- ☐ ไกลมาก

4. การคมนาคมถึงโรงเรียนสะดวกเพียงไร

- ☐ ไม่สะดวกเลย
- ☐ ไม่สะดวก
- ☐ สะดวกปานกลาง
- ☐ สะดวก
- ☐ สะดวกมาก

5. การเดินทางมาโรงเรียน ส่วนมาก
นักเรียนใช้

- ☐ ทางเรือ
- ☐ เดินมา
- ☐ รถจักรยานยนต์
- ☐ รถประจำทาง
- ☐ รถจักรยาน

6. โรงเรียนตั้งอยู่ในที่ดินอย่างไร

- ☐ ที่ลุ่มน้ำท่วมทุกปี
- ☐ น้ำท่วมบางปี
- ☐ ที่ดอน

7. สนามกีฬาของโรงเรียน

- ☐ ไม่มี
- ☐ มีและใช้ได้บางฤดู
- ☐ มีและใช้ได้ตลอดปี

8. รมไม้และที่พักผ่อนของนักเรียน มีหรือไม่

- ☐ ไม่มี
- ☐ มีน้อย
- ☐ มีพอเพียง

เกี่ยวกับอาคาร

1. อาคารเรียนหลังที่ 1 อายุ.....ปี
ใช้เป็นห้องเรียน.....ห้อง

1.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลา
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

1.2 สภาพอาคาร

- ☐ ควรรื้อปลูกใหม่
- ☐ ควรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยก็

1.3 ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะกับ จำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

1.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

1.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

1.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

1.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

1.8 มีฝุ่นหรือควันเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

1.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถดัดแปลง ใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

1.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย วันหนึ่ง ๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

2. อาคารเรียนหลังที่ 2 อายุ.....ปี
ใช้เป็นห้องเรียน.....ห้อง

2.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัด
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

2.2 สภาพอาคาร

- ☐ ทรุดโทรมมาก
- ☐ ทรุดโทรม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

2.3 ห้องเรียนขนาดพอเหมาะกะกับ

จำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

2.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

2.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

2.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

2.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

2.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

2.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถดัดแปลง
ใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

2.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย
วันหนึ่ง ๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ชม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ชม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

3. อาคารเรียนหลังที่ 3 อายุ.....ปี
ใช้เป็นห้องเรียน..... ห้อง

3.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัค
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

3.2 สภาพอาคาร

- ☐ ควรรื้อปลูกใหม่
- ☐ ควรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

3.3 ห้องเรียนขนาดพอเหมาะกับ

จำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

3.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

3.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

3.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

3.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

3.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

3.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถดัดแปลง
ใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

3.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย
วันหนึ่ง ๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

4. อาคารเรียนหลังที่ 4 อายุ.....ปี
ใช้เป็นห้องเรียน.....ห้อง

4.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ กาลาวัด
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

4.2 สภาพอาคาร

- ☐ ครอบรั้วปลูกใหม่
- ☐ ครอบซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

4.3 ห้องเรียนขนาดพอเหมาะกับ

จำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

4.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

4.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

4.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

4.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

4.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

4.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถดัดแปลง
ใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

4.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย
วันหนึ่ง ๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

5. อาคารเรียนหลังที่ 5 อายุ.....ปี
ใช้เป็นห้องเรียน..... ห้อง

5.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัค
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

5.2 สภาพอาคาร

- ☐ ควรรื้อปลูกใหม่
- ☐ ควรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

5.3 ห้องเรียนขนาดพอเหมาะ กับ
จำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

5.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

5.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

5.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

5.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

5.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

5.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถดัดแปลง
ใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

5.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย
วันหนึ่ง ๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

6. อาคารเรียนหลังที่ 6 อายุ.....ปี
ใช้เป็นห้องเรียน.....ห้อง

6.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัค
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

6.2 สภาพอาคาร

- ☐ ควรรื้อปลูกใหม่
- ☐ ควรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียนร้อยละ

6.3 ห้องเรียนขนาดพอเหมาะกะกับ

จำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

6.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ค

6.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ค

6.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ บ้างครั้ง
- ☐ ไม่มี

6.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ บ้างครั้ง
- ☐ ไม่มี

6.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ บ้างครั้ง
- ☐ ไม่มี

6.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถดัดแปลง
ใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้

6.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย
วันหนึ่ง ๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

7. อาคารเรียนหลังที่ 7 อายุ.....ปี
ใช้เป็นห้องเรียน..... ..ห้อง

7.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาพัก
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม่
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

7.2 สภาพอาคาร

- ☐ ควรรื้อปลูกใหม่
- ☐ ควรรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

7.3 ห้องเรียนขนาดพอเหมาะกะกับ

จำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

7.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ค

7.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ค

7.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

7.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

7.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

7.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถดัดแปลง

ใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้

7.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย

วันหนึ่ง ๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ชม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ชม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

8. อาคารเรียนหลังที่ 8 อายุ. ปี
ใช้เป็นห้องเรียน.. ห้อง

8.1 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาพัก
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

8.2 สภาพอาคาร

- ☐ ควรปรับปรุงใหม่
- ☐ ควรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

8.3 ห้องเรียนขนาดพอเหมาะกะกับ

จำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

8.4 ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

8.5 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

8.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

8.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

8.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

8.9 ห้องเรียนในอาคารนี้สามารถดัดแปลง
ใช้ประโยชน์อื่นได้เพียงไร

- ☐ ไม่ได้เลย
- ☐ พอทำได้
- ☐ ทำได้ดี

8.10 การใช้ห้องเรียนในอาคารนี้โดยเฉลี่ย
วันหนึ่ง ๆ กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ใช้
- ☐ ใช้ 1 - 2 ชม.
- ☐ ใช้ 3 - 4 ชม.
- ☐ ใช้ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

9. ถ้าโรงเรียนได้จัดห้องเฉพาะวิชา
ห้องวิทยาศาสตร์ มี.....ห้อง

9.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียน
- ☐ ปฏิบัติการ
- ☐ เก็บอุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

9.2 มีขนาดพอเหมาะกับนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

9.3 โดยเฉลี่ยใช้ห้องวิทยาศาสตร์ วันละ
กี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

9.4 มีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

9.5 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

9.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

9.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

9.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

10. ห้องสังคมศึกษา มี.....ห้อง

10.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียน
- ☐ จัดกิจกรรม
- ☐ เก็บอุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

10.2 มีขนาดพอเหมาะกับนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

10.3 โดยเฉลี่ยใช้ห้องสัปดาห์วันละกี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้อ่าน
- ☐ 1 - 2 ชม.
- ☐ 3 - 4 ชม.
- ☐ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

10.4 มีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

10.5 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

10.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

10.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

10.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

11. ห้องภาษาไทย มี.....ห้อง

11.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียน
- ☐ จัดกิจกรรม
- ☐ เก็บอุปกรณ์
- ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

11.2 มีขนาดพอเหมาะกับนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

11.3 โดยเฉลี่ยใช้ห้องภาษาไทย วันละกี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้อ่าน
- ☐ 1 - 2 ชม.
- ☐ 3 - 4 ชม.
- ☐ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

11.4 มีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

11.5 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

11.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

11.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

11.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

12. ห้องภาษาอังกฤษ มี.....ห้อง

12.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียน
- ☐ จัดกิจกรรม
- ☐ เก็บอุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

12.2 มีขนาดพอเหมาะกับนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสม

12.3 โดยเฉลี่ยใช้ห้องภาษาอังกฤษวันละกี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่คุ้ม
- ☐ 1 - 2 ชม.
- ☐ 3 - 4 ชม.
- ☐ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

12.4 แสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ค่ำ

12.5 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ค่ำ

12.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

12.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

12.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

13. ห้องเฉพาะวิชาอื่น ๆ (ระบุ).....
มี.....ห้อง

13.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียน
- ☐ ปฏิบัติการหรือจัดกิจกรรม
- ☐ เก็บอุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

13.2 มีขนาดพอเหมาะกับนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

13.3 โดยเฉลี่ยใช้ห้อง.....วันละกี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ไ้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

13.4 มีแสงสว่างเพียงพอเพียงไร

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

13.5 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

13.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

13.7 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

13.8 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

14. ห้องสมุด (มอบให้บรรณารักษ์ตอบแทนได้)

14.1 โรงเรียนจัดห้องสมุดไว้ที่

- ☐ อาคารเรียนหลังที่.....
- ☐ อาคารเอกเทศ อายุ... ปี
- ☐ ยังไม่ไ้จัด
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

14.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ มีแสงสว่างเหมาะสมดี

14.3 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

14.4 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

14.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

14.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

14.7 อยู่ในสวดกแกครู นักเรียน
จะเข้ามาใช้เพียงไร

- ☐ ไม่สวด
- ☐ ปานกลาง
- ☐ สวด

14.8 ลักษณะอาคารห้องสมุด (ถ้าแยก
เป็นเอกเทศ)

- ☐ ศาลา
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม่
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

14.9 สภาพอาคารห้องสมุด (ถ้าแยก
เป็นเอกเทศ)

- ☐ กว้างโปร่งใหม่
- ☐ คกรรชดแชน
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อยดี

14.10 ขนาดของห้องสมุดสามารถให้นักเรียนใช้ได้
พร้อมกันคราวละกี่คน

- ☐ น้อยกว่า 25 คน
- ☐ 25 - 50 คน
- ☐ 51 - 75 คน
- ☐ 76 - 100 คน
- ☐ มากกว่า 100 คน

14.11 โดยเฉลี่ยวันหนึ่ง นักเรียนเข้ามาใช้ห้องสมุด
เป็นระยะเวลาประมาณกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ค่อยใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

15. โรงอาหารและหอประชุม (รวมกันในอาคารเดียว)
อายุ.....ปี

15.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ประชุม
- ☐ รับประทานอาหาร
- ☐ เรียน
- ☐ จัดกิจกรรม
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

15.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้
- ☐ เหมาะสมดี

15.3 การถ่ายเทอากาศก็เพียงพอ

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

15.4 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงพอ

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

15.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงพอ

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

15.6 มีเสียงรบกวนเพียงพอ

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

15.7 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาพัก
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม่
- ☐ ติดเครื่องไม้
- ☐ ติด

15.8 สภาพอาคาร

- ☐ ควรปรับปรุงใหม่
- ☐ ควรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อย

15.9 การใช้โรงอาหาร หอประชุม

เฉลี่ยวันหนึ่งกี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

15.10 มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนนักเรียนเพียงพอ

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

16. โรงอาหาร (ถ้าแยกจากหอประชุม)

อายุ.....ปี

16.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ รับประทานอาหาร
- ☐ ประชุม
- ☐ เรียน
- ☐ จัดกิจกรรม
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

16.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้
- ☐ มีแสงสว่างเหมาะสมดี

16.3 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้
- ☐ ดี

16.4 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

16.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

16.6 มีเสียงรบกวนหรือไม่

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

16.7 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัด
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม่
- ☐ คึกครื้นไม้
- ☐ คึก

16.8 สภาพอาคาร

- ☐ ทรุดโทรมใหม่
- ☐ ทรุดโทรม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อย

16.9 การใช้โรงอาหารเฉลี่ยวันหนึ่งกี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

16.10 มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

17. หอประชุม (ถ้าแยกจากโรงอาหาร)

อายุ.....ปี

17.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ประชุม
- ☐ รับประทานอาหาร
- ☐ เรียน
- ☐ จักจี้กรรม
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

17.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้
- ☐ มีแสงสว่างเหมาะสมดี

17.3 มีการถ่ายเทอากาศดีเพียงไร

- ☐ ไม่ดี
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

17.4 มีแผ่นหรือวันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

17.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

17.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

17.7 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัด
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

17.8 สภาพอาคาร

- ☐ ควรปรับปรุงใหม่
- ☐ ควรซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อย

17.9 การใช้หอประชุมเฉลี่ยวันหนึ่ง
กี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่แก้ไข
- ☐ 1 - 2 ชม.
- ☐ 3 - 4 ชม.
- ☐ 5 - 6 ชม.
- ☐ มากกว่า 6 ชม.

17.10 มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน
เพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

18. อาคารอุตสาหกรรมศิลป์ อายุ.....ปี

18.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียนและปฏิบัติการวิชา
อุตสาหกรรมศิลป์
- ☐ เรียนวิชาอื่น ๆ
- ☐ เก็บเครื่องมืออุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

18.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้
- ☐ มีแสงสว่างเหมาะสมดี

18.3 มีการถ่ายภาพอากาศกี่เพียงไร

- ☐ ไม่กี่
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

18.4 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ บ้างครั้ง
- ☐ ไม่มี

18.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ บ้างครั้ง
- ☐ ไม่มี

18.6 มีเสียงรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ บ้างครั้ง
- ☐ ไม่มี

18.7 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาพัก
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม่
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

18.8 สภาพอาคาร

- ☐ ครอบหรือปลูกใหม่
- ☐ ครอบซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อย

18.9 การใช้อาคารอุตสาหกรรมศิลป์เฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้ใช้
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

18.10 มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนนักเรียนเพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

19. อาคารคหกรรมศิลป์ อายุ.....ปี

19.1 ใช้สำหรับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียนและปฏิบัติการวิชา
คหกรรมศิลป์
- ☐ เรียนวิชาอื่น
- ☐ เก็บเครื่องอุปกรณ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

19.2 มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่

- ☐ น้อย
- ☐ พอใช้
- ☐ มีแสงสว่างเหมาะสมดี

19.3 มีการถ่ายภาพอากาศกี่เพียงไร

- ☐ ไม่กี่
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ ดี

19.4 มีฝุ่นหรือควันรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

19.5 มีกลิ่นรบกวนเพียงไร

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

19.6 มีเสียงรบกวนหรือไม่

- ☐ มีเสมอ
- ☐ มีบางครั้ง
- ☐ ไม่มี

19.7 ลักษณะอาคาร

- ☐ ศาลาวัด
- ☐ ชั่วคราว
- ☐ ไม้
- ☐ ตึกครึ่งไม้
- ☐ ตึก

19.8 สภาพอาคาร

- ☐ ครอบปลวกใหม่
- ☐ ครอบซ่อมแซม
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เรียบร้อย

19.9 การใช้อาคารคหกรรมศิลป์เฉลี่ยวันหนึ่ง
กี่ชั่วโมง

- ☐ ยังไม่ได้อาศัย
- ☐ 1 - 2 ช.ม.
- ☐ 3 - 4 ช.ม.
- ☐ 5 - 6 ช.ม.
- ☐ มากกว่า 6 ช.ม.

19.10 มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน
เพียงไร

- ☐ แคบ
- ☐ พอใช้ได้
- ☐ เหมาะสมดี

20. ส่วนและที่บัสสาวะ

20.1 ตั้งอยู่ที่ไหน (อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ อยู่ในอาคาร
- ☐ อยู่ติดอาคาร
- ☐ อยู่นอกอาคาร

20.2 เป็นส่วนชนิดไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ส่วนหลุม
- ☐ ส่วนซึม
- ☐ ส่วนชักโครก

20.3 มีส่วนนักเรียนหญิง.....ที่

20.4 สภาพ

- ☐ ควรรื้อปลูกใหม่
☐ ควรซ่อมแซม
☐ พอใช้ได้
☐ เรียบร้อย

20.5 ถูกสุขลักษณะเพียงไร (เช่น สะอาด มีที่ล้างมือ ฯลฯ)

- ☐ ยังต้องปรับปรุง
☐ พอใช้ได้
☐ ดี

20.6 มีส่วนนักเรียนชาย.....ที่

20.7 สภาพ

- ☐ ควรรื้อปลูกใหม่
☐ ควรซ่อมแซม
☐ พอใช้ได้
☐ เรียบร้อย

20.8 ถูกสุขลักษณะเพียงไร

- ☐ ยังต้องปรับปรุง
☐ พอใช้ได้
☐ ดี

20.9 ที่ปัสสาวะชาย.. ที่

20.10 สภาพ

- ☐ ควรรื้อปลูกใหม่
☐ ควรซ่อมแซม
☐ พอใช้ได้
☐ เรียบร้อย

20.11 ถูกสุขลักษณะเพียงไร

- ☐ ยังต้องปรับปรุง
☐ พอใช้ได้
☐ ดี

21. น้ำที่ใช้ในโรงเรียน

21.1 น้ำดื่ม ได้มาจากไหน

- ☐ ประปา
☐ บ่อน้ำบาดาล
☐ แม่น้ำ
☐ ภูเขา หรือ คลอง
☐ น้ำฝน

21.2 น้ำใช้ ได้มาจากไหน

- ☐ ประปา
☐ บ่อน้ำบาดาล
☐ แม่น้ำ
☐ ภูเขา หรือ คลอง
☐ น้ำฝน

22. โรงเรียนต้องการอาคารใดเพิ่มอีกบ้าง

22.1

22.2

22.3

22.4

22.5

22.6

22.7

22.8

23. โรงเรียนนี้มีปัญหาในการดูแลรักษาอาคารสถานที่อย่างไรบ้าง (เช่น ไม่มีเงินซ่อมแซม มีปลวกมาก มีการรื้อถอน ไม่มีรั้วรอบขอบชิด ฯลฯ)

23.1

23.2

23.3.....

23.4.....

เกี่ยวกับตัวท่าน และผู้ร่วมงาน

1. โดยเฉลี่ยแต่ละวันท่านไปถึงโรงเรียน
ก่อนโรงเรียนเข้าประมาณกี่นาที

- ☐ ตรงเวลาพอดี
- ☐ 1 - 15 นาที
- ☐ 16 - 30 นาที
- ☐ 31 - 60 นาที
- ☐ เกินกว่า 60 นาที

2. โดยเฉลี่ยแต่ละวัน ท่านกลับบ้านหลังจาก
โรงเรียนเลิกแล้วประมาณกี่นาที

- ☐ ตรงเวลาเลิกพอดี
- ☐ 1 - 15 นาที
- ☐ 16 - 30 นาที
- ☐ 31 - 60 นาที
- ☐ เกินกว่า 60 นาที

3. ในภาคต้นปีการศึกษานี้ ท่านมีวันลา
และป่วยกี่วัน

- ☐ มากกว่า 15 วัน
- ☐ 11 - 15 วัน
- ☐ 6 - 10 วัน
- ☐ 1 - 5 วัน
- ☐ ไม่มีวันลาเลย

4. ตามความรู้สึกของท่าน ครูในโรงเรียนนี้
ร่วมมือกันทำงานก็เพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

5. ตามความรู้สึกของท่าน ครูโรงเรียนนี้
มีทัศนคติต่ออาชีพครูและตั้งใจทำงานก็
เพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

6. ตามความรู้สึกของท่าน ครูโรงเรียนนี้
สนใจแสวงหาความรู้เพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

7. ระดับมาตรฐานการเรียนรู้ ของนักเรียน
เมื่อเทียบกับเพื่อน ๆ แล้วท่านพอใจมาก
น้อยเพียงไร

- ☐ พอใจน้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

8. ท่านอยากย้ายไปที่อื่นหรือไม่

- ☐ อยากย้าย
- ☐ ไม่อยากย้าย
- ☐ เฉย ๆ
- ☐ อยากเป็นครูน้อย

9. ถ้าท่านอยากย้าย เป็นเพราะเหตุใด

- ☐ อยากกลับภูมิลำเนา
- ☐ ทัศนะไม่ตรงกับผู้บริหาร
- ☐ สวัสดิการไม่ดี
- ☐ รู้สึกไม่ปลอดภัย
- ☐ งานหนัก
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

10. ท่านเคยได้รับการอบรม เกี่ยวกับงาน
ในตำแหน่งครูใหญ่โดยตรงหรือไม่

- ☐ เคย
- ☐ ไม่เคย

11. ถ้าเคย ท่านได้ใช้ความรู้ที่ได้รับการอบรมมา
เป็นประโยชน์ในการบริหารโรงเรียนเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

12. ท่านใช้เวลาว่างที่โรงเรียนอ่านหนังสือประเภทใด
(อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ได้อ่าน
- ☐ นวนิยาย
- ☐ เรื่องประกอบความรู้ในหน้าที่
- ☐ สารคดีทั่วไป
- ☐ หนังสือพิมพ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

13. จำนวนชั่วโมงสอนของท่านใน 1 สัปดาห์

- ☐ ไม่มีชั่วโมงสอน
- ☐ 1 - 10 ชั่วโมง
- ☐ 11 - 15 ชั่วโมง
- ☐ 16 - 20 ชั่วโมง
- ☐ 21 - 25 ชั่วโมง
- ☐ มากกว่า 25 ชั่วโมง

14. ท่านมีปัญหาในการจัดครูเข้าสอนอย่างไร

- ☐ ไม่มี
- ☐ ครูมีความสามารถไม่ตรงวิชาที่สอน
- ☐ มีครูไม่พอ
- ☐ ครูไม่ชอบสอนในบางวิชา

15. ครูสาขาวิชาใดที่ท่านมีเกินความต้องการ
(อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ภาษาไทย
- ☐ ภาษาอังกฤษ
- ☐ คณิตศาสตร์
- ☐ วิทยาศาสตร์
- ☐ สังคมศึกษา
- ☐ ศิลปะศึกษา
- ☐ พละนาฏย
- ☐ บรรณารักษ์
- ☐ แนะแนว
- ☐ ใสตทัศนศึกษา

16. ครูสาขาวิชาใดที่มีไม่พอ

- ☐ ภาษาไทย
- ☐ ภาษาอังกฤษ
- ☐ คณิตศาสตร์
- ☐ วิทยาศาสตร์
- ☐ สังคมศึกษา
- ☐ ศิลปะศึกษา
- ☐ พละนาฏย
- ☐ บรรณารักษ์
- ☐ แนะแนว
- ☐ ใสตทัศนศึกษา

17. ในปีการศึกษานี้ ท่านต้องการครูอีกกี่คน

- ☐ เพียงพอแล้ว
- ☐ 1 - 2 คน
- ☐ 3 - 5 คน
- ☐ 6 - 10 คน
- ☐ มากกว่า 10 คน

18. ครูในโรงเรียนของท่าน สนใจให้ข้อเสนอแนะ
และ ข้อคิดเห็นในการทำงานอย่างไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

19. คณะกรรมการประชุมปรึกษางานกันมากน้อย
เพียงไร

- ☐ ไม่มีประชุมเลย
- ☐ ภาคเรียนละครั้ง
- ☐ ภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- ☐ เกือบละครั้ง
- ☐ มากกว่า เกือบละครั้ง

แบบสอบถามสำหรับครู อาจารย์

ข้อแนะนำในการตอบ

1. แบบสอบถามชุดนี้สำหรับครู อาจารย์ (ยกเว้นครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่) ที่เป็นข้าราชการ สังกัดกรมวิสามัญศึกษา เป็นผู้ตอบ
2. ขอให้ท่านกรอกข้อความในส่วนที่เว้นไว้ หรือกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐
หน้าข้อความที่เป็นตัวเลือก หรือกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าข้อความ
"อื่น ๆ (ระบุ)... .." พร้อมกับเติมข้อความตามความเป็นจริงและปรากฏ
ในปีการศึกษานี้

แบบสอบถามสำหรับครู อาจารย์

เกี่ยวกับตัวท่าน

☐ ชาย

เพศ

อายุ.....ปี

☐ หญิง

วุฒิ.....

ภูมิลำเนาจังหวัด.....

อายุราชการ.....ปี

เป็นข้าราชการชั้น.....อันดับ.....ชั้น.....

หน้าที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ผู้ช่วยครูใหญ่ – อาจารย์ใหญ่ฝ่ายธุรการ
- ☐ ผู้ช่วยครูใหญ่ – อาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครอง
- ☐ ผู้ช่วยครูใหญ่ – อาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
- ☐ หัวหน้าสายวิชา.....
- ☐ บรรณารักษ์
- ☐ เจ้าหน้าที่การเงิน
- ☐ เจ้าหน้าที่สารบรรณ
- ☐ ครูประจำชั้น.....
- ☐ ครูแนะแนว
- ☐ ครูประจำวิชา.....
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของท่านและผู้ร่วมงาน

1. ท่านสอนวิชาตรงกับความรู้ความสามารถของท่านหรือไม่

- ☐ ไม่ตรงทั้งหมด
☐ ตรงบ้างไม่ตรงบ้าง
☐ ตรงทั้งหมด

2. เมื่อสัญญาบอกชั่วโมงสอนเริ่มแล้ว
 ท่านใช้เวลาประมาณกี่นาทีเตรียมตัว
 หรือเดินเข้าห้องเรียน

- ☐ มากกว่า 15 นาที
☐ 11 - 15 นาที
☐ 6 - 10 นาที
☐ 1 - 5 นาที
☐ เข้าห้องสอนทันที

3. โดยเฉลี่ยแต่ละวัน ท่านไปถึงโรงเรียน
 ก่อนโรงเรียนเข้าประมาณกี่นาที

- ☐ ตรงเวลาพอดี
☐ น้อยกว่า 15 นาที
☐ 15 - 30 นาที
☐ 31 - 60 นาที
☐ มากกว่า 60 นาที

4. โดยเฉลี่ยแต่ละวัน ท่านกลับบ้านหลังจาก
 โรงเรียนเลิกแล้วประมาณกี่นาที

- ☐ ตรงเวลาพอดี
☐ น้อยกว่า 15 นาที
☐ 15 - 30 นาที
☐ 31 - 60 นาที
☐ เกินกว่า 60 นาที

5. ในภาคต้นปีการศึกษานี้ ท่านมีวันลาพักและลาป่วยกี่วัน

- ☐ มากกว่า 15 วัน
☐ 11 - 15 วัน
☐ 6 - 10 วัน
☐ 1 - 5 วัน
☐ ไม่มีวันลาเลย

6. ตามความรู้สึกรของท่าน ครูโรงเรียนนี้
 ร่วมมือกันทำงานดีเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

7. ตามความรู้สึกรของท่าน ครูโรงเรียนนี้มีทัศนคติ
 ที่ดีต่ออาชีพครูและตั้งใจทำงานดีเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

8. ตามความรู้สึกรของท่าน ครูโรงเรียนนี้สนใจ
 แสวงหาความรู้เพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
☐ น้อย
☐ ปานกลาง
☐ มาก
☐ มากที่สุด

9. ระดับมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียน
เมื่อเทียบกับที่อื่น ๆ ท่านพอใจมากน้อย
เพียงไร

- ☐ พอใจน้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

10. ท่านอยากย้ายไปที่อื่นหรือไม่

- ☐ อยากย้าย
- ☐ ไม่อยากย้าย

11. ถ้าท่านอยากย้าย เป็นเพราะเหตุใด

- ☐ อยากกลับภูมิลำเนา
- ☐ ทักษะไม่ตรงกับผู้บริหาร
- ☐ รู้สึกไม่ปลอดภัย
- ☐ งานหนัก
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

12. ท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงาน
ในหน้าที่หรือการสอนบ้างหรือไม่

- ☐ เคย
- ☐ ไม่เคย

13. ถ้าเคย ท่านได้ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมา
เป็นประโยชน์ในการทำงานหรือสอนเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

14. ท่านใช้เวลาว่างที่โรงเรียนอ่านหนังสือ
ประเภทใด (อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ได้อ่าน
- ☐ นวนิยาย
- ☐ เรื่องประกอบความรู้ในหน้าที่
- ☐ สารคดีทั่วไป
- ☐ หนังสือพิมพ์
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

15. จำนวนชั่วโมงสอนของท่านใน 1 สัปดาห์

- ☐ ไม่มีชั่วโมงสอน
- ☐ 1 – 10 ชั่วโมง
- ☐ 11 – 15 ชั่วโมง
- ☐ 16 – 20 ชั่วโมง
- ☐ 21 – 25 ชั่วโมง
- ☐ มากกว่า 25 ชั่วโมง

16. ท่านทำงานธุรการ (เช่น การเงิน
ทะเบียน สารบรรณ ฯลฯ) สัปดาห์ละ
กี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
- ☐ 1 – 5 ชั่วโมง
- ☐ 6 – 10 ชั่วโมง
- ☐ 11 – 15 ชั่วโมง
- ☐ 16 – 20 ชั่วโมง
- ☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

17. ท่านทำงานด้านปกครอง (เช่น ครูเวร
ครูผู้ปกครอง) สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 – 5 ชั่วโมง
☐ 6 – 10 ชั่วโมง
☐ 11 – 15 ชั่วโมง
☐ 16 – 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

18. ท่านทำงานห้องสมุดสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 – 5 ชั่วโมง
☐ 6 – 10 ชั่วโมง
☐ 11 – 15 ชั่วโมง
☐ 16 – 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

19. ท่านทำงานแนะแนวสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 – 5 ชั่วโมง
☐ 6 – 10 ชั่วโมง
☐ 11 – 15 ชั่วโมง
☐ 16 – 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

20. ท่านทำงานด้านกิจกรรมนักเรียน (เช่น ลูกเสือ
อนุภาชาค กีฬา คณิตที่ปรึกษาชุมนุมต่าง ๆ ฯลฯ)
สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 – 5 ชั่วโมง
☐ 6 – 10 ชั่วโมง
☐ 11 – 15 ชั่วโมง
☐ 16 – 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

21. ท่านทำงานด้านบริการนักเรียน (เช่น จัดอาหาร
กลางวัน บริการสุขภาพ จัดให้ความปลอดภัย
จัดร้านค้าของโรงเรียน ฯลฯ) สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 – 5 ชั่วโมง
☐ 6 – 10 ชั่วโมง
☐ 11 – 15 ชั่วโมง
☐ 16 – 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

22. ท่านทำงานในหน้าที่ครูประจำชั้นสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ได้ทำเลย
☐ 1 – 5 ชั่วโมง
☐ 6 – 10 ชั่วโมง
☐ 11 – 15 ชั่วโมง
☐ 16 – 20 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

23. ท่านทำงานอื่น ๆ (ระบุ).....

สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่ไ้ทำอะไรเลย
- ☐ 1 - 5 ชั่วโมง
- ☐ 6 - 10 ชั่วโมง
- ☐ 11 - 15 ชั่วโมง
- ☐ 16 - 20 ชั่วโมง
- ☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

24. งานนอกเหนือจากการสอนที่ท่านได้รับ
มอบหมายนั้นเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ
ของท่านเพียงไร

- ☐ เหมาะสมน้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

25. ท่านได้รับความเสมอภาค และความยุติธรรม
ในการปฏิบัติงานเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

26. ท่านได้รับการยกย่องให้เกียรติและส่งเสริม
กำลังใจในการปฏิบัติงานเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

27. ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ วินิจัยสั่งงาน

โดยฟังความคิดเห็นของคณะครูเพียงใด

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

28. ท่านได้รับการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ในการทำงานเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

29. ท่านได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการศึกษา

หากความรู้และเลื่อนวิทยฐานะเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

30. ที่ทำงานของท่านมีความสะดวกสบายเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

31. ห้องครัวมีความสะดวกสบายเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

32. โรงเรียนจัดอุปกรณ์และหนังสือประกอบการสอน

(เช่น หลักสูตร ประมวลการสอน คู่มือครู
แบบเรียน) ไว้ให้ท่านครบถ้วนเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

33. บ้านพักครู

33.1 ท่านอยู่บ้านพักครูหรือไม่

- ☐ อยู่
- ☐ ไม่อยู่

33.2 ถ้าอยู่ท่านได้รับความสะดวกและเหมาะสมเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

33.3 ท่านมีความจำเป็นและความต้องการที่จะอยู่
บ้านพักครูเพียงไร (ถ้าท่านยังไม่ได้อยู่)

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

34. ท่านได้รับความสะดวกเรื่องอาหารกลางวัน
และน้ำดื่มเพียงไร

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

35. ท่านเคยเข้าสอนแทนครูที่ไม่มาบ่อยครั้งเพียงไร

- ☐ ไม่เคย
- ☐ น้อยครั้ง
- ☐ มากครั้ง

36. ท่านเตรียมการสอนอย่างไร

- ☐ ไม่ได้เตรียมเพราะไม่มีเวลา
- ☐ ไม่ได้เตรียมเพราะชำนาญในการสอนแล้ว
- ☐ เตรียมล่วงหน้าตลอดปี
- ☐ เตรียมล่วงหน้าตลอดเทอม
- ☐ เตรียมล่วงหน้าตลอดเดือน
- ☐ เตรียมล่วงหน้าตลอดสัปดาห์
- ☐ เตรียมล่วงหน้าทุกวัน

37. ท่านใช้เวลาใดเตรียมการสอนเป็นส่วนใหญ่

- ☐ วันหยุด
- ☐ ตอนกลางคืน
- ☐ ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน
- ☐ หลังจากเลิกเรียนแล้ว
- ☐ ชั่วโมงว่าง
- ☐ พักกลางวัน
- ☐ เวลาอื่น (ระบุ).....

38. ท่านตรวจสอบผลงานหรืองานของนักเรียนอย่างไร เป็นส่วนใหญ่

- ☐ ตรวจสอบพร้อมกันในชั้น
- ☐ ให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจ
- ☐ เลือกตรวจเป็นบางคน
- ☐ ตรวจด้วยตนเองทุกคน
- ☐ วิชาที่สอนไม่มีงานให้ตรวจ

39. ท่านใช้เวลาใดตรวจสอบผลงานหรืองานของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

- ☐ วันหยุด
- ☐ ตอนกลางคืน
- ☐ ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน
- ☐ หลังจากเลิกเรียนแล้ว
- ☐ ชั่วโมงว่าง
- ☐ พักกลางวัน
- ☐ ในชั่วโมงเรียนวิชานั้น
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

40. จำนวนนักเรียนในชั้นที่ท่านสอนโดยเฉลี่ย

- ☐ น้อยกว่า 20 คน
- ☐ 21 - 30 คน
- ☐ 31 - 40 คน
- ☐ 41 - 50 คน
- ☐ มากกว่า 50 คน

41. ท่านต้องสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนช้า และมีปัญหาสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

- ☐ ไม่มีเลย
- ☐ 1 - 5 ชั่วโมง
- ☐ 6 - 10 ชั่วโมง
- ☐ 11 - 15 ชั่วโมง
- ☐ 16 - 20 ชั่วโมง
- ☐ มากกว่า 20 ชั่วโมง

42. ตามความสังเกตของท่าน ในสัปดาห์หนึ่ง ๆ มีชั้นที่ว่างไม่มีครูเข้าสอน ปล่อยให้เด็กเล่นหรืออยู่ว่าง ๆ มากน้อยเพียงไร

- ☐ มากที่สุด
- ☐ มาก
- ☐ ปานกลาง
- ☐ น้อย
- ☐ น้อยที่สุด

43. ท่านอยากเปลี่ยนชั้นสอนมากเพียงไร

- ☐ ไม่อยากเปลี่ยน
- ☐ เปลี่ยนหรือไม่ก็ได้
- ☐ อยากเปลี่ยน

44. ท่านอยากเปลี่ยนวิชาที่สอนมากเพียงไร

- ☐ ไม่อยากเปลี่ยน
- ☐ เปลี่ยนหรือไม่ก็ได้
- ☐ อยากเปลี่ยน

45. ในชั่วโมงว่างท่านทำอะไรบ้าง
(อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เตรียมการสอน
- ☐ ตรวจงานนักเรียน
- ☐ อ่านหนังสือ
- ☐ พบปะกับเพื่อนครู
- ☐ พักผ่อนเพราะเหนื่อยจากการสอน
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

46. ท่านรู้สึกปลอดภัยและรู้สึกอบอุ่นใจเพียงไร
ในการทำงานที่โรงเรียนนี้

- ☐ น้อยที่สุด
- ☐ น้อย
- ☐ ปานกลาง
- ☐ มาก
- ☐ มากที่สุด

ภาคผนวก (ข)

(สำเนา)

ครูท

ที่ กช 0704/22591

กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

16 ตุลาคม 2513

เรื่อง กรอกแบบสอบถาม

เรียน ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่, โรงเรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่ 1 ชุด
2. แบบสอบถามสำหรับครู, อาจารย์ ชุด
3. ของสำหรับส่งแบบสอบถามคืน 1 ของ

เนื่องด้วยกรมวิสามัญศึกษาได้พิจารณาเห็นสมควรให้ความร่วมมือกับคณะนิติปรัชญาโท จากวิทยาลัย
วิชาการศึกษาประสานมิตร ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสถานการณ์การใช้อาคารสถานที่ และครู ของโรงเรียนรัฐบาล
ทุกโรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่ และครู, อาจารย์
ทุก ในสังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล คอบแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิจัย และประกอบฎิบัติ ดังนี้

1. แบบสอบถามมี 2 อย่าง สำหรับครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่อย่างหนึ่ง และสำหรับครู, อาจารย์
อีกอย่างหนึ่ง ท่านโปรดกรอกและแจกให้ครู, อาจารย์ทุกคนกรอกด้วย
2. โปรดกรอกข้อมูลที่เป็นจริงในปีการศึกษา 2513
3. ไม่ต้องใส่ชื่อผู้กรอกในแบบสอบถาม
4. รวบรวมแบบสอบถามที่กรอกเรียบร้อยแล้วทั้งหมด ใส่ซองที่ได้แนบมาด้วยนี้ ส่งคืนถึงกรม
ภายในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2513

กรมวิสามัญศึกษาหวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุวัจน์ กาญจนะวสิต

(นายสุวัจน์ กาญจนะวสิต)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองโรงเรียนรัฐบาล

แผนกโรงเรียนส่วนกลาง

(สำเนา)

ครูท

ที่ ศช 0704/25583

กรมวิสามัญศึกษา

1 ธันวาคม 2513

เรื่อง กรอกแบบสอบถาม

เรียน ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่โรงเรียน

อ้างถึง หนังสือที่ ศช 0704/22591 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2513

ตามหนังสืออ้างถึง ได้ขอความร่วมมือจากโรงเรียนกรอกแบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยและขอให้ส่งถึงกรมภายในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2513 นั้น บัดนี้ กองโรงเรียนรัฐบาลยังมิได้รับแบบสอบถามของโรงเรียนคืนไป จึงใคร่ขอความกรุณาให้ดำเนินการด้วยโดยเร็ว และส่งคืนถึงกองโรงเรียนรัฐบาลภายในวันที่ 10 ธันวาคม 2513 ขอขอบกุณา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สุวัณห์ กาญจนะวลิต

(นายสุวัณห์ กาญจนะวลิต)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองโรงเรียนรัฐบาล

แผนกโรงเรียนส่วนกลาง